

Jaarrekening en -verslag 2019

Inhoud

4	Verklaring van de verantwoordelijke personen
5	Jaarresultaten 2019
22	Geconsolideerde jaarrekening 2019
23	Geconsolideerde winst- en- verliesrekening
24	Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde- en niet-gerealiseerde resultaten
25	Geconsolideerde balans
26	Geconsolideerd mutatie-overzicht van het eigen vermogen
27	Geconsolideerd kasstroomoverzicht
28	Toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening
88	Verslag van de Commissaris
97	Samengevatte statutaire jaarrekening 2019
101	Corporate governance verklaring
101	Samenstelling en werking van de bestuurs-, beheer- en controleorganen
106	Diversiteitsbeleid
107	Remuneratieverslag
110	Systemen van interne controle en risicobeheer
128	Informatie over het kapitaal
130	Verklaring van niet-financiële informatie
176	GRI content index D'leteren
190	Informatie over het aandeel

Inhoud van het geconsolideerde jaarverslag *

5	Overzicht van de gang van zaken, resultaten en de positie van de vennootschap
101	Corporate governance verklaring
101	Samenstelling en werking van de bestuursorganen en hun comités
106	Afwijkingen van de Corporate Governance Code
106	Diversiteitbeleid
42, 107	Remuneratieverslag
110	Systemen van interne controle en risicobeheer
128	Informatie over het kapitaal
129	• Informatie over de bekendmaking van belangrijke deelnemingen
129	• Elementen die een invloed zouden kunnen hebben in geval van een overnamebod
63	• Eigen vermogen
130	Verklaring van niet-financiële informatie
58	Financieel risicobeheer
73	Diensten verleend door de commissaris
74	Gebeurtenissen na balansdatum

* De punten van het artikel 119 van het Wetboek van Vennootschappen, die de inhoud van het jaarverslag definieert, die niet van toepassing zijn voor D'leteren, werden niet opgenomen in deze samenvatting.

Verklaring van de verantwoordelijke personen

Verklaring over het getrouw beeld van de geconsolideerde financiële overzichten en het getrouw overzicht van het jaarverslag Nicolas D'leteren, Voorzitter van de Raad van bestuur, en Olivier Périer, Ondervoorzitter van de Raad van bestuur, verklaren, in naam en voor rekening van s.a. D'leteren n.v., dat, voor zover hen bekend, de geconsolideerde jaarrekeningen, die zijn opgesteld overeenkomstig International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals goedgekeurd door de Europese Unie, een getrouw beeld geven van het vermogen, van de financiële toestand en van de resultaten van s.a. D'leteren n.v. en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen, en het jaarverslag een getrouw overzicht geeft van de ontwikkeling en de resultaten van het bedrijf en van de positie van s.a. D'leteren n.v. en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen, alsmede een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee zij geconfronteerd worden.

Jaarresultaten 2019

D'Ieteren paste vanaf 1 januari 2019 IFRS 16 'Leases' toe volgens de retrospectieve benadering. Leases die voordien geboekt werden als operationele leases, zijn nu opgenomen in de balans. De afschrijving op het gebruiksrecht ('right-of-use') van activa en rente op de leasebetalingen worden nu opgenomen in de resultatenrekening. De resultaten van het boekjaar 2019 worden zowel op 'post-IFRS 16-basis' als op 'pre-IFRS 16-basis' voorgesteld. Dit vergemakkelijkt de vergelijking met de resultaten van het boekjaar 2018. De commentaren in dit hoofdstuk verwijzen naar de cijfers op 'pre-IFRS 16-basis', tenzij anders vermeld.

De resultaten van de groep D'Ieteren verbeterden in 2019 aanzienlijk dankzij de uitmuntende prestaties van Belron en opnieuw een jaar van verbetering bij D'Ieteren Auto. De voornaamste prestatie-indicator (KPI) van de groep – het aangepaste geconsolideerde resultaat vóór belastingen, groepsaandeel¹ – steeg met 39,8% (verwachting: 'ongeveer 35% hoger') tot 300,7 miljoen EUR op vergelijkbare basis (aandeel van 52,48% in Belron in 2018 en 2019).

- Het aandeel² van **D'Ieteren Auto** steeg met 130 bp op een Belgische markt van nieuwe wagens² (exclusief inschrijvingen van minder dan 30 dagen) die met 2,5% daalde. De stijging van de verkopen (+6,7%) en van het aangepaste resultaat vóór belastingen, groepsaandeel¹ (+6,1%), weerspiegelt voornamelijk hogere importvolumes, gedeeltelijk gecompenseerd door een geringere bijdrage van de Retail-activiteiten.
- **Belron** realiseerde een sterke organische⁵ groei van de verkopen (+7,5%). Het aangepaste resultaat vóór belastingen, groepsaandeel¹, steeg met 110,5%. Dit weerspiegelt volumegroei, een positief mixeffect en een goede vooruitgang van het 'Fit for Growth'-programma.
- De prestaties van **Moleskine** waren teleurstellend in 2019. De verkopen en het aangepaste resultaat vóór belastingen, groepsaandeel¹, daalden met respectievelijk 5,9% en 48,2%. In april 2020 treedt een nieuwe CEO in dienst.
- **Corporate & Niet-toegewezen** (dat de corporate- en vastgoedactiviteiten omvat) rapporteerde een aangepast resultaat vóór belastingen, groepsaandeel¹, van -10,3 miljoen EUR in 2019, in vergelijking met -6,9 miljoen EUR in 2018.
- De Raad van bestuur stelt een **bruto gewoon dividend van 1,00 EUR per aandeel voor (stabiel versus 2019)**.

1. Samenvatting groep

A. VERKOPEN

De geconsolideerde verkopen volgens IFRS bedroegen 3.798,8 miljoen EUR (+6,1%). Dit cijfer is exclusief Belron. De gecombineerde verkopen (inclusief 100% Belron) bedroegen 8.026,9 miljoen EUR (+8,2%).

B. RESULTATEN

Het geconsolideerde resultaat vóór belastingen volgens IFRS bedroeg 93,2 miljoen EUR (64,7 miljoen EUR in 2018). Onze voornaamste prestatie-indicator – het aangepaste geconsolideerde resultaat vóór belastingen, groepsaandeel¹ – bedroeg 300,7 miljoen EUR, een stijging met 39,8% op vergelijkbare basis (aandeel van 52,48% in Belron).

Het aandeel van de groep in het netto resultaat bedroeg 64,5 miljoen EUR (1.048,0 miljoen EUR in 2018). De cijfers van 2018 omvatten de consolidatiewinst als gevolg van de verkoop van een belang van 40% in Belron aan CD&R. De aangepaste netto winst, groepsaandeel¹, bedroeg 211,6 miljoen EUR (aandeel van 52,48% in Belron), in vergelijking met 182,2 miljoen EUR (aandeel van 57,78% in Belron) in 2018.

C. DIVIDEND

De Raad van bestuur stelt een **bruto gewoon dividend van 1,00 EUR** per aandeel voor. Als dit dividend goedgekeurd wordt door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 28 mei 2020, dan zal het uitbetaald worden op 5 juni 2020 (notering ex-coupon op 3 juni en registratiedatum 4 juni).

D. CASHPOSITIE

De netto cashpositie van het segment 'Corporate & Niet-toegewezen', dat Corporate omvat, bedroeg 1.521,0 miljoen EUR op het einde van 2019, in vergelijking met 1.142,2 miljoen EUR op het einde van 2018.

2. D'leteren Auto

- De verkopen stegen met 6,7% tot 3.634,9 miljoen EUR;
- Het bedrijfsresultaat bedroeg 116,5 miljoen EUR (106,8 miljoen EUR in 2018);
 - o Het *aangepaste* bedrijfsresultaat¹ steeg met 5,3% tot 119,0 miljoen EUR. Deze sterke prestatie weerspiegelt voornamelijk grotere volumes nieuwe voertuigen en een gunstig prijs- en modelmixeffect;
 - o De *aanpassingen*¹ (-2,5 miljoen EUR) hebben betrekking op de implementatie van de 'Market Area'-strategie;
- Het resultaat vóór belastingen steeg met 6,8% tot 122,5 miljoen EUR;
- Het *aangepaste* resultaat vóór belastingen, groepsaandeel¹, bedroeg 128,4 miljoen EUR (121,0 miljoen EUR in 2018), een stijging met 6,1%;

2.1. ACTIVITEITEN EN RESULTATEN

Markt en leveringen

De Belgische markt van nieuwe wagens bleek veerkrachtiger dan verwacht. Zonder de inschrijvingen van minder dan 30 dagen² daalde het aantal inschrijvingen van nieuwe wagens in België met 2,5% tot 515.051 eenheden. Inclusief de inschrijvingen van minder dan 30 dagen bedroeg het aantal inschrijvingen 550.003 eenheden (+0,1%), het op één na hoogste niveau sinds de historische piek in 2011 (572.211 eenheden). De stijging met 5% van de vraag in het businesssegment (56% van het totaal aantal inschrijvingen van nieuwe wagens) werd gecompenseerd door een daling met 6% in het segment van de particulieren. Het aandeel van de SUV's steeg van 38% in 2018 tot 40% in 2019. De merken van D'leteren Auto kenden een stijging met 33% van het aantal SUV-inschrijvingen, die 36% van de mix vertegenwoordigden.

Het marktaandeel van D'leteren Auto bedroeg 22,75% in 2019 (+130 bp) zonder de inschrijvingen van minder dan 30 dagen. Alle merken wonnen marktaandeel, behalve Porsche.

De inschrijvingen van nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen (0 tot 6 ton) stegen met 4,3% tot 81.820 eenheden en het marktaandeel van D'leteren Auto steeg met 23 bp tot 10,79%.

Het totale aantal in 2019 door D'leteren Auto geleverde nieuwe voertuigen, met inbegrip van bedrijfsvoertuigen, bedroeg 129.575 eenheden (+6,1%).

Verkopen

De verkopen van D'leteren Auto stegen in 2019 met 6,7% (+5,8% op vergelijkbare basis) tot 3.634,9 miljoen EUR. Dit weerspiegelt voornamelijk volumegroei die kracht werd bijgezet door het succes van de SUV-modellen. De verkopen van nieuwe voertuigen stegen met 6,6% tot 3.188,3 miljoen EUR.

Resultaten

Het bedrijfsresultaat bedroeg 116,5 miljoen EUR (+9,1%) en het *aangepaste* bedrijfsresultaat¹ (119,0 miljoen EUR) steeg met 5,3% of met 7,9% zonder de impact van de terugnemingen van voorzieningen (4,5 miljoen EUR in 2018 en 1,9 miljoen EUR in 2019). Deze sterke verbetering weerspiegelt voornamelijk grotere volumes nieuwe voertuigen en hogere bruto marges van de Importactiviteit. Deze positieve factoren werden gedeeltelijk gecompenseerd door een geringere bijdrage van de Retail-activiteit en hogere IT- en projectgerelateerde kosten.

Het resultaat vóór belastingen bedroeg 122,5 miljoen EUR (+6,8%) of 125,0 miljoen EUR (+6,6%) exclusief *aanpassingen*¹.

Het *aangepaste* resultaat vóór belastingen, groepsaandeel¹, steeg met 6,1% tot 128,4 miljoen EUR. De bijdrage van de volgens de vermogensmutatie verwerkte entiteiten bedroeg 12,0 miljoen EUR (10,6 miljoen EUR in 2018).

De winstbelastingen bedroegen 36,7 miljoen EUR (38,4 miljoen EUR in 2018). De *aangepaste* belastinglasten¹ bedroegen 38,8 miljoen EUR (in vergelijking met 40,5 miljoen EUR in 2018). De daling weerspiegelt de opname van uitgestelde belastingvorderingen.

Het resultaat na belastingen, groepsaandeel, bedroeg 85,8 miljoen EUR (76,3 miljoen EUR in 2018). Het *aangepaste* resultaat na belastingen, groepsaandeel¹, steeg met 9,4 miljoen EUR tot 86,2 miljoen EUR.

8 - Jaarrekening en -verslag 2019

2.2. NETTOSCHULD EN VRIJE KASSTROOM

De nettoschuld³ van D'Ieteren Auto steeg met 59,4 miljoen EUR tot 120,2 miljoen EUR op het einde van 2019.

De *aangepaste* vrije kasstroom¹ (na belastingen) bedroeg -18,7 miljoen EUR in 2019 (-54,3 miljoen EUR in 2018). Het verschil weerspiegelt voornamelijk het volgende:

- De stijging van de *aangepaste* EBITDA1,5 (128,9 miljoen EUR in 2019 versus 120,7 miljoen EUR in 2018);
- De impact van 'Overige niet-geldelijke posten' (9,2 miljoen EUR in 2019 versus -6,1 miljoen EUR in 2018);
- De stijging van de belastingbetalingen (-38,1 miljoen EUR in 2019 versus -24,6 miljoen EUR in 2018);
- Veranderingen in werkkapitaal (-86,2 miljoen EUR in 2019 versus -120,1 miljoen EUR in 2018). De stijging van de voorraden (balans) met 48,7 miljoen EUR op één jaar weerspiegelt een piek van (vroeg) leveringen door de fabrieken op het einde van het jaar en de uitbreiding van het Retail-netwerk. De vorderingen stegen met 62,6 miljoen EUR tot 414,2 miljoen EUR (balans) als gevolg van een timingeffect met betrekking tot de facturering;
- De stijging van de netto capex (-27,2 miljoen EUR versus -18,3 miljoen EUR) weerspiegelt voornamelijk IT-investeringen (bv. systeem voor het beheer van dealers en software voor het beheer van wisselstukken) en de uitrusting van een nieuwe Porsche-concessie.

2.3. BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN

2019 was een scharnierjaar dat gekenmerkt werd door transformatieprojecten zoals:

- Het **Magellan-project** dat de strategie voor de komende 5 jaar definieert en gebaseerd is op drie pijlers:
 - o 'Adapt' - zich aanpassen om in elke activiteit de beste te worden (bv. herziening van de organisatiestructuur en de ondersteuningsdiensten)
 - o 'Expand' - uitbreiden door de ontwikkeling van nevenactiviteiten (bv. oprichting van een trading desk voor tweedehandse voertuigen)
 - o 'Innovate' - innoveren om klaar te zijn voor de toekomst. Dit omvat bijvoorbeeld investeringen in elektrische mobiliteit via EDI (Electric by D'Ieteren) en de lancering van nieuwe vormen van mobiliteit via Lab Box.
- Er werd een **Transformation Office** opgericht om de transformatie van D'Ieteren Auto te coördineren. Vorig jaar werden ongeveer 20 Magellan-initiatieven gelanceerd.
- Het programma '**Leading the D'Ieteren Auto Way**', dat tot doel heeft de waarden binnen de organisatie te versterken, werd ten uitvoer gelegd binnen alle directiecomités.

3. Belron

Op het niveau van Belron (aan 100%):

- De externe verkopen (4.228,1 miljoen EUR) stegen met 10,1%, bestaande uit 7,5% organische⁵ groei, 1,3% groei uit overnames en een positieve impact van 2,5% uit wisselkoersschommelingen, gedeeltelijk gecompenseerd door verkopen (impact van -1,2%).
- Het bedrijfsresultaat bedroeg 333,0 miljoen EUR (103,6 miljoen EUR in 2018):
 - o De stijging met 77,4% van het *aangepaste* bedrijfsresultaat¹ (400,5 miljoen EUR) weerspiegelt het resultaat van volumegroei, waardegroei, met name uit de productmix, en een strakke kostenbeheersing;
 - o De *aanpassingen*¹ bedroegen -67,5 miljoen EUR (zie details op pag. 18-19).

Op het niveau van het rapporteringssegment Belron in de geconsolideerde rekeningen van D'leteren:

- Het resultaat vóór belastingen bedroeg 256,9 miljoen EUR (1.010,9 miljoen EUR in 2018). De cijfers in 2018 omvatten de geconsolideerde winst op de verkoop van het belang van 40% in Belron;
- Het *aangepaste* resultaat vóór belastingen, groepsaandeel¹, steeg met 110,5%, van 82,1 miljoen EUR in 2018 tot 172,8 miljoen EUR in 2019. De cijfers van 2018 werden *aangepast* om hetzelfde gemiddelde aandeel van 52,48% als in 2019 te weerspiegelen. De sterke verbetering weerspiegelt de stijging van de onderliggende operationele prestaties, gedeeltelijk gecompenseerd door de hogere financiële kosten na de herfinanciering in het vierde kwartaal van 2018 en het vierde kwartaal van 2019.

3.1. VERKOPEN EN RESULTATEN

Verkopen

De totale verkopen van **Belron** stegen in 2019 met 10,1% tot 4.228,1 miljoen EUR. De groei van de verkopen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten met 11,3% bestaat uit:

- 7,5% organische⁵ groei;
- een positieve impact van 2,5% uit wisselkoersschommelingen, voornamelijk toe te schrijven aan de sterkere Amerikaanse dollar;
- 1,3% groei uit overnames.

De verkopen in **Noord-Amerika** (54% van het totaal) stegen met 20,2%. De organische⁵ groei met 13,1% weerspiegelt stijgingen zowel in volume als in waarde, inclusief productmix, en hogere inkomsten uit ADAS-herkalibratie en VAPS (Valued-Added Products & Services - producten en diensten met een toegevoegde waarde). Regionale overnames, waarvan de grootste TruRoad was in augustus 2019, droegen 2,1% bij aan de groei. Verder was er een gunstige impact van 5,0% uit wisselkoersschommelingen.

In de **Eurozone** (33% van het totaal) stegen de verkopen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten met 2,7%, bestaande uit 2,4% organische⁵ groei, 0,2% groei uit kleine overnames en een gunstige impact van 0,1% uit wisselkoersschommelingen. De organische groei weerspiegelt verbeteringen van de waarde van de verkopen, inclusief productmix en hogere inkomsten uit ADAS-herkalibraties en VAPS, gecompenseerd door lagere volumes als gevolg van zachtere weersomstandigheden in de eerste jaarhelft.

De verkopen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten in de **Rest van de Wereld** (13% van het totaal) stegen met 1,9%, waarvan 1,1% organische⁵ groei en 1,0% groei uit overnames. Er was een daling met 0,2% als gevolg van wisselkoersschommelingen. De organische groei weerspiegelt verbeteringen van de waarde van de verkopen, inclusief productmix en hogere inkomsten uit ADAS-herkalibraties en VAPS, gecompenseerd door lagere volumes in het VK als gevolg van zachtere weersomstandigheden in de eerste jaarhelft. De groei uit overnames heeft voornamelijk betrekking op de overname in de sector van de vervanging en herstelling van woningschade in Australië en Nieuw-Zeeland, die in maart 2018 werd voltooid.

Het totaalaantal bediende klanten (inclusief franchisenemers) bereikte 18,2 miljoen (-0,2%), waarvan 17,6 miljoen (-0,6%) voor de herstelling en vervanging van voertuigbeglazing en het beheer van claims. De uitstekende globale NPS-score van 84,2% weerspiegelt de visie van Belron: "het verschil maken door de problemen van klanten met veel zorg op te lossen".

10 - Jaarrekening en -verslag 2019

Resultaten

Het bedrijfsresultaat steeg met 221,4% tot 333,0 miljoen EUR en het aangepaste bedrijfsresultaat¹ steeg met 77,4% tot 400,5 miljoen EUR. Deze positieve resultaten zijn grotendeels toe te schrijven aan het succes van de versnellingsdimensie van het 'Fit for Growth'-programma, dat toegespitst is op de prestaties in een aantal cruciale domeinen (bv. investeringen in herkalibratiecapaciteiten, VAPS), terwijl de onderneming ook rendabeler wordt gemaakt – met name op het vlak van aankoop, productiviteit en joboptimalisering.

De kosten met betrekking tot het incentive-plan op lange termijn voor het management (3-jarenplan gelanceerd in 2017) bedroegen 59,8 miljoen EUR (2018: 34,1 miljoen EUR). Dit weerspiegelt de betere prestaties van Belron. Het plan werd nu vervangen door een op eigenvermogensinstrumenten gebaseerd beloningsplan of Management Reward Plan (MRP). Deze kosten zullen dus ophouden na het einde van 2019.

De *aanpassingen*¹ op het niveau van het bedrijfsresultaat bedroegen 67,5 miljoen EUR (zie pagina's 18-19 voor meer details).

Het netto financiële resultaat bedroeg -76,2 miljoen EUR in 2019, ten opzichte van 907,3 miljoen EUR in 2018. In 2018 omvatte het resultaat de geconsolideerde winst (987,7 miljoen EUR geboekt in de eerste helft van 2018) op de verkoop van het belang van 40% in Belron. De *aangepaste* netto financiële kosten¹ stegen van 59,1 miljoen EUR in 2018 tot 71,4 miljoen EUR in 2019 als resultaat van de uitgifte van Term Loans B in het vierde kwartaal van 2018 en het vierde kwartaal van 2019. De opbrengsten werden uitbetaald aan de aandeelhouders.

Het resultaat vóór belastingen bedroeg 256,9 miljoen EUR in 2019 (1.010,9 miljoen EUR in 2018). Het *aangepaste* resultaat vóór belastingen, groepsaandeel¹, steeg met 110,5% tot 172,8 miljoen EUR op vergelijkbare basis (uitgaande van een participatie van 52,48% in 2018 en 2019). De *aangepaste* inkomstenbelastinglasten¹ bedroegen 99,9 miljoen EUR (39,1 miljoen EUR in 2018).

Het resultaat na belastingen, groepsaandeel, bedroeg 88,5 miljoen EUR (991,6 miljoen EUR in 2018). Het *aangepaste* resultaat na belastingen¹, groepsaandeel, steeg met 60,7% tot 120,4 miljoen EUR.

3.2. NETTOSCHULD EN VRIJE KASSTROOM

De netto financiële schuld³ van Belron bedroeg 2.324,4 miljoen EUR (100%) op het einde van 2019, in vergelijking met 1.638,6 miljoen EUR op het einde van 2018. Belron gaf in het vierde kwartaal van 2019 een nieuwe Term Loan B op 7 jaar uit ten bedrage van 830 miljoen USD, en een 'add-on loan' ten bedrage van 100 miljoen EUR bij de bestaande EUR Term Loan met een looptijd tot 2024. De opbrengsten ten bedrage van ongeveer 850 miljoen EUR-equivalent werden uitbetaald aan de aandeelhouders. De netto financiële schuld³/EBITDA⁴ ratio van Belron (Senior Secured Net Leverage Ratio) bedroeg 3,67x op het einde van 2019.

De aangepaste vrije kasstroom¹ (na belastingen) bedroeg 432,5 miljoen EUR (164,5 miljoen EUR in 2018) of 413,5 miljoen EUR (145,6 miljoen EUR in 2018) na de uitstroom van geldmiddelen met betrekking tot het incentive-plan op lange termijn voor het management. De sterke stijging is voornamelijk toe te schrijven aan het volgende:

- Een hogere aangepaste EBITDA^{1,4} (verbetering met 184,4 miljoen EUR)
- Een gunstige impact op de kasstroom door wijzigingen in het werkkapitaal (41,9 miljoen EUR in vergelijking met -8,6 miljoen EUR in 2018)
- Lagere capex (-86,9 miljoen EUR, ten opzichte van -111,6 miljoen EUR in 2018), gedeeltelijk gecompenseerd door hogere inkomstenbelastingen en interestbetalingen.

De vrije kasstroom na de impact van herstructureringen (*aanpassingen*¹) bedroeg 375,8 miljoen EUR in 2019 (98,4 miljoen EUR in 2018).

4. Moleskine

- Externe verkopen daalden in 2019 met 5,9% tot 163,9 miljoen EUR;
- Het bedrijfsverlies ten bedrage van 83,7 miljoen EUR (28,6 miljoen EUR winst in 2018) bestaat uit:
 - o Een *aangepast* bedrijfsresultaat¹ van 18,6 miljoen EUR (-35,0%);
 - o Een waardevermindervingsverlies (*aanpassing*¹) ten bedrage van 102,3 miljoen EUR.
- Het resultaat vóór belastingen bedroeg -92,5 miljoen EUR (tegenover 18,9 miljoen EUR winst in 2018);
- Het *aangepaste* resultaat vóór belastingen¹ bedroeg 9,8 miljoen EUR (-48,1%);
- De vrije kasstroom steeg met 75% tot 21,0 miljoen EUR dankzij een significante voorraadvermindering;
- In april 2020 treedt een nieuwe CEO in dienst.

4.1. VERKOPEN

De verkopen daalden met 10,2 miljoen EUR tot 163,9 miljoen EUR. B2B in EMEA en Wholesale in Amerika vertegenwoordigden respectievelijk 71% en 14% van de daling van de verkopen.

Evolutie van de verkopen per kanaal:

- **Wholesale** (54% van totaal): -3%. De daling was het meest uitgesproken in de VS, als gevolg van retailer-specifieke aspecten (bv. verandering van eigenaar bij Barnes & Noble) en lagere bezoekersaantallen in sommige fysieke winkels van retailers. De verkopen aan Amazon en Office Depot (nieuwe klant) stegen echter. In Canada stegen de verkopen in het Wholesale-segment. In Japan boekte de in 2018 opgerichte dochteronderneming van Moleskine vooruitgang;
- **B2B** (25% van totaal): -14%. De daling was het meest uitgesproken in EMEA, aangezien zeer grote orders in 2018 niet opnieuw werden geplaatst in 2019;
- **Retail** (14% van totaal): -5%. Alle regio's rapporteerden een daling van de verkopen, behalve EMEA. De inkrimping van het winkelnetwerk had een impact op de verkopen, aangezien het aantal winkels daalde van 80 op het einde van 2018 tot 77 op het einde van 2019. In de loop van het jaar werden twaalf winkels gesloten en 9 winkels geopend;
- **E-Commerce** (5% van totaal): -2%;
- **Overige** (1% van totaal): +30% dankzij het succes van digitale apps.

Evolutie van de verkopen per regio:

- **EMEA** (46% van totaal): -9%. De daling was nagenoeg volledig toe te schrijven aan de lagere B2B-verkopen. De verkopen in de segmenten E-Commerce en Retail stegen lichtjes;
- **Amerika** (37% van totaal): -2%. De hogere B2B-verkopen werden gecompenseerd door lagere verkopen in de andere kanalen;
- **APAC** (17% van totaal): -6%. Alle kanalen rapporteerden lagere verkopen. De sterkste daling werd opgetekend in het Retail-kanaal.

4.2. RESULTATEN

Het *aangepaste* bedrijfsresultaat¹ bedroeg 18,6 miljoen EUR in 2019, in vergelijking met 28,6 miljoen EUR in 2018. De daling is voornamelijk toe te schrijven aan lagere verkopen, invoerrechten in de VS en directe kosteninefficiënties.

Opmerking: het bedrijfsresultaat van 2019 omvatte een terugnemering van voorzieningen ten bedrage van 4,1 miljoen EUR met betrekking tot het incentive-plan op lange termijn van 2016-2021. Het resultaat van 2018 werd beïnvloed door 1,7 miljoen EUR kosten met betrekking tot dit plan.

Er werd een waardevermindervingsverlies ten bedrage van 102,3 miljoen EUR (*'aanpassing'*¹) geboekt op de goodwill. Het waardevermindervingsonderzoek was gebaseerd op het businessplan voor 2020-2023 en een WACC (gewogen gemiddelde kapitaalkost) van 7,94%. De restwaarde van de goodwill bedraagt 69,8 miljoen EUR na de waardevermindering. Na aftrek van het waardevermindervingsverlies realiseerde Moleskine een bedrijfsverlies van 83,7 miljoen EUR in 2019, in vergelijking met een winst van 28,6 miljoen EUR in 2018.

De netto financiële kosten bedroegen 8,8 miljoen EUR (9,7 miljoen EUR in 2018). Het resultaat vóór belastingen bedroeg -92,5 miljoen EUR, en het *aangepaste* resultaat vóór belastingen¹ bedroeg 9,8 miljoen EUR (18,9 miljoen EUR in 2018). De inkomstenbelastinglasten bedroegen 4,8 miljoen EUR. In 2018 omvatten de inkomstenbelastingbaten ten bedrage van 3,9 miljoen EUR het voordeel van de Patent Box.

12 - Jaarrekening en -verslag 2019

4.3. NETTOSCHULD EN VRIJE KASSTROOM

De nettoschuld van Moleskine bedroeg 267,5 miljoen EUR - waarvan 190,8 miljoen EUR intragroepsleningen - op het einde van 2019, in vergelijking met 282,2 miljoen EUR op het einde van 2018.

De *aangepaste* vrije kasstroom¹ (na belastingen) bedroeg 21,0 miljoen EUR in 2019, in vergelijking met 12,0 miljoen EUR in 2018. De verbetering weerspiegelt een positieve instroom (9,9 miljoen EUR) door wijzigingen in het werkkapitaal en lagere netto interestbetalingen. Een efficiënt voorraadbeheer leidde tot een vermindering van de voorraden met 11,6 miljoen EUR (balans).

4.4. AANSTELLING VAN EEN NIEUWE CEO

Lorenzo Viglione trad af als CEO, op basis van een gezamenlijke overeenkomst met D'Ieteren omtrent de toekomstige ontwikkeling van Moleskine. In april 2020 treedt een nieuwe CEO in dienst.

5. Corporate & niet-toegewezen

5.1. RESULTATEN

Het operationele segment 'Corporate & Niet-toegewezen' omvat voornamelijk de corporate- en vastgoedactiviteiten (D'Ieteren Immo nv). Het aangepaste bedrijfsresultaat¹ bedroeg -15,4 miljoen EUR in 2019, in vergelijking met -12,2 miljoen EUR in 2018, als gevolg van een tijdelijke stijging van de Corporate-kosten en bepaalde administratieve belastingen.

De *aanpassing*¹ van 6,5 miljoen EUR in het bedrijfsresultaat heeft betrekking op de winst op de verkoop van een eigendom. De *aanpassing*¹ in het financiële resultaat omvat een verlies op de reële waarde van een voorwaardelijke verplichting met betrekking tot de verkoop van het belang van 40% in Belron aan CD&R.

Het *aangepaste* resultaat vóór belastingen, groepsaandeel¹, bedroeg -10,3 miljoen EUR (-6,9 miljoen EUR in 2018).

5.2. NETTO CASH

De aanzienlijke stijging van de netto cashpositie (van 1.142,2 miljoen EUR op het einde van 2018 tot 1.521,0 miljoen EUR op het einde van 2019) is voornamelijk het resultaat van het aandeel van D'Ieteren (460,7 miljoen EUR) in de laatste dividendherkapitalisatie van Belron (vierde kwartaal van 2019), gedeeltelijk gecompenseerd door de betaling in juni 2019 van dividenden (54,8 miljoen EUR) aan de aandeelhouders van D'Ieteren.

6. Onderzoek en ontwikkeling

Onderzoek en ontwikkelingskosten van de groep bedroegen 12 miljoen EUR in 2019:

- D'Ieteren Auto's dochteronderneming Lab Box bestudeert, analyseert en ontwikkelt flexibele en innovatieve mobiliteitsoplossingen waaronder intermodaliteit en MaaS (Mobility as a Service). Lab Box ontwikkelde bijvoorbeeld Pikaway, een mobiliteitsapp dat een routeplanner, een reservatiemodule en een betaalfunctie omvat. Investerings in Lab Box bedroegen 9,5 miljoen in 2019 in vergelijking met EUR 6,5 miljoen in 2018.
- Belron heeft zijn eigen gespecialiseerde onderzoeks- en ontwikkelingsafdeling, Belron Technical dat technische standaarden en innovaties ontwikkelt die baanbrekend zijn in de sector van de herstelling en vervanging van voertuigbeglazing. Belron's R&D budget bedroeg 1,8 miljoen EUR in 2019 versus 2,7 miljoen in 2018.
- De Digital Development en R&D afdeling van Moleskine werkte aan oplossingen om het analoge-digitale continuüm te overbruggen, door een connectie te creëren tussen digitale producten en papierproducten. De cel Digital Innovation spendeerde ongeveer 700.000 EUR aan onderzoek en ontwikkeling in 2019 versus 500.000 EUR in 2018.

Opmerkingen

1 Om de onderliggende prestaties beter te weerspiegelen en aan de beleggers bijstand te verlenen om meer inzicht te krijgen in de financiële prestaties, maakt D'Ieteren gebruik van Alternative Performance Measures ('APM's'). Deze APM's zijn niet-GAAP-metingen. Dit wil zeggen dat hun definities niet opgenomen zijn in IFRS. D'Ieteren stelt de APM's niet voor als een alternatief voor de financiële metingen bepaald in overeenstemming met IFRS en hecht aan APM's geen groter belang dan aan de gedefinieerde IFRS-metingen. Zie pagina 14 voor de definitie van deze prestatie-indicatoren.

2 Om een preciezer beeld van de automarkt te krijgen, maakt Febiac inschrijvingscijfers bekend waar die voertuigen zijn uitgefilterd die binnen de 30 dagen na hun eerste inschrijving uitgeschreven werden. Het betreft meestal voertuigen waarvan verondersteld kan worden dat ze niet door de finale klant in België in het verkeer werden gebracht.

3 De netto financiële schuld is geen IFRS-indicator. D'Ieteren gebruikt deze APM (Alternative Performance Measure) om zijn schuldenlast te weerspiegelen. Deze niet-GAAP-indicator wordt gedefinieerd als de som van de leningen verminderd met de kasmiddelen, de kasequivalenten en de investeringen in vaste en vlottende financiële activa. Zie pagina 21.

4 EBITDA is geen IFRS-indicator. Deze APM (niet-GAAP-indicator) wordt gedefinieerd als het resultaat vóór interesten, belastingen, waardeverminderingen en afschrijvingen. Aangezien de methode voor de berekening van de EBITDA niet geregeld wordt door IFRS, is het mogelijk dat de door de groep toegepaste methode niet dezelfde is als de methode toegepast door andere ondernemingen. Het is dan ook mogelijk dat de methode niet vergelijkbaar is.

5 'Organische groei' is een Alternatieve Prestatiemaatstaf die de groep gebruikt om de evolutie van de omzet tussen twee opeenvolgende periodes te meten, bij constante wisselkoers en zonder de impact van veranderingen in consolidatiekring of bedrijfsovernames.

Appendix

Alternatieve Prestatiemaatstaven (APM's)

Kader en definities

De groep maakt gebruik van alternatieve prestatimaatstaven (APM's) om zijn onderliggende prestaties uit te drukken en om investeerders, effectenanalisten en andere geïnteresseerde partijen te helpen zijn resultaten beter te begrijpen. Deze alternatieve prestatie-indicatoren worden intern gebruikt om de resultaten van de groep en van zijn businessunits te analyseren.

Deze APM's zijn niet binnen GAAP gedefinieerde prestatimaatstaven die buiten IFRS vallen. Ze worden afgeleid uit de geauditeerde IFRS-rekeningen. Het is mogelijk dat de APM's niet vergelijkbaar zijn met de alternatieve prestatimaatstaven van andere ondernemingen en ze houden beperkingen in als analytische tools. De APM's mogen niet afzonderlijk in beschouwing worden genomen of ter vervanging van de analyse van de prestaties of de liquiditeit van de groep krachtens IFRS. De groep presenteert APM's niet als een alternatief voor financiële maatstaven bepaald in overeenstemming met IFRS en geeft niet meer nadruk aan APM's dan aan de gedefinieerde IFRS-maatstaven.

Elke post van de winst-en-verliesrekening (zie hieronder) en elk subtotale van de winst-en-verliesrekening van de segmenten (zie hieronder) wordt onderverdeeld om informatie te geven inzake *aangepast* resultaat en *aanpassingen*.

De *aanpassingen* worden geïdentificeerd door de groep om vergelijkbare cijfers te presenteren, waardoor de investeerders een beter zicht hebben op de manier waarop de groep zijn financiële prestaties meet en beheert. Ze omvatten - maar zijn niet beperkt tot - de volgende elementen:

- (a) opgenomen winsten en verliezen op de reële waarde op financiële instrumenten (i.e. de reële-waardeverandering tussen het begin en het einde van de periode, zonder rekening te houden met de verworven kasstromen van de derivaten gedurende de periode), waar hedge accounting niet zou worden toegepast volgens IAS 39 / IFRS 9 (in dit geval worden erkende reële-waardeopbrengsten of -verliezen in het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten opgenomen);
- (b) koerswinsten en -verliezen bij de omzetting aan de slotkoers van de leningen en ontleningen in vreemde valuta;
- (c) waardeverminderingen op goodwill en overige vaste activa;
- (d) afschrijving van de immateriële vaste activa met een beperkte gebruiksduur erkend in het kader van de toerekening van de kostprijs van een bedrijfscombinatie, zoals gedefinieerd in IFRS 3;
- (e) andere materiële elementen voortvloeiend uit gebeurtenissen of transacties verbonden met de gebruikelijke activiteiten van de groep, en die individueel of samengenomen (indien ze van dezelfde aard zijn), door hun belang of hun weerslag, apart worden vermeld.

Het *aangepaste* resultaat bestaat uit het IFRS-resultaat, exclusief de bovenvermelde *aanpassingen*.

De groep gebruikt als kernprestatie-indicator het *aangepaste* geconsolideerde resultaat vóór belastingen, groepsaandeel ('*aangepast* PBT, groepsaandeel'). Deze APM bestaat uit het resultaat vóór belastingen (PBT) van het segment, rekening houdend met het resultaat vóór belastingen van de beëindigde bedrijfsactiviteiten, en exclusief *aanpassingen* en het aandeel van minderheidsaandeelhouders.

Voorstelling van de APM's in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening voor het jaar afgesloten op 31 december

in miljoen EUR	2019			2018 ⁽¹⁾		
	Totaal	Bestaande uit Aangepast Resultaat	Aan- passingen	Totaal	Bestaande uit Aangepast Resultaat	Aan- passingen
Opbrengsten	3.798,8	3.798,8	-	3.581,0	3.581,0	-
Kosten van verkopen	-3.303,3	-3.303,3	-	-3.094,0	-3.094,0	-
Bruto marge	495,5	495,5	-	487,0	487,0	-
Commerciële en administratieve kosten	-382,2	-379,7	-2,5	-376,0	-358,5	-17,5
Overige bedrijfsopbrengsten	21,8	15,3	6,5	10,1	10,1	-
Overige bedrijfskosten	-110,7	-8,4	-102,3	-9,2	-9,2	-
Bedrijfsresultaat	24,4	122,7	-98,3	111,9	129,4	-17,5
Netto financieringskosten	-24,4	-7,1	-17,3	-47,3	-7,0	-40,3
Financiële opbrengsten	1,4	1,4	-	1,8	1,3	0,5
Financiële kosten	-25,8	-8,5	-17,3	-49,1	-8,3	-40,8
Aandeel in het resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, netto van belastingen	93,2	125,1	-31,9	0,1	68,1	-68,0
Resultaat vóór belastingen	93,2	240,7	-147,5	64,7	190,5	-125,8
Winstbelastingen	-28,7	-29,1	0,4	-18,1	-22,0	3,9
Resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	64,5	211,6	-147,1	46,6	168,5	-121,9
Beëindigde bedrijfsactiviteiten	-	-	-	1.002,1	14,4	987,7
RESULTAAT VAN DE PERIODE	64,5	211,6	-147,1	1.048,7	182,9	865,8
Resultaat toerekenbaar aan:						
Houders van eigen-vermogeninstrumenten van de moedermaatschappij	64,5	211,6	-147,1	1.048,0	182,2	865,8
Minderheidsbelangen	-	-	-	0,7	0,7	-
Resultaat per aandeel						
Gewoon (EUR)	1,18	3,88	-2,70	19,12	3,32	15,80
Verwaterd (EUR)	1,18	3,86	-2,68	19,08	3,32	15,76
Resultaat per aandeel voor het resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten						
Gewoon (EUR)	1,18	3,88	-2,70	0,85	3,08	-2,23
Verwaterd (EUR)	1,18	3,86	-2,68	0,85	3,07	-2,22

(1) Aangepast om de hertoewijzing van kosten te weerspiegelen in het kader van de continue verbetering van de voorstelling van de financiële rapportering – Zie toelichting 1 van de geconsolideerde jaarrekening 2019 voor meer informatie over de aanpassing van vergelijkende informatie.

De groep paste op 1 januari 2019 voor het eerst IFRS 16 toe op basis van de gewijzigde retrospectieve benadering. Volgens deze benadering werd de vergelijkende informatie niet aangepast en wordt het cumulatieve effect van de eerste toepassing van IFRS 16 opgenomen in overgedragen winst op de datum van de eerste toepassing. Zie toelichting 3 van de geconsolideerde jaarrekening 2019.

16 - Jaarrekening en -verslag 2019

Voorstelling van de APM's in de winst-en-verliesrekening van de segmenten voor het jaar afgesloten op 31 december

De operationele segmenten van de groep voor de verslaggeving zijn D'Ieteren Auto (autodistributieactiviteiten), Belron, Moleskine en Corporate & Niet-toegewezen (corporate- en vastgoedactiviteiten). Deze operationele segmenten zijn consistent met de organisatorische en interne rapporteringsstructuur van de groep, en met de vereisten van IFRS 8 'Operationele segmenten'.

Ondanks zijn classificatie als volgens de vermogensmutatiemethode verwerkte deelneming blijft Belron een operationeel segment voor de verslaggeving. Dit weerspiegelt de interne rapporteringsstructuur van de groep.

De groep paste op 1 januari 2019 voor het eerst IFRS 16 toe op basis van de gewijzigde retrospectieve benadering. Volgens deze benadering werd de vergelijkende informatie niet aangepast. De groep stelt de resultaten van zijn operationele segmenten voor op pre-IFRS 16-basis. Dit weerspiegelt de interne rapporteringsstructuur van de groep en vergemakkelijkt de vergelijking met de resultaten van de vorige periode.

in miljoen EUR	2019						
	D'Ieteren Auto	Belron	Mole- skine	Corp. & niet- toegewezen	IFRS 16 impact	Elimi- naties	Groep
Externe opbrengsten	3.634,9	4.228,1	163,9	-	-	-4.228,1	3.798,8
Opbrengsten tussen segmenten	-	-	-	-	-	-	-
Opbrengsten per segment	3.634,9	4.228,1	163,9	-	-	-4.228,1	3.798,8
Bedrijfsresultaat (per segment)	116,5	333,0	-83,7	-8,9	16,4	-348,9	24,4
<i>bestaande uit: aangepast resultaat</i>	<i>119,0</i>	<i>400,5</i>	<i>18,6</i>	<i>-15,4</i>	<i>16,4</i>	<i>-416,4</i>	<i>122,7</i>
<i>aanpassingen</i>	<i>-2,5</i>	<i>-67,5</i>	<i>-102,3</i>	<i>6,5</i>	<i>-</i>	<i>67,5</i>	<i>-98,3</i>
Netto financieringskosten	-2,6	-76,2	-8,8	-12,2	-26,5	101,9	-24,4
Financiële opbrengsten	0,2	19,1	0,8	0,4	-	-19,1	1,4
Financiële kosten	-2,8	-95,3	-4,7	-17,5	-26,5	121,0	-25,8
Intragroep financieringskosten	-	-	-4,9	4,9	-	-	-
Aandeel in het resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, netto van belastingen	8,6	0,1	-	-	-	84,5	93,2
Resultaat vóór belastingen	122,5	256,9	-92,5	-21,1	-10,1	-162,5	93,2
<i>bestaande uit: aangepast resultaat</i>	<i>125,0</i>	<i>329,2</i>	<i>9,8</i>	<i>-10,3</i>	<i>-10,1</i>	<i>-202,9</i>	<i>240,7</i>
<i>aanpassingen</i>	<i>-2,5</i>	<i>-72,3</i>	<i>-102,3</i>	<i>-10,8</i>	<i>-</i>	<i>40,4</i>	<i>-147,5</i>
Winstbelastingen	-36,7	-88,4	-4,8	12,8	2,5	85,9	-28,7
Resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	85,8	168,5	-97,3	-8,3	-7,6	-76,6	64,5
<i>bestaande uit: aangepast resultaat</i>	<i>86,2</i>	<i>229,3</i>	<i>5,0</i>	<i>4,2</i>	<i>-7,6</i>	<i>-105,5</i>	<i>211,6</i>
<i>aanpassingen</i>	<i>-0,4</i>	<i>-60,8</i>	<i>-102,3</i>	<i>-12,5</i>	<i>-</i>	<i>28,9</i>	<i>-147,1</i>
Beëindigde bedrijfsactiviteiten	-	-	-	-	-	-	-
RESULTAAT VAN DE PERIODE	85,8	168,5	-97,3	-8,3	-7,6	-76,6	64,5

Toerekenbaar aan:	D'Ieteren Auto	Belron	Mole- skine	Corp. & niet- toegewezen	IFRS 16 impact	Groep
Houders van eigen-vermogensinstrumenten van de moedermaatschappij	85,8	88,5	-97,3	-8,3	-4,2	64,5
<i>bestaande uit: aangepast resultaat</i>	<i>86,2</i>	<i>120,4</i>	<i>5,0</i>	<i>4,2</i>	<i>-4,2</i>	<i>211,6</i>
<i>aanpassingen</i>	<i>-0,4</i>	<i>-31,9</i>	<i>-102,3</i>	<i>-12,5</i>	<i>-</i>	<i>-147,1</i>
Minderheidsbelangen	-	-	-	-	-	-
RESULTAAT VAN DE PERIODE	85,8	88,5	-97,3	-8,3	-4,2	64,5

In de periode wordt in de kolom 'Impact IFRS 16' de winst-en-verliesrekening van het segment, waarin de resultaten over 12 maanden, zoals eerder gerapporteerd, voorgesteld worden krachtens IAS 17, in overeenstemming gebracht met de geconsolideerde winst-en-verliesrekening van de groep volgens IFRS krachtens IFRS 16. Zie 'Algemene informatie' in de rubriek met de financiële hoogtepunten voor meer details.

In de periode wordt in de kolom 'Eliminaties' de winst-en-verliesrekening van het segment (waarin het resultaat over 12 maanden van Belron in alle posten voorgesteld wordt volgens de globale integratiemethode) in overeenstemming gebracht met de geconsolideerde winst-en-verliesrekening van de groep volgens IFRS (waarin het netto resultaat van Belron voorgesteld wordt in de post 'aandeel in het resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, netto van belastingen' en het aandeel van de groep vertegenwoordigt in het netto resultaat van Belron over 12 maanden).

in miljoen EUR

2018 ⁽¹⁾

	D'leteren Auto	Belron	Mole- skine	Corp. & niet- toegewezen	Elimi- naties	Groep
Externe opbrengsten	3.406,9	3.839,7	174,1	-	-3.839,7	3.581,0
Opbrengsten tussen segmenten	-	-	-	-	-	-
Opbrengsten per segment	3.406,9	3.839,7	174,1	-	-3.839,7	3.581,0
Bedrijfsresultaat (per segment)	106,8	103,6	28,6	-23,5	-103,6	111,9
<i>bestaande uit: aangepast resultaat</i>	<i>113,0</i>	<i>225,7</i>	<i>28,6</i>	<i>-12,2</i>	<i>-225,7</i>	<i>129,4</i>
<i>aanpassingen</i>	<i>-6,2</i>	<i>-122,1</i>	<i>-</i>	<i>-11,3</i>	<i>122,1</i>	<i>-17,5</i>
Netto financieringskosten	-2,0	907,3	-9,7	-35,6	-907,3	-47,3
Financiële opbrengsten	0,9	1.000,6	0,7	0,2	-1.000,6	1,8
Financiële kosten	-2,9	-93,3	-5,8	-40,4	93,3	-49,1
Intragroep financieringskosten	-	-	-4,6	4,6	-	-
Aandeel in het resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, netto van belastingen	9,9	-	-	-	-9,8	0,1
Resultaat vóór belastingen	114,7	1.010,9	18,9	-59,1	-1.020,7	64,7
<i>bestaande uit: aangepast resultaat</i>	<i>117,3</i>	<i>166,6</i>	<i>18,9</i>	<i>-6,9</i>	<i>-105,4</i>	<i>190,5</i>
<i>aanpassingen</i>	<i>-2,6</i>	<i>844,3</i>	<i>-</i>	<i>-52,2</i>	<i>-915,3</i>	<i>-125,8</i>
Winstbelastingen	-38,4	-26,8	3,9	16,4	26,8	-18,1
Resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	76,3	984,1	22,8	-42,7	-993,9	46,6
<i>bestaande uit: aangepast resultaat</i>	<i>76,8</i>	<i>127,5</i>	<i>22,8</i>	<i>7,7</i>	<i>-66,3</i>	<i>168,5</i>
<i>aanpassingen</i>	<i>-0,5</i>	<i>856,6</i>	<i>-</i>	<i>-50,4</i>	<i>-927,6</i>	<i>-121,9</i>
Beëindigde bedrijfsactiviteiten	-	-	-	-	1.002,1	1.002,1
RESULTAAT VAN DE PERIODE	76,3	984,1	22,8	-42,7	8,2	1.048,7

Toerekenbaar aan:	D'leteren Auto	Belron	Mole- skine	Corp. & niet- toegewezen	Groep
Houders van eigen-vermogensinstrumenten van de moedermaatschappij	76,3	991,6	22,8	-42,7	1.048,0
<i>bestaande uit: aangepast resultaat</i>	<i>76,8</i>	<i>74,9</i>	<i>22,8</i>	<i>7,7</i>	<i>182,2</i>
<i>aanpassingen</i>	<i>-0,5</i>	<i>916,7</i>	<i>-</i>	<i>-50,4</i>	<i>865,8</i>
Minderheidsbelangen	-	0,7	-	-	0,7
RESULTAAT VAN DE PERIODE	76,3	992,3	22,8	-42,7	1.048,7

(1) Aangepast om de hertoewijzing van kosten te weerspiegelen in het kader van de continue verbetering van de voorstelling van de financiële rapportering – Zie toelichting 1 van de geconsolideerde jaarrekening 2019 voor meer informatie over de aanpassing van vergelijkende informatie.

De groep paste op 1 januari 2019 voor het eerst IFRS 16 toe op basis van de gewijzigde retrospectieve benadering. Volgens deze benadering werd de vergelijkende informatie niet aangepast en wordt het cumulatieve effect van de eerste toepassing van IFRS 16 opgenomen in overgedragen winst op de datum van de eerste toepassing. Zie toelichting 3 van de geconsolideerde jaarrekening 2019.

In de voorgaande periode werd in de kolom 'Eliminaties' de winst-en-verliesrekening van het segment (waarin het resultaat over 12 maanden van Belron in alle posten voorgesteld werd als voortgezette bedrijfsactiviteit volgens de globale integratiemethode) in overeenstemming gebracht met de geconsolideerde winst-en-verliesrekening van de groep volgens IFRS (waarin het netto resultaat van Belron voorgesteld werd als een beëindigde bedrijfsactiviteit vanaf het begin van de periode tot de afsluiting van de transactie met CD&R en in de post 'aandeel in het resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, netto van belastingen' voor de rest van de periode). Zie toelichting 1 van de geconsolideerde jaarrekening 2018 voor meer informatie.

18 - Jaarrekening en -verslag 2019

Uitleg en details van de cijfers voorgesteld als *aanpassingen*

In 2019 en 2018 identificeerde de groep de volgende elementen als *aanpassingen* binnen de vier operationele segmenten:

in miljoen EUR	2019				
	D'leteren Auto	Belron	Mole- skine	Corp. & niet- toegewezen	Totaal (segment)*
Aanpassingen					
Opgenomen in bedrijfsresultaat	-2,5	-67,5	-102,3	6,5	-165,8
Waardeaanpassingen van financiële instrumenten	-	4,9 (d)	-	-	4,9
Afschrijving van klantencontracten	-	-12,2 (e)	-	-	-12,2
Afschrijving van merken met beperkte gebruiksduur	-	-1,4 (f)	-	-	-1,4
Bijzondere waardevermindervingsverlies op goodwill en op vaste activa	-	-21,3 (g)	-102,3 (j)	-	-123,6
Overige aanpassingen	-2,5 (a)	-37,5 (h)	-	6,5 (k)	-33,5
Opgenomen in netto financieringskosten	-	-4,8	-	-17,3	-22,1
Waardeaanpassingen van financiële instrumenten	-	-	-	-17,3 (l)	-17,3
Overige aanpassingen	-	-4,8 (i)	-	-	-4,8
Opgenomen in resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	-	-	-	-	-
Opgenomen in resultaat vóór belastingen	-2,5	-72,3	-102,3	-10,8	-187,9

* Totaal van de *aanpassingen* op het niveau van elk segment. De *aanpassingen* voorgesteld in het segment Belron zouden in mindering moeten worden gebracht van dit totaal om overeen te stemmen met de cijfers van de groep in de winst-en-verliesrekening van het segment.

in miljoen EUR	2018				
	D'leteren Auto	Belron	Mole- skine	Corp. & niet- toegewezen	Totaal (segment)*
Aanpassingen					
Opgenomen in bedrijfsresultaat	-6,2	-122,1	-	-11,3	-139,6
Waardeaanpassingen van financiële instrumenten	-	-6,9 (d)	-	-	-6,9
Afschrijving van klantencontracten	-	-5,5 (e)	-	-	-5,5
Afschrijving van merken met beperkte gebruiksduur	-	-0,5 (f)	-	-	-0,5
Bijzondere waardevermindervingsverlies op goodwill en op vaste activa	-	-50,3 (g)	-	-	-50,3
Overige aanpassingen	-6,2 (a)	-58,9 (h)	-	-11,3 (k)	-76,4
Opgenomen in netto financieringskosten	0,6	966,4	-	-40,9	926,1
Waardeaanpassingen van financiële instrumenten	-	-	-	-20,2 (l)	-20,2
Overige aanpassingen	0,6 (b)	966,4 (i)	-	-20,7 (m)	946,3
Opgenomen in resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	3,0	-	-	-	3,0
Opgenomen in resultaat vóór belastingen	-2,6	844,3	-	-52,2	789,5

* Totaal van de *aanpassingen* op het niveau van elk segment. De *aanpassingen* voorgesteld in het segment Belron zouden in mindering moeten worden gebracht van dit totaal om overeen te stemmen met de cijfers van de groep in de winst-en-verliesrekening van het segment.

D'leteren Auto

(a) De overige *aanpassingen* in het bedrijfsresultaat omvatten een kost van 2,5 miljoen EUR (6,2 miljoen EUR in de voorgaande periode) in het kader van het 'Market Area'-project (optimalisering van het netwerk van onafhankelijke dealers).

(b) In de voorgaande periode omvatten overige *aanpassingen* in netto financieringskosten de geconsolideerde winst op de verkoop van een concessie.

(c) In de voorgaande periode bedroeg het aandeel van de groep in de *aanpassingen* van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode 3,0 miljoen EUR. Dit betrof de extra inkomsten die werden erkend na wijziging van de boekhoudramingen.

Belron

- (d) De reële waarde van brandstofafdekkingsinstrumenten bedraagt 4,9 miljoen EUR (-6,9 miljoen EUR in de voorgaande periode) als gevolg van schommelingen in de netto reële waarde van derivaten. Wijziging in de netto reële waarde van derivaten stemt overeen met de verandering in de bruto reële waarde (i.e. de waardeverandering tussen het begin en het einde van de periode) zonder rekening te houden met de verworven kasstromen van de derivaten gedurende de periode.
- (e) In het kader van de recente overnames (meer bepaald in de Verenigde Staten, Frankrijk en België) werden bepaalde klantencontracten erkend als immateriële vaste activa met een beperkte gebruiksduur. De afschrijving bedraagt 12,2 miljoen EUR (5,5 miljoen EUR in de voorgaande periode).
- (f) De afschrijving van merken met een beperkte gebruiksduur (bepaalde merken worden niet langer beschouwd als immateriële vaste activa met een onbeperkte gebruiksduur aangezien er nu een limiet geldt voor de periode gedurende dewelke deze activa verwacht worden een instroom van kasmiddelen te genereren) bedraagt 1,4 miljoen EUR (0,5 miljoen EUR in de voorgaande periode).
- (g) In de periode werd een totaal waardevermindingsverlies van 21,3 miljoen EUR erkend. Dit omvat:
- Een waardevermindingsverlies van 21,0 miljoen EUR in Italië, toegewezen aan de goodwill (20,6 miljoen EUR), merken (0,3 miljoen EUR) en overige immateriële vaste activa (0,1 miljoen EUR), als resultaat van lagere verwachtingen;
 - Een waardevermindingsverlies van 0,3 miljoen EUR in Nederland, toegewezen aan overige immateriële vaste activa (na de erkenning in 2018 van het waardevermindingsverlies van 40,0 miljoen EUR in Nederland waren er geen goodwill of significante overige immateriële vaste activa meer).

Deze waardevermindingsverliezen werden erkend in de eerste helft van 2019, na de uitgevoerde waardevermindingsberekening.

In de voorgaande periode werd een waardevermindingsverlies van 50,3 miljoen EUR erkend in Nederland (40 miljoen EUR op goodwill, merken en andere immateriële activa), Nieuw-Zeeland (6,0 miljoen EUR op goodwill) en Hongarije en Griekenland (4,3 miljoen EUR).

- (h) In de periode omvatten overige *aanpassingen* ten bedrage van -37,5 miljoen EUR -30,7 miljoen EUR met betrekking tot herstructureringen en integraties (waarvan het merendeel voor de integratie van het overgenomen bedrijf TruRoad in de VS en een deel voor projecten en herstructureringen in de eurozone), -3,7 miljoen EUR voor overnamekosten en -3,0 miljoen EUR met betrekking tot kosten van verkopen.

In de voorgaande periode omvatten overige *aanpassingen* ten bedrage van -58,9 miljoen EUR voornamelijk een transactiebonus (-33,1 miljoen EUR) met betrekking tot de verkoop van een belang van 40% in Belron aan CD&R (zie toelichtingen 1 en 16 van de geconsolideerde jaarrekening van 2018), professionele vergoedingen met betrekking tot de hiervoor vermelde transactie en de invoering van een nieuw beloningsplan voor het management (-2,8 miljoen EUR), voorzienings- en herstructureringskosten met betrekking tot Canada (-5,5 miljoen EUR) en de Verenigde Staten (-4,5 miljoen EUR), voorzieningskosten voor lopende (Verenigde Staten) juridische geschillen (-4,1 miljoen EUR) en voorzieningskosten met betrekking tot de verkoop en franchising van Griekenland en Hongarije.

- (i) In de periode zijn overige *aanpassingen* in netto financieringskosten kosten met betrekking tot de extra financiering doorgevoerd in het vierde kwartaal van 2019 (nieuwe Term Loan B op 7 jaar ten bedrage van 830 miljoen USD met een looptijd tot 2026 en 'add-on-loan' bij bestaande EUR Term Loan B ten bedrage van 100 miljoen EUR met een looptijd tot 2024. De opbrengsten werden aangewend voor de uitkering van een dividend aan de aandeelhouders.).

In de voorgaande periode omvatten overige *aanpassingen* in netto financieringskosten de geconsolideerde winst (987,7 miljoen EUR) op de verkoop van het belang van 40% in Belron aan CD&R (zie toelichtingen 1 en 16 van de geconsolideerde jaarrekening 2018 voor meer informatie en details betreffende de berekening), het verlies (-20,2 miljoen EUR) met betrekking tot de verkoop van activiteiten (Rusland, Turkije en een onderneming in het Verenigd Koninkrijk) en kosten (-1,1 miljoen EUR) met betrekking tot extra financiering doorgevoerd in november 2018.

Moleskine

- (j) In de periode is een waardevermindingsverlies van -102,3 miljoen EUR erkend op de kasstroomgenererende eenheid Moleskine (volledig toegewezen aan goodwill), na de formele bijzondere waardevermindingsberekening die werd verricht op het einde van het jaar. Zie de specifieke informatie in de financiële hoogtepunten.

Corporate & Niet-toegewezen

- (k) In de periode heeft de *aanpassing* ten bedrage van 6,5 miljoen EUR in het bedrijfsresultaat betrekking op de geconsolideerde winst op de verkoop van een eigendom. In de voorgaande periode hadden overige *aanpassingen* in het bedrijfsresultaat (-11,3 miljoen EUR) betrekking op de resterende professionele vergoedingen in het kader van de afronding van de verkoop van het belang van 40% in Belron aan CD&R.
- (l) In beide periodes vertegenwoordigt de waardeaanpassing van financiële instrumenten het verlies op de reële waarde van een voorwaardelijke verplichting met betrekking tot de verkoop van een belang van 40% in Belron aan CD&R. Deze voorwaardelijke verplichting zal in de loop van 2020 afgewikkeld worden.
- (m) In de voorgaande periode omvatten overige *aanpassingen* in netto financieringskosten overige financiële kosten in het kader van de afronding van de verkoop van het belang van 40% in Belron aan CD&R.

20 - Jaarrekening en -verslag 2019

Aangepast resultaat vóór belastingen, groepsaandeel (aangepast PBT, groepsaandeel)

De cijfers van 2019 worden voorgesteld op pre-IFRS 16-basis in overeenstemming met de voorstelling van de gesegmenteerde resultaten van de groep en om de vergelijking met cijfers van de voorgaande periode te vergemakkelijken.

in miljoen EUR	2019					2018 ⁽¹⁾				
	D'leteren Auto	Belron (52,48%)	Mole- skine	Corp. & niet- toegewezen	Totaal (segment)	D'leteren Auto	Belron (57,78%)	Mole- skine	Corp. & niet- toegewezen	Totaal (segment)
Resultaat vóór belastingen (PBT - pre-IFRS 16)	122,5	256,9	-92,5	-21,1	265,8	114,7	1.010,9	18,9	-59,1	1.085,4
Min: aanpassingen in het PBT	2,5	72,3	102,3	10,8	187,9	2,6	-844,3	-	52,2	-789,5
Aangepast PBT (pre-IFRS 16)	125,0	329,2	9,8	-10,3	453,7	117,3	166,6	18,9	-6,9	295,9
Min: Aandeel van de groep in de belastingen op het aangepast resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	3,4	-	-	-	3,4	3,7	-	-	-	3,7
Minderheidsbelangen in het aangepaste PBT	-	-156,4	-	-	-156,4	-	-70,3	-	-	-70,3
Aangepast PBT, groepsaandeel (pre-IFRS 16)	128,4	172,8	9,8	-10,3	300,7	121,0	96,3	18,9	-6,9	229,3

(1) Aangepast om de hertoewijzing van kosten te weerspiegelen in het kader van de continue verbetering van de voorstelling van de financiële rapportering – Zie toelichting 1 van de geconsolideerde jaarrekening 2019 voor meer informatie over de aanpassing van vergelijkende informatie.

In de periode bedraagt het gewogen gemiddelde percentage gebruikt voor de berekening van het aangepaste PBT, groepsaandeel, van Belron 52,48% (57,78% in de voorgaande periode).

Kernprestatie-indicator (op basis van aangepast PBT, groepsaandeel)

in miljoen EUR	2019					2018 ⁽¹⁾				
	D'leteren Auto	Belron (52,48%)	Mole- skine	Corp. & niet- toegewezen	Totaal (segment)	D'leteren Auto	Belron (52,48%)	Mole- skine	Corp. & niet- toegewezen	Totaal (segment)
Aangepast PBT, groepsaandeel (pre-IFRS 16)	128,4	172,8	9,8	-10,3	300,7	121,0	96,3	18,9	-6,9	229,3
Exclusief:										
Afschrijvingen van vaste activa (groepsaandeel)	-	-	-	-	-	-	-6,0	-	-	-6,0
Vermindering van het aandeel van de groep (vergelijkbare basis met 2019)	-	-	-	-	-	-	-8,2	-	-	-8,2
Aangepast PBT, groepsaandeel (kernprestatie-indicator - pre-IFRS 16))	128,4	172,8	9,8	-10,3	300,7	121,0	82,1	18,9	-6,9	215,1

(1) Aangepast om de hertoewijzing van kosten te weerspiegelen in het kader van de continue verbetering van de voorstelling van de financiële rapportering – Zie toelichting 1 van de geconsolideerde jaarrekening 2019 voor meer informatie over de aanpassing van vergelijkende informatie.

Krachtens IFRS 16 bedraagt het *aangepaste* PBI, groepsaandeel, van de segmenten 295,2 miljoen EUR (D'leteren Auto: 128,4 miljoen EUR; Belron: 167,6 miljoen EUR; Moleskine: 9,5 miljoen EUR; Corporate & Niet-toegewezen: -10,3 miljoen EUR).

In de voorgaande periode schreef de groep, in overeenstemming met de vereisten van IFRS 5, de vaste activa van Belron niet af vanaf de datum van de classificatie als aangehouden voor verkoop tot de datum van de effectieve verkoop (7 februari 2018). De impact op de geconsolideerde resultatenrekening van de voorgaande periode bedroeg 10,3 miljoen EUR (6,0 miljoen EUR voor het aandeel van de groep, uitgaande van het gemiddelde eigendomsbelang van 57,78% in 2018) en werd niet in aanmerking genomen bij de berekening van de kernprestatie-indicator voor het boekjaar 2018.

Nettoschuld

Om zijn schuldenlast beter te weerspiegelen, maakt de groep gebruik van het begrip nettoschuld. Deze indicator die niet gedefinieerd wordt door de IFRS-normen, is een alternatieve prestatimaatstaf (APM) en wordt niet voorgesteld als een alternatief voor de financiële indicatoren bepaald door de IFRS-normen.

De nettoschuld is gelijk aan het totaal van de leningen en ontleningen verminderd met geldmiddelen, kasequivalenten en vaste en vlottende beleggingen. De nettoschuld houdt geen rekening met de reële waarde van de aan de schuld verbonden derivaten. De afgedekte leningen en ontleningen (d.w.z. waarop hedge accounting volgens IAS 39 wordt toegepast) worden omgerekend tegen de contractuele wisselkoersen van de verbonden cross currency swaps. De andere leningen en ontleningen worden omgerekend tegen de wisselkoersen geldend op balansdatum.

in miljoen EUR	31 december 2019				31 december 2018 ⁽¹⁾			
	D'leteren Auto	Belron (100%)	Mole- skine	Corp. & niet- toegewezen	D'leteren Auto	Belron (100%)	Mole- skine	Corp. & niet- toegewezen
Langlopende leningen en ontleningen	0,5	2.551,7	98,3	0,7	0,7	1.709,8	114,8	0,8
Kortlopende leningen en ontleningen	0,1	57,0	33,6	0,1	2,2	47,6	37,1	0,1
Intragroep financiering	-	-	190,8	-190,8	-	-	155,9	-155,9
Aanpassing voor afgedekte leningen	-	-1,7	-	-	-	6,2	-	-
Brutoschuld (pre-IFRS 16)	0,6	2.607,0	322,7	-190,0	2,9	1.763,6	307,8	-155,0
Min: geldmiddelen en kasequivalenten	119,6	-282,6	-55,2	-786,3	57,9	-124,2	-23,8	-967,1
Min: geldmiddelen inbegrepen in activa aangehouden voor verkoop	-	-	-	-	-	-0,8	-	-
Min: financiële activa (vlottende)	-	-	-	-543,4	-	-	-1,8	-
Min: overige vorderingen (vaste activa)	-	-	-	-1,3	-	-	-	-20,1
Min: overige vorderingen (vlottende activa)	-	-	-	-	-	-	-	-
Nettoschuld (pre-IFRS 16)	120,2	2.324,4	267,5	-1.521,0	60,8	1.638,6	282,2	-1.142,2
Langlopende leaseverplichtingen ivm. de toepassing van IFRS 16	7,9	504,1	22,8	4,2	-	-	-	-
Kortlopende leaseverplichtingen ivm. de toepassing van IFRS 16	5,6	150,6	6,7	0,4	-	-	-	-
Totale nettoschuld (post-IFRS 16)	133,7	2.979,1	297,0	-1.516,4	60,8	1.638,6	282,2	-1.142,2

(1) De groep paste op 1 januari 2019 voor het eerst IFRS 16 toe op basis van de gewijzigde retrospectieve benadering. Volgens deze benadering werd de vergelijkende informatie niet aangepast en wordt het cumulatieve effect van de eerste toepassing van IFRS 16 opgenomen in overgedragen winst op de datum van de eerste toepassing. Zie toelichting 3 van de geconsolideerde jaarrekening 2019.

In beide periodes omvatten de leningen tussen segmenten bedragen die door het departement Corporate werden geleend aan het segment Moleskine (non-recourse lening in het kader van de overname), aan marktvoorwaarden.

Op pre-IFRS 16-basis bedroeg de netto financiële schuld van Belron 2.324,4 miljoen EUR (belang van 100%) op het einde van december 2019. Dit ten opzichte van 1.638,6 miljoen EUR op het einde van december 2018. De stijging van de nettoschuld op het einde van het jaar met 685,8 miljoen EUR is het resultaat van de uitgifte van een nieuwe Term Loan B op 7 jaar ten bedrage van 830 miljoen USD (met een looptijd tot oktober 2026) en een 'add-on-loan' ten bedrage van 100 miljoen EUR bij de bestaande EUR Term Loan B (met een looptijd tot november 2024), gedeeltelijk gecompenseerd door het resultaat van een sterke generering van cash (voornamelijk in de VS). De opbrengsten van de nieuwe herfinanciering werden aangewend voor de betaling van dividenden en een kapitaalvermindering (850 miljoen EUR) aan zijn aandeelhouders. Krachtens IFRS 16 worden leaseverplichtingen voor een bijkomend bedrag van 654,7 miljoen EUR opgenomen in de balans, waardoor de nettoschuld stijgt tot 2.979,1 miljoen EUR.

De stijging van de netto cashpositie van het segment 'Corporate & Niet-toegewezen' (van 1.142,2 miljoen EUR op 30 december 2018 tot 1.521,0 miljoen EUR - pre-IFRS 16 - op het einde van december 2019) is voornamelijk het resultaat van het dividend (460,7 miljoen EUR) ontvangen van Belron in het vierde kwartaal van 2019 (na de uitgifte van een nieuwe termijnlening – zie hierboven), gedeeltelijk gecompenseerd door de betaling in juni 2019 van het dividend (54,8 miljoen EUR) aan de aandeelhouders van D'leteren.

s.a. D'leteren n.v.

Geconsolideerde jaarrekening 2019

INHOUD

> GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

23	Geconsolideerde winst-en-verliesrekening
24	Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en nietgerealiseerde resultaten
25	Geconsolideerde balans
26	Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen
27	Geconsolideerd kasstroomoverzicht
28	Toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening

> GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

28	Toelichting 1: Algemene informatie
28	Toelichting 2: Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening
29	Toelichting 3: Wijziging in specifieke grondslagen voor de financiële verslaggeving

> RESULTATEN VAN HET JAAR

31	Toelichting 4: Gesegmenteerde informatie
40	Toelichting 5: Opbrengsten
41	Toelichting 6: Bedrijfsresultaat
41	Toelichting 7: Netto financieringskosten
42	Toelichting 8: Resultaat per aandeel

> PERSONEELSELONINGEN

42	Toelichting 9: Op aandelen gebaseerde betalingen
44	Toelichting 10: Personeelsbeloningen

> WINSTBELASTINGEN

49	Toelichting 11: Actuele en uitgestelde winstbelastingen
----	---

> ACTIVA

51	Toelichting 12: Goodwill
53	Toelichting 13: Immateriële vaste activa
54	Toelichting 14: Materiële vaste activa

55	Toelichting 15: Vastgoedbeleggingen
55	Toelichting 16: Voorraden
55	Toelichting 17: Deelnemingen verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode
58	Toelichting 18: Financiële instrumenten – Reële waarde en risicobeheer
61	Toelichting 19: Geldmiddelen en kasequivalenten
62	Toelichting 20: Handelsvorderingen en overige vorderingen

> EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN

63	Toelichting 21: Kapitaal en reserves
65	Toelichting 22: Voorzieningen
66	Toelichting 23: Leningen en ontleningen
68	Toelichting 24: Handelsschulden en overige te betalen posten

> STRUCTUUR VAN DE GROEP

68	Toelichting 25: Bedrijfscombinaties
70	Toelichting 26: Lijst van dochterondernemingen, geassocieerde ondernemingen en joint ventures

> OVERIGE INFORMATIE

71	Toelichting 27: Voorwaardelijke elementen en verplichtingen
71	Toelichting 28: Transacties met verbonden partijen
72	Toelichting 29: Wisselkoersen
73	Toelichting 30: Diensten verleend door de statutaire Commissaris
73	Toelichting 31: Leaseovereenkomsten
74	Toelichting 32: Gebeurtenissen na balansdatum
75	Toelichting 33: Grondslagen voor financiële verslaggeving

88 VERSLAG VAN DE COMMISSARIS

97 SAMENGEVATTE STATUTAIRE JAARREKENING 2019

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

Jaar afgesloten op 31 december

in miljoen EUR	Toelichting	2019	2018 ⁽¹⁾
Opbrengsten	5	3.798,8	3.581,0
Kosten van verkopen	6	-3.303,3	-3.094,0
Bruto marge		495,5	487,0
Commerciële- en administratieve kosten	6	-382,2	-376,0
Overige bedrijfsopbrengsten	6	21,8	10,1
Overige bedrijfskosten	6	-110,7	-9,2
Bedrijfsresultaat	6	24,4	111,9
Netto financieringskosten	7	-24,4	-47,3
Financiële opbrengsten		1,4	1,8
Financiële kosten		-25,8	-49,1
Aandeel in het resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, netto van belastingen	17	93,2	0,1
Resultaat vóór belastingen		93,2	64,7
Winstbelastingen	11	-28,7	-18,1
Resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten		64,5	46,6
Beëindigde bedrijfsactiviteiten	4	-	1.002,1
RESULTAAT VAN DE PERIODE		64,5	1.048,7
Resultaat toerekenbaar aan:			
Houders van eigen-vermogensinstrumenten van de moedermaatschappij		64,5	1.048,0
Minderheidsbelangen		-	0,7
Resultaat per aandeel			
Gewoon (in EUR)	8	1,18	19,12
Verwaterd (in EUR)	8	1,18	19,08
Resultaat per aandeel - voortgezette bedrijfsactiviteiten			
Gewoon (in EUR)	8	1,18	0,85
Verwaterd (in EUR)	8	1,18	0,85

(1) De groep paste op 1 januari 2019 voor het eerst IFRS 16 toe op basis van de gewijzigde retrospectieve benadering. Volgens deze benadering werd de vergelijkende informatie niet aangepast en wordt het cumulatieve effect van de eerste toepassing van IFRS 16 opgenomen in overgedragen winst op de datum van de eerste toepassing. Zie toelichting 3.

Zoals aangepast – zie toelichting 1 voor meer informatie over de aanpassing van vergelijkende informatie.

De toelichtingen van pagina 28 tot 87 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

De groep maakt gebruik van alternatieve prestatiemaatstaven (APM's) om zijn financiële prestaties uit te drukken – Zie het geconsolideerde beheersverslag en de persmededeling.

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

Jaar afgesloten op 31 december

in miljoen EUR	Toelichting	2019	2018 ⁽¹⁾
Resultaat van de periode		64,5	1.048,7
Niet-gerealiseerde resultaten			
Elementen die nooit naar de winst- en verliesrekening zullen geclassificeerd worden (netto van belastingen):		-4,0	19,9
<i>Herwaarderingen van verplichtingen/activa betreffende toegezegde pensioenrechten</i>	10	-5,0	0,8
<i>Entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode - aandeel in niet-gerealiseerde resultaten</i>	17	1,0	19,1
<i>waarvan elementen uit de beëindigde bedrijfsactiviteiten</i>		-	-
Elementen die eventueel naar de winst- en verliesrekening zullen geclassificeerd worden (netto van belastingen):		-0,4	32,5
<i>Omrekeningsverschillen</i>		1,2	10,7
<i>Herclassificatie van koersverschillen omwille van verlies van zeggenschap</i>		-	32,0
<i>Kasstroomafdekkingen: winsten (verliezen) voortvloeiend uit een verandering in de reële waarde opgenomen in eigen vermogen</i>		-	-0,6
<i>Herclassificatie van kasstroomafdekkingen omwille van verlies van zeggenschap</i>		-	-0,4
<i>Entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode - aandeel in niet-gerealiseerde resultaten</i>	17	-1,6	-9,2
<i>waarvan elementen uit de beëindigde bedrijfsactiviteiten</i>		-	43,5
Niet-gerealiseerde resultaten, netto van belastingen		-4,4	52,4
Totaal van de gerealiseerde- en niet-gerealiseerde resultaten van de periode		60,1	1.101,1
zijnde: toerekenbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten van de moedermaatschappij		60,1	1.100,4
<i>waarvan voortgezette bedrijfsactiviteiten</i>		60,1	55,5
<i>waarvan beëindigde bedrijfsactiviteiten</i>		-	1.044,9
toerekenbaar aan belangen zonder zeggenschap		-	0,7

(1) De groep paste op 1 januari 2019 voor het eerst IFRS 16 toe op basis van de gewijzigde retrospectieve benadering. Volgens deze benadering werd de vergelijkende informatie niet aangepast en wordt het cumulatieve effect van de eerste toepassing van IFRS 16 opgenomen in overgedragen winst op de datum van de eerste toepassing. Zie toelichting 3.

De toelichtingen van pagina 28 tot 87 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerde balans

Op 31 december

in miljoen EUR	Toelichting	2019	2018 ⁽¹⁾
Goodwill	12	97,1	190,7
Immateriële vaste activa	13	444,8	432,7
Materiële vaste activa	14	268,7	222,0
Vastgoedbeleggingen	15	28,9	13,9
Entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	17	349,3	721,4
Uitgestelde belastingvorderingen	11	41,3	26,3
Overige vorderingen	20	4,6	24,7
Vaste activa		1.234,7	1.631,7
Voorraden	16	492,8	455,7
Investerings	4/18	543,4	-
Derivaten		0,1	-
Actuele belastingvorderingen	11	10,5	10,0
Handelsvorderingen en overige vorderingen	20	454,8	394,3
Geldmiddelen en kasequivalenten	19	721,9	933,0
Vaste activa aangehouden voor verkoop		-	0,9
Vlottende activa		2.223,5	1.793,9
TOTAAL ACTIVA		3.458,2	3.425,6
Geplaatst kapitaal en reserves die aan houders van eigen-vermogensinstrumenten toerekenbaar zijn		2.640,7	2.655,1
Minderheidsbelangen		0,6	0,3
Eigen vermogen		2.641,3	2.655,4
Personeelsbeloningen	10	31,6	23,9
Voorzieningen	22	14,7	14,9
Leningen en ontleningen	23	134,4	116,3
Overige financiële verplichtingen	18	-	20,2
Verkoopopties toegestaan aan minderheidsbelangen		-	0,3
Andere schulden	24	-	1,6
Uitgestelde belastingverplichtingen	11	132,8	131,4
Langlopende verplichtingen		313,5	308,6
Voorzieningen	22	2,5	2,2
Leningen en ontleningen	23	46,5	39,4
Derivaten	18	0,4	0,4
Overige financiële verplichtingen	18	37,5	-
Kortlopende belastingverplichtingen	11	5,0	5,8
Handelsschulden en overige te betalen posten	24	411,5	413,8
Kortlopende verplichtingen		503,4	461,6
TOTAAL EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN		3.458,2	3.425,6

(1) De groep paste op 1 januari 2019 voor het eerst IFRS 16 toe op basis van de gewijzigde retrospectieve benadering. Volgens deze benadering werd de vergelijkende informatie niet aangepast en wordt het cumulatieve effect van de eerste toepassing van IFRS 16 opgenomen in overgedragen winst op de datum van de eerste toepassing. Zie toelichting 3.

De toelichtingen van pagina 28 tot 87 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerd mutatie-overzicht van het eigen vermogen

Op 31 december

in miljoen EUR	Geplaatst kapitaal en reserves die aan houders van eigen-vermogensinstrumenten toerekenbaar zijn						Totaal groeps- aandeel	Belangen zonder zeggen- schap	Eigen ver- mogen
	Gewoon aandelen- kapitaal	Uitgifte- premies	Eigen aan- delen	Afdek- kings- reserve	Over- gedragen resultaat	Cumu- latieve omreke- nings- verschillen			
Op 1 januari 2018	160,0	24,4	-34,6	0,4	1.658,0	-43,9	1.764,3	-3,8	1.760,5
Aanpassing i.v.m. de overgang naar IFRS 9 (netto van belastingen)	-	-	-	-	-1,1	-	-1,1	-	-1,1
Op 1 januari 2018 (aangepast)	160,0	24,4	-34,6	0,4	1.656,9	-43,9	1.763,2	-3,8	1.759,4
Resultaat van de periode	-	-	-	-	1.048,0	-	1.048,0	0,7	1.048,7
Niet-gerealiseerde resultaten	-	-	-	2,2	21,1	29,1	52,4	-	52,4
Totaal van de gerealiseerde- en niet-gerealiseerde resultaten	-	-	-	2,2	1.069,1	29,1	1.100,4	0,7	1.101,1
Eigen aandelen	-	-	-3,7	-	-	-	-3,7	-	-3,7
Dividend	-	-	-	-	-208,4	-	-208,4	-	-208,4
Overige wijzigingen	-	-	-	-	3,6	-	3,6	-0,4	3,2
Totale bijdragen en uitkeringen	-	-	-3,7	-	-204,8	-	-208,5	-0,4	-208,9
Vervreemding van dochterondernemingen met wijziging in zeggenschap	-	-	-	-	-	-	-	3,8	3,8
Totaal wijziging van eigendomsbelangen	-	-	-	-	-	-	-	3,8	3,8
Op 31 december 2018	160,0	24,4	-38,3	2,6	2.521,2	-14,8	2.655,1	0,3	2.655,4
Op 1 januari 2019	160,0	24,4	-38,3	2,6	2.521,2	-14,8	2.655,1	0,3	2.655,4
Aanpassing i.v.m. de overgang naar IFRS 16 (netto van belastingen) ⁽¹⁾	-	-	-	-	-6,7	-	-6,7	-	-6,7
Op 1 januari 2019 (aangepast)	160,0	24,4	-38,3	2,6	2.514,5	-14,8	2.648,4	0,3	2.648,7
Resultaat van de periode	-	-	-	-	64,5	-	64,5	-	64,5
Niet-gerealiseerde resultaten	-	-	-	-10,3	-4,4	10,3	-4,4	-	-4,4
Totaal van de gerealiseerde- en niet-gerealiseerde resultaten	-	-	-	-10,3	60,1	10,3	60,1	-	60,1
Eigen aandelen (zie toel. 21)	-	-	-18,7	-	-	-	-18,7	-	-18,7
Dividend (zie toel. 21)	-	-	-	-	-54,8	-	-54,8	-	-54,8
Overige wijzigingen	-	-	-	-	5,7	-	5,7	0,3	6,0
Totale bijdragen en uitkeringen	-	-	-18,7	-	-49,1	-	-67,8	0,3	-67,5
Totaal wijziging van eigendomsbelangen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Op 31 december 2019	160,0	24,4	-57,0	-7,7	2.525,5	-4,5	2.640,7	0,6	2.641,3

(1) De groep paste op 1 januari 2019 voor het eerst IFRS 16 toe op basis van de gewijzigde retrospectieve benadering. Volgens deze benadering werd de vergelijkende informatie niet aangepast en wordt het cumulatieve effect van de eerste toepassing van IFRS 16 opgenomen in overgedragen winst op de datum van de eerste toepassing. Zie toelichting 3.

De toelichtingen van pagina 28 tot 87 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

Jaar afgesloten op 31 december

in miljoen EUR	Toelichting	2019	2018 ⁽¹⁾
Kasstroom uit de voortgezette bedrijfsactiviteiten			
Resultaat van de periode		64,5	46,6
Winstbelastingen	11	28,7	18,1
Aandeel in het resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, netto van belastingen	17	-93,2	-0,1
Netto financieringskosten	7	24,4	47,3
Bedrijfsresultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten		24,4	111,9
Afschrijvingen	6/14/15	34,8	18,8
Afschrijvingen van immateriële vaste activa	6/13	7,1	4,7
Waardeverminderingverliezen op goodwill en overige vaste activa	12	102,3	-
Overige niet-geldelijke posten		1,8	-1,7
Personeelsbeloningen		-4,2	-4,0
Overige kastkosten		-0,1	-
Wijziging in netto werkkapitaal		-74,9	-130,9
Kasstroom uit de bedrijfsactiviteiten		91,2	-1,2
Betaalde winstbelastingen		-42,0	-26,2
Netto kasstroom uit de bedrijfsactiviteiten		49,2	-27,4
Kasstroom uit de voortgezette investeringsactiviteiten			
Aanschaffingen van vaste materiële en immateriële activa		-50,4	-45,0
Verkopen van vaste materiële en immateriële activa		8,2	6,5
Netto investering in immateriële en materiële vaste activa		-42,2	-38,5
Verwerving van dochterondernemingen (netto van verworven geldmiddelen)	25	-13,8	-15,0
Verkoop van dochterondernemingen (netto van geldmiddelen)		-	4,9
Inbreng van geldmiddelen van/(in) joint ventures		-20,7	22,4
Opbrengsten uit de verkoop / (Investing in) financiële activa	4	-543,4	107,1
Ontvangen interesten		1,6	0,3
Dividenden en opbrengst uit kapitaalvermindering ontvangen van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	4/17	460,7	217,4
Netto investering in overige financiële activa		19,1	-0,3
Netto kasstroom uit de investeringsactiviteiten		-138,7	298,3
Kasstroom uit de voortgezette financieringsactiviteiten			
Verwerving (-)/Vervreemding (+) van minderheidsbelangen		0,1	0,3
Netto vervreemding/(aanschaffing) van eigen aandelen		-18,7	-3,7
Terugbetaling van leaseverplichtingen (2018: terugbetaling van financiële leaseverplichtingen)	23	-14,9	-0,1
Netto wijziging in andere leningen en ontleningen	23	-27,1	-25,6
Betaalde interesten		-6,5	-7,0
Door de moedermaatschappij betaalde dividenden	21	-54,8	-208,4
Netto kasstroom uit de financieringsactiviteiten		-121,9	-244,5
Kasstroom uit de voortgezette bedrijfsactiviteiten		-211,4	26,4
Kasstroom uit de beëindigde bedrijfsactiviteiten		-	532,3
TOTALE KASTSTROOM VAN DE PERIODE		-211,4	558,7
Reconciliatie met de balans			
Geldmiddelen aan het begin van het boekjaar	19	673,4	295,7
Geldmiddelen inbegrepen in vaste activa aangehouden voor verkoop		-	76,4
Kasequivalenten aan het begin van het boekjaar		259,6	1,6
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het begin van het boekjaar		933,0	373,7
Totale kasstroom van de periode		-211,4	558,7
Omrekeningsverschillen		0,3	0,6
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van het boekjaar		721,9	933,0
Inbegrepen in "geldmiddelen en kasequivalenten"	19	721,9	933,0

(1) De groep paste op 1 januari 2019 voor het eerst IFRS 16 toe op basis van de gewijzigde retrospectieve benadering. Volgens deze benadering werd de vergelijkende informatie niet aangepast en wordt het cumulatieve effect van de eerste toepassing van IFRS 16 opgenomen in overgedragen winst op de datum van de eerste toepassing. Zie toelichting 3.

Zoals aangepast – zie toelichting 1 voor meer informatie over de aanpassing van vergelijkende informatie.

De toelichtingen van pagina 28 tot 87 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

Toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening

TOELICHTING 1: ALGEMENE INFORMATIE

s.a. D'Ieteren n.v. (de 'Vennootschap') is in België erkend als naamloze vennootschap, waarvan de meerderheidsaandeelhouders worden opgesomd in toelichting 21. Het adres van de zetel van de Vennootschap is: Maliestraat 50, B-1050 Brussel.

De Vennootschap, opgericht in 1805 en verder uitgebouwd over verschillende familiegeneraties heen, streeft groei en waardecreatie na dankzij een langetermijnstrategie voor haar ondernemingen op internationaal niveau, alsook een actieve stimulering en ondersteuning zodat deze ondernemingen zich kunnen ontwikkelen als marktleider in hun sector of in hun regio's. De Vennootschap, haar dochterondernemingen en haar belangen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures (samen 'de groep') vormen een internationale groep, die momenteel actief is in vier activiteiten die opgebouwd werden rond sterke merken:

- D'Ieteren Auto verdeelt in België de voertuigen van de merken Volkswagen, Audi, SEAT, Škoda, Bentley, Lamborghini, Bugatti, Porsche en Yamaha. Zijn marktaandeel bedraagt ongeveer 22%, goed voor 1,2 miljoen voertuigen in omloop. Zijn businessmodel evolueert om de burgers vlotte, toegankelijke en duurzame mobiliteit aan te bieden;
- Belron streeft een duidelijke doelstelling na: "het verschil maken door de problemen van klanten met veel zorg op te lossen". Belron is de wereldleider in de herstelling en vervanging van voertuigbeglazing. De onderneming is actief in 39 landen, via volle dochterondernemingen en franchisenemers, met marktleidende merken – zoals Carglass®, Safelite® AutoGlass en Autoglass®. Daarnaast beheert het bedrijf voertuigbeglazings- en andere verzekeringsclaims in naam van verzekeringsklanten;
- Moleskine is een premium en inspirerend lifestyle merk. Het bedrijf ontwikkelt onder een iconisch merk notebooks en schrijf-, reis- en leesaccessoires die in meer dan 100 landen worden verkocht via een multi-channel distributiestrategie.
- D'Ieteren Immo omvat de Belgische vastgoedbelangen van de groep. D'Ieteren Immo bezit en beheert ongeveer 30 eigendommen. D'Ieteren Immo streeft ook investeringsprojecten na en bestudeert mogelijke renovaties van sites.

De Vennootschap noteert op Euronext Brussel.

Deze geconsolideerde jaarrekening werd goedgekeurd voor publicatie door de Raad van bestuur op 24 april 2020.

Aanpassing van vergelijkende informatie

In het kader van de continue verbetering van de financiële rapportering werd de geconsolideerde winst-en-verliesrekening voor het jaar afgesloten op 31 december 2018 aangepast om in het segment D'Ieteren Auto een hertoewijzing van kosten (2,9 miljoen EUR) te weerspiegelen van inkomsten naar kosten van verkopen/commerciële en administratieve kosten/overige bedrijfskosten, zonder netto impact op het bedrijfsresultaat. Bovendien daalde het bedrijfsresultaat met 2,8 miljoen EUR als gevolg van de herclassificatie van 2,8 miljoen EUR aan lasten van inkomstenbelastinglasten naar overige bedrijfskosten in het segment 'Corporate & Niet-toegewezen'.

Het geconsolideerd overzicht van de financiële positie per 31 december 2018 is ook herwerkt voor het segment van D'Ieteren Auto om een herclassificatie van 0,4 miljoen EUR tussen goodwill en immateriële activa weer te geven.

Ten slotte is de gesegmenteerde winst-en-verliesrekening voor het jaar eindigend op 31 december 2018 aangepast om een herverdeling van financiële kosten (0,7 miljoen EUR) weer te geven tussen D'Ieteren Auto en 'Corporate & Niet-toegewezen'.

Alternatieve prestatie maatstaven (APM's)

De groep maakt gebruik van alternatieve prestatie maatstaven (APM's) in het persbericht en geconsolideerde beheersverslag.

om zijn onderliggende prestaties uit te drukken en om investeerders te helpen zijn resultaten beter te begrijpen. Deze APM's zijn niet binnen GAAP gedefinieerde prestatie maatstaven die buiten IFRS vallen. De groep presenteert APM's niet als een alternatief voor financiële maatstaven bepaald in overeenstemming met IFRS en geeft niet meer nadruk aan APM's dan aan de gedefinieerde IFRS-maatstaven.

TOELICHTING 2: GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De geconsolideerde jaarrekening voor 2019 dekt de periode van 12 maanden afgesloten op 31 december 2019. Ze worden voorgesteld in euro, de functionele munteenheid van de groep. Alle bedragen werden naar het dichtste miljoen afgerond, tenzij anders weergegeven. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld volgens de 'International Financial Reporting Standards' ('IFRS') en de bijbehorende gepubliceerde interpretaties van het 'International Financial Reporting Interpretations Committee' ('IFRIC') die werden goedgekeurd door de Europese Unie ('EU') per 31 december 2019 en gelden voor de periode eindigend op 31 december 2019.

De geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld overeenkomstig het principe van de historische kost, behalve voor geldmarktactiva (kortlopende effecten van monetaire instrumenten) weergegeven als geldmiddelen en kasequivalenten, personeelsbeloningen, vaste activa en passiva aangehouden voor verkoop, bedrijfscombinatie en financiële activa en passiva (inclusief derivaten) die tegen reële waarde werden gewaardeerd. Op 31 december 2019 zijn de financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde beperkt tot de portefeuille verhandelbare effecten aangehouden in het segment Corporate & Niet-toegewezen (zie toelichting 19) en tot afgeleide financiële instrumenten (zie toelichting 18).

TOELICHTING 2: GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING (vervolg)

De financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde zijn beperkt tot de verplichtingen met betrekking tot de verkoop van het belang van 40% in Belron aan CD&R in 2018 (zie toelichting 18).

De geconsolideerde jaarrekening wordt voorbereid volgens het principe van going concern, en op basis van de veronderstelling van de voortzetting van de bedrijfsactiviteiten op een voorzienbare horizon.

De voorbereiding van de geconsolideerde jaarrekening vergt, van de directie, de opstelling van ramingen en het gebruik van hypothesen die de toepassing van de boekhoudkundige beleidslijnen van de groep en het bedrag van de opbrengsten, de uitgaven, de activa en de passiva, alsook de latente activa en passiva, op de afsluitingsdatum beïnvloeden. Werkelijke resultaten zouden kunnen verschillen van die ramingen. Indien in de toekomst dergelijke ramingen of hypothesen die gebaseerd zijn op het beste oordeel van het management op datum van financiële jaarrekening, afwijken van de werkelijke omstandigheden, zullen de oorspronkelijke ramingen en hypothesen op passende wijze aangepast worden in de periode waarin de omstandigheden veranderen, of prospectief. De domeinen die een hoger beoordelingsniveau vergen of bijzonder ingewikkeld zijn, alsook de domeinen waarvoor de ramingen en hypothesen significant zijn voor de geconsolideerde jaarrekening, worden hierna opgesomd. Deze domeinen worden ook in de desbetreffende toelichtingen vermeld.

- Waardering van de verplichtingen uit hoofde van toegezegde pensioenrechten (belangrijkste gebruikte actuariële assumpties). Zie toelichting 10.
- Erkenning van uitgestelde belastingvorderingen (beschikbaarheid van toekomstige belastbare winst die het gebruik van aftrekbare tijdelijke verschillen en overgedragen fiscale verliezen rechtvaardigt). Zie toelichting 11.
- Goodwill en merken met onbeperkte gebruiksduur. Zie toelichting 12.
- Onderzoek naar bijzondere waardeverminderingen (belangrijkste assumpties onderliggende realiseerbare bedragen). Zie toelichting 12.
- Erkenning en waardering van voorzieningen en voorwaardelijke elementen (belangrijkste assumpties met betrekking tot de kans en omvang van een uitstroom van middelen). Zie toelichting 22.
- Waardering van voorziening voor verwacht kredietverlies voor dubieuze handelsvorderingen (belangrijkste assumpties voor de bepaling van het gewogen gemiddelde verliespercentage). Zie toelichting 20.
- Voorziening voor verouderde voorraad. Zie toelichting 16.
- Verwerving van een dochteronderneming (reële waarde van de overgedragen vergoeding en van de verworven activa en overgenomen passiva). Zie toelichting 25.
- Leasetermijn (of de groep redelijkerwijs zeker is om verlengings- of beëindigingsopties uit te oefenen). Zie toelichting 3.

Een aantal grondslagen voor de financiële verslaggeving en toelichtingen vereist de berekening van reële waarden, zowel voor financiële als voor niet-financiële activa en passiva. Bijkomende informatie wordt vermeld in de relevante toelichtingen. De voornaamste domeinen zijn geldmarktactiva (kortlopende effecten van monetaire instrumenten) opgenomen onder geldmiddelen en kasequivalenten (zie toelichting 18 en 19), personeelsbeloningen (zie toelichting 10), op aandelen gebaseerde betalingen (zie toelichting 9), vastgoedbeleggingen (zie toelichting 15), financiële instrumenten (zie toelichting 18) en bedrijfscombinaties (zie toelichting 25). Voor de berekening van de reële waarde van een actief of een passief gebruikte de groep in de mate van het mogelijke waarneembare marktgegevens. Reële waarden worden onderverdeeld in verschillende niveaus in een reële-waardehiërarchie gebaseerd op de inputs gebruikt bij de waarderingstechnieken.

TOELICHTING 3: WIJZIGING IN SPECIFIEKE GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

De groep heeft IFRS 16 'Leases' initieel toegepast vanaf 1 januari 2019. De andere nieuwe normen die van kracht zijn sinds 1 januari 2019 (zoals opgesomd in toelichting 33) hebben geen materiële impact op de geconsolideerde jaarrekening van de groep.

De groep heeft IFRS 16 toegepast volgens de gewijzigde retrospectieve benadering, waarbij het cumulatieve effect van de initiële toepassing opgenomen wordt in overgedragen winst per 1 januari 2019. Overeenkomstig werd de vergelijkende informatie voor 2018 niet aangepast en wordt de informatie voorgesteld, zoals voordien, krachtens IAS 17 en verwante interpretaties. De openbaarmakingsvereisten krachtens IFRS 16 werden niet toegepast op vergelijkende informatie.

Vroeger bepaalde de groep op het tijdstip van het aangaan van de overeenkomst of een overeenkomst al dan niet een leaseovereenkomst was of bevatte krachtens IFRIC 4 'Vaststelling of een overeenkomst een leaseovereenkomst bevat'. De groep oordeelt nu of een contract een leaseovereenkomst is of bevat op basis van de definitie van een leaseovereenkomst zoals opgenomen in IFRS 16 (zie toelichting 33).

Als leasener, onder voorbehoud van de toepassing van de hieronder beschreven vereenvoudigingsmaatregelen, erkent de groep 'right-of-use' activa en leaseverplichtingen voor de meeste leases, terwijl volgens vroegere boekhoudnormen leases geclassificeerd werden als operationele (buiten de balans) of financiële leases (op de balans) afhankelijk van het feit of bij de lease nagenoeg alle eigendomsrisico's en -voordelen overgedragen werden. De lessor-boekhouding blijft in grote mate onveranderd in vergelijking met de vorige richtlijn.

TOELICHTING 3: WIJZIGING IN SPECIFIEKE GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING (vervolg)

'Right-of-use' activa worden opgenomen in 'materiële vaste activa' in de balans, in dezelfde post als de activa van dezelfde aard die de groep bezit. Leaseverplichtingen worden in de balans opgenomen in 'leningen en ontleningen'.

Bij de overgang werd de waarde van leaseverplichtingen voor leaseovereenkomsten die vroeger geclassificeerd werden als operationele leases bepaald op basis van de contante waarde van de resterende leasebetalingen, gediscoteerd hetzij op basis van de impliciete disconteringsvoet in de leaseovereenkomst, indien gemakkelijk te bepalen, hetzij op basis van de incrementele kredietrentevoet van de groep die beschikbaar zou zijn gesteld voor de financiering van vergelijkbare items op 1 januari 2019. Het gewogen gemiddelde percentage toegepast bij de discontering van leasebetalingen (inclusief Belron, ondanks zijn classificatie als volgens de vermogensmutatiemethode verwerkte deelneming) varieert van 1,42% tot 3,57%. De groep heeft beoordelingen gemaakt om de leasetermijn te bepalen voor sommige leasecontracten waarbij de groep de leasener is en die verlengingsopties omvatten. De beoordeling of de groep redelijkerwijs zeker is om dergelijke opties uit te oefenen, heeft een impact op de leasetermijn, die een invloed heeft op het bedrag van de leaseverplichtingen en de erkende 'right-of-use' activa.

De waarde van de 'right-of-use' activa wordt bepaald op basis van hetzij hun boekwaarde alsof IFRS 16 werd toegepast sinds de aanvangsdatum, gediscoteerd op basis van de incrementele kredietrentevoet van de leasener op de datum van de initiële toepassing (voor omvangrijke leases van eigendommen in het segment Belron), hetzij op basis van een bedrag dat gelijk is aan de leaseverplichting, aangepast voor het bedrag van eventuele vooruitbetaalde of te ontvangen leasebetalingen (voor alle overige leases).

Bij de overgang naar IFRS 16 opteerde de groep ervoor de praktische benadering toe te passen om de beoordeling van welke transacties leases zijn, te handhaven. IFRS 16 werd enkel toegepast op contracten die voordien geïdentificeerd werden als leases krachtens IAS 17. Contracten die niet geïdentificeerd werden als leases krachtens IAS 17 en IFRIC 4, werden niet aangepast. Bovendien paste de groep de praktische benadering toe waarbij kortetermijnleases (minder dan of gelijk aan 12 maanden) en leases van geringe waarde (doorgaans minder dan 5.000 EUR) niet aangepast worden en lineair geboekt worden.

Voor de leaseovereenkomsten die eerder waren geclassificeerd als financiële leases onder IAS 17, werden de boekwaarde van de 'right-of-use' activa en de leaseverplichting op 1 januari 2019 bepaald tegen de boekwaarde van het leaseactief en de leaseverplichting onder IAS 17 onmiddellijk voor die datum. In zeldzame situaties waarin de groep optreedt als intermediaire lessor, worden de onderhuurcontracten ('sub-leases') geclassificeerd op basis van het 'right-of-use' actief dat voortvloeit uit de hoofdlease, en niet op basis van het onderliggende actief. Onder IAS 17 werden de hoofd- en sub-leases geclassificeerd als operationele lease.

De groep onderzocht zijn 'right-of-use' activa op waardevermindering op de dag van de overgang en besloot dat er geen indicator van waardevermindering was.

In de gevallen waarin de groep zijn vastgoedbeleggingen verhuurt, heeft de groep deze leases geclassificeerd als operationele leases. De groep moet bij de overgang naar IFRS 16 geen aanpassingen doorvoeren voor leases waarbij hij optreedt als lessor.

Bij de overgang naar IFRS 16 erkende de groep (inclusief Belron, ondanks zijn classificatie als volgens de vermogensmutatiemethode verwerkte deelneming) 727,9 miljoen EUR aan 'right-of-use' activa (waarvan 670,7 miljoen EUR in het segment Belron) en 757,8 miljoen EUR aan leaseverplichtingen (waarvan 699,5 miljoen EUR in het segment Belron), met een overeenkomstige impact (netto van belastingen) van -6,7 miljoen EUR op de overgedragen winst, groepsaandeel.

In de tabel hierna worden de operationele leaseverplichtingen per 31 december 2018 in overeenstemming gebracht met de leaseverplichtingen opgenomen op 1 januari 2019.

in miljoen EUR	1 januari 2019 (incl. 100% van Belron)	1 januari 2019 (excl. Belron)
Operationele leaseverplichtingen op 31 december 2018⁽¹⁾	661,1	61,9
Effect van het verdisconteren van toekomstige leaseverplichtingen	-109,5	-2,5
Financiële leaseverplichtingen op 31 december 2018	58,1	0,7
Erkenningsvrijstelling voor leases van activa met een lage waarde	-1,0	-
Erkenningsvrijstelling voor leaseovereenkomsten met een looptijd van minder dan 12 maanden bij overgang	-10,4	-1,1
Verlengingsopties die met redelijke zekerheid kunnen worden uitgeoefend	217,6	-
Leaseverplichtingen op 1 januari 2019	815,9	59,0

(1) Herwerkt naar aanleiding van de analyse die is uitgevoerd in het kader van de implementatie van IFRS 16

TOELICHTING 4: GESEGMENTEERDE INFORMATIE**Toelichting 4.1: Segmentatiecriteria**

De operationele segmenten van de groep voor de verslaggeving zijn D'Ieteren Auto, Belron, Moleskine en 'Corporate & Niet-toegewezen'. Deze operationele segmenten zijn consistent met de organisatorische en interne rapporteringsstructuur van de groep, en met de vereisten van IFRS 8 'Operationele segmenten'.

D'Ieteren Auto omvat de autodistributieactiviteiten van de groep. Belron omvat Belron Group s.a. en dochterondernemingen. Ondanks zijn classificatie als volgens de vermogensmutatiemethode verwerkte deelneming vanaf de afronding van de Transactie (waarbij CD&R een participatie in Belron verworven heeft; zie toelichtingen 1 en 16 van de geconsolideerde jaarrekening 2018), blijft Belron een operationeel segment voor de verslaggeving. Dit weerspiegelt de interne rapporteringsstructuur van de groep. Moleskine omvat Moleskine S.p.a. en dochterondernemingen. Het segment 'Corporate & Niet-toegewezen' omvat de corporate- en vastgoedactiviteiten van de groep.

De groep paste op 1 januari 2019 voor het eerst IFRS 16 toe op basis van de gewijzigde retrospectieve benadering (zie toelichting 3). Volgens deze benadering werd de vergelijkende informatie niet aangepast.

De groep stelt de winst-en-verliesrekening (resultaten over de periode van 12 maanden afgesloten op 31 december 2019) en de balans (per 31 december 2019) van zijn operationele segmenten voor op pre-IFRS 16-basis. Dit weerspiegelt de interne rapporteringsstructuur van de groep en vergemakkelijkt de vergelijking met de vergelijkingsperiode.

Toelichting 4.2: Gesegmenteerde winst-en-verliesrekening - Operationele segmenten (Jaar afgesloten op 31 december)

in miljoen EUR	Toel.	2019					
		D'Ieteren Auto	Belron	Moleskine	Corp. & niet-toegewezen	IFRS 16 impact	Eliminaties
Externe opbrengsten	5	3.634,9	4.228,1	163,9	-	-	-4.228,1
Opbrengsten tussen segmenten		-	-	-	-	-	-
Opbrengsten per segment		3.634,9	4.228,1	163,9	-	-	-4.228,1
Bedrijfsresultaat (per segment)	6	116,5	333,0	-83,7	-8,9	16,4	-348,9
Netto financieringskosten	7	-2,6	-76,2	-8,8	-12,2	-26,5	101,9
Financiële opbrengsten		0,2	19,1	0,8	0,4	-	-19,1
Financiële kosten		-2,8	-95,3	-4,7	-17,5	-26,5	121,0
Intragroep financieringskosten		-	-	-4,9	4,9	-	-
Aandeel in het resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, netto van belastingen	17	8,6	0,1	-	-	-	84,5
Resultaat vóór belastingen		122,5	256,9	-92,5	-21,1	-10,1	-162,5
Winstbelastingen	11	-36,7	-88,4	-4,8	12,8	2,5	85,9
Resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten		85,8	168,5	-97,3	-8,3	-7,6	-76,6
Beëindigde bedrijfsactiviteiten		-	-	-	-	-	-
RESULTAAT VAN DE PERIODE		85,8	168,5	-97,3	-8,3	-7,6	-76,6
Toerekenbaar aan:							
Houders van eigen-vermogensinstrumenten van de moedermaatschappij		85,8	88,4	-97,3	-8,3	-4,1	64,5
Minderheidsbelangen		-	-	-	-	-	-
RESULTAAT VAN DE PERIODE		85,8	88,4	-97,3	-8,3	-4,1	64,5

In 2019, in het segment Corporate & Niet-toegewezen, omvat de post 'Bedrijfsresultaat' onder andere de winst op de verkoop (6,5 miljoen EUR) van een eigendom en omvat de post 'Financieringskosten' voornamelijk het verlies (-17,3 miljoen EUR) op de reële waarde van een financiële verplichting met betrekking tot de verkoop in 2018 van het belang van 40% in Belron aan CD&R (overige kortlopende financiële verplichting van 37,5 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met een overige langlopende financiële verplichting van 20,2 miljoen EUR op 31 december 2018; zie toelichting 18).

In 2019 wordt in de kolom 'Eliminaties' de winst-en-verliesrekening van het segment (waarin het resultaat over 12 maanden van Belron in alle posten voorgesteld wordt volgens de globale integratiemethode) in overeenstemming gebracht met de geconsolideerde winst-en-verliesrekening van de groep volgens IFRS (waarin het netto resultaat van Belron voorgesteld wordt in de post 'aandeel in het resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, netto van belastingen' en het aandeel van de groep - 52,48% - vertegenwoordigt in het netto resultaat van Belron over 12 maanden).

TOELICHTING 4: GESEGMENTEERDE INFORMATIE (vervolg)

In 2019 wordt in de kolom 'IFRS 16 impact' de winst-en-verliesrekening van het segment (waarin de resultaten over 12 maanden van de operationele segmenten van de groep, zoals eerder gerapporteerd, voorgesteld worden krachtens IAS 17) in overeenstemming gebracht met de geconsolideerde winst-en-verliesrekening van de groep volgens IFRS (krachtens IFRS 16).

De opsplitsing van de impact van IFRS 16 op de vier operationele segmenten van de groep voor het jaar afgesloten op 31 december 2019 wordt hierna voorgesteld.

in miljoen EUR	D'leteren Auto	Belron	Moleskine	Corp. & niet- toegewezen	Totaal segment
Afschrijvingen van 'right-of-use' activa	-6,2	-149,1	-8,3	-0,4	-164,0
Terugname van operationele leases	6,3	165,0	8,6	0,5	180,4
Bedrijfsresultaat	0,1	15,9	0,3	0,1	16,4
Rentelasten op leaseverplichtingen	-0,1	-25,7	-0,6	-0,1	-26,5
Resultaat vóór belastingen	-	-9,8	-0,3	-	-10,1
Winstbelastingen	-	2,5	-	-	2,5
RESULTAAT VAN DE PERIODE	-	-7,3	-0,3	-	-7,6

Toelichting 4.2: Gesegmenteerde winst-en-verliesrekening - Operationele segmenten (Jaar afgesloten op 31 december)

in miljoen EUR	2018 ⁽¹⁾					
	D'leteren Auto	Belron	Mole- skine	Corp. & niet- toegewezen	Elimi- naties	Groep
Externe opbrengsten	3.406,9	3.839,7	174,1	-	-3.839,7	3.581,0
Opbrengsten tussen segmenten	-	-	-	-	-	-
Opbrengsten per segment	3.406,9	3.839,7	174,1	-	-3.839,7	3.581,0
Bedrijfsresultaat (per segment)	106,8	103,6	28,6	-23,5	-103,6	111,9
Netto financieringskosten	-2,0	907,3	-9,7	-35,6	-907,3	-47,3
Financiële opbrengsten	0,9	1.000,6	0,7	0,2	-1.000,6	1,8
Financiële kosten	-2,9	-93,3	-5,8	-40,4	93,3	-49,1
Intragroep financieringskosten	-	-	-4,6	4,6	-	-
Aandeel in het resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, netto van belastingen	9,9	-	-	-	-9,8	0,1
Resultaat vóór belastingen	114,7	1.010,9	18,9	-59,1	-1.020,7	64,7
Winstbelastingen	-38,4	-26,8	3,9	16,4	26,8	-18,1
Resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	76,3	984,1	22,8	-42,7	-993,9	46,6
Beëindigde bedrijfsactiviteiten	-	-	-	-	1.002,1	1.002,1
RESULTAAT VAN DE PERIODE	76,3	984,1	22,8	-42,7	8,2	1.048,7
Toerekenbaar aan:						
Houders van eigen-vermogensinstrumenten van de moedermaatschappij	76,3	991,6	22,8	-42,7		1.048,0
Minderheidsbelangen	-	0,7	-	-		0,7
RESULTAAT VAN DE PERIODE	76,3	992,3	22,8	-42,7		1.048,7

(1) De groep paste op 1 januari 2019 voor het eerst IFRS 16 toe op basis van de gewijzigde retrospectieve benadering. Volgens deze benadering werd de vergelijkende informatie niet aangepast en wordt het cumulatieve effect van de eerste toepassing van IFRS 16 opgenomen in overgedragen winst op de datum van de eerste toepassing. Zie toelichting 3.

Zoals aangepast – zie toelichting 1 voor meer informatie over de aanpassing van vergelijkende informatie.

In 2018 werd in de kolom 'Eliminaties' de winst-en-verliesrekening van het segment (waarin het resultaat over 12 maanden van Belron in alle posten voorgesteld werd als voortgezette bedrijfsactiviteit volgens de globale integratiemethode) in overeenstemming gebracht met de geconsolideerde winst-en-verliesrekening van de groep volgens IFRS (waarin het netto resultaat van Belron voorgesteld werd als een beëindigde bedrijfsactiviteit vanaf het begin van de periode tot de afsluiting van de transactie met CD&R en in de post 'aandeel in het resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, netto van belastingen' voor de rest van de periode). Zie toelichting 1 van de geconsolideerde jaarrekening 2018 voor meer informatie.

TOELICHTING 4: GESEGMENTEERDE INFORMATIE (vervolg)

In 2018 omvatte de post 'beëindigde bedrijfsactiviteiten' de geconsolideerde winst als gevolg van het verlies van exclusieve zeggenschap bij de verkoop van een belang van 40% in Belron aan CD&R. Zie toelichting 16 van de geconsolideerde jaarrekening 2018 voor meer informatie.

Toelichting 4.3: Gesegmenteerde balans – Operationele segmenten

in miljoen EUR	Toel.	31 december 2019						
		D'leteren Auto	Belron	Moleskine	Corp. & niet- toegewezen	IFRS 16 impact	Elimi- naties	Groep
Goodwill	12	27,3	590,1	69,8	-	-	-590,1	97,1
Immateriële vaste activa	13	31,9	594,0	412,7	0,2	-	-594,0	444,8
Materiële vaste activa	14	41,4	329,0	9,3	171,5	655,7	-938,2	268,7
Vastgoedbeleggingen	15	-	-	-	28,9	-	-	28,9
Entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	17	84,8	-	-	-	-	264,5	349,3
Investerings		-	1,9	-	-	-	-1,9	-
Financiële activa		-	0,1	-	-	-	-0,1	-
Personeelsbeloningen		-	105,1	-	-	-	-105,1	-
Uitgestelde belastingvorderingen	11	11,6	46,8	8,5	21,2	6,3	-53,1	41,3
Overige vorderingen	20	2,1	6,0	1,2	1,3	-	-6,0	4,6
Vaste activa		199,1	1.673,0	501,5	223,1	662,0	-2.024,0	1.234,7
Voorraden	16	462,7	330,4	30,1	-	-	-330,4	492,8
Investerings	4/18	-	-	-	543,4	-	-	543,4
Derivaten		-	5,0	0,1	-	-	-5,0	0,1
Actuele belastingvorderingen	11	0,9	2,5	9,5	0,1	-	-2,5	10,5
Handelsvorderingen en overige vorderingen	20	414,2	354,1	35,7	4,9	1,7	-355,8	454,8
Geldmiddelen en kasequivalenten	19	-119,6	282,6	55,2	786,3	-	-282,6	721,9
Vlottende activa		758,2	974,6	130,6	1.334,7	1,7	-976,3	2.223,5
TOTAAL ACTIVA		957,3	2.647,6	632,1	1.557,8	663,7	-3.000,3	3.458,2
Eigen vermogen		-	-	-	2.641,3	-	-	2.641,3
Personeelsbeloningen	10	28,4	7,9	2,1	1,1	-	-7,9	31,6
Voorzieningen	22	14,2	26,8	-	0,5	-	-26,8	14,7
Leningen en ontleningen	23	0,5	2.551,7	98,3	0,7	539,0	-3.055,8	134,4
Intragroep financiering		-	-	190,8	-190,8	-	-	-
Derivaten	18	-	6,5	-	-	-	-6,5	-
Andere schulden	24	-	1,2	-	-	-	-1,2	-
Uitgestelde belastingverplichtingen	11	1,3	97,4	111,1	20,4	-	-97,4	132,8
Langlopende verplichtingen		44,4	2.691,5	402,3	-168,1	539,0	-3.195,6	313,5
Voorzieningen	22	-	138,4	2,5	-	-	-138,4	2,5
Leningen en ontleningen	23	0,1	57,0	33,6	0,1	163,3	-207,6	46,5
Derivaten	18	-	9,6	0,4	-	-	-9,6	0,4
Overige financiële verplichtingen	18	-	-	-	37,5	-	-	37,5
Actuele belastingverplichtingen	11	4,3	33,7	0,6	0,1	-	-33,7	5,0
Handelsschulden en overige te betalen posten	24	361,7	603,3	38,7	12,2	-18,6	-585,8	411,5
Kortlopende verplichtingen		366,1	842,0	75,8	49,9	144,7	-975,1	503,4
TOTAAL EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN		410,5	3.533,5	478,1	2.523,1	683,7	-4.170,7	3.458,2

TOELICHTING 4: GESEGMENTEERDE INFORMATIE (vervolg)**Toelichting 4.3: Gesegmenteerde balans – Operationele segmenten**

in miljoen EUR		31 december 2018 ⁽¹⁾				
	D'leteren Auto	Belron	Moleskine	Corp. & niet- toegewezen	Elimi- naties	Groep
Goodwill	18,8	544,4	171,9	-	-544,4	190,7
Immateriële vaste activa	20,1	447,6	412,5	0,1	-447,6	432,7
Materiële vaste activa	31,1	355,6	10,1	180,8	-355,6	222,0
Vastgoedbeleggingen	0,1	-	-	13,8	-	13,9
Entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	76,6	-	-	-	644,8	721,4
Investerings	-	0,7	-	-	-0,7	-
Financiële activa	-	8,7	-	-	-8,7	-
Personeelsbeloningen	-	91,8	-	-	-91,8	-
Uitgestelde belastingvorderingen	6,3	18,4	11,2	8,8	-18,4	26,3
Overige vorderingen	2,5	2,2	1,3	20,9	-2,2	24,7
Vaste activa	155,5	1.469,4	607,0	224,4	-824,6	1.631,7
Voorraden	414,0	320,1	41,7	-	-320,1	455,7
Derivaten	-	2,6	-	-	-2,6	-
Actuele belastingvorderingen	1,1	7,7	8,9	-	-7,7	10,0
Handelsvorderingen en overige vorderingen	351,6	315,7	40,4	2,3	-315,7	394,3
Geldmiddelen en kasequivalenten	-57,9	124,2	23,8	967,1	-124,2	933,0
Vaste activa aangehouden voor verkoop	-	3,1	-	0,9	-3,1	0,9
Vlottende activa	708,8	773,4	114,8	970,3	-773,4	1.793,9
TOTAAL ACTIVA	864,3	2.242,8	721,8	1.194,7	-1.598,0	3.425,6
Eigen vermogen	-	-	-	2.655,4	-	2.655,4
Personeelsbeloningen	21,1	6,7	2,0	0,8	-6,7	23,9
Voorzieningen	10,4	54,9	4,1	0,4	-54,9	14,9
Leningen en ontleningen	0,7	1.709,8	114,8	0,8	-1.709,8	116,3
Intragroep financiering	-	-	155,9	-155,9	-	-
Derivaten	-	10,6	-	-	-10,6	-
Overige financiële verplichtingen	-	-	-	20,2	-	20,2
Verkoopopties toegestaan aan minderheidsbelangen	0,3	-	-	-	-	0,3
Andere schulden	-	3,1	1,6	-	-3,1	1,6
Uitgestelde belastingverplichtingen	1,5	12,3	110,8	19,1	-12,3	131,4
Langlopende verplichtingen	34,0	1.797,4	389,2	-114,6	-1.797,4	308,6
Voorzieningen	-	59,1	2,2	-	-59,1	2,2
Leningen en ontleningen	2,2	47,6	37,1	0,1	-47,6	39,4
Derivaten	-	3,3	0,4	-	-3,3	0,4
Actuele belastingverplichtingen	10,7	13,9	0,5	-5,4	-13,9	5,8
Handelsschulden en overige te betalen posten	367,8	524,0	42,0	4,0	-524,0	413,8
Passiva i.v.m. vaste activa aangehouden voor verkoop	-	8,1	-	-	-8,1	-
Kortlopende verplichtingen	380,7	656,0	82,2	-1,3	-656,0	461,6
TOTAAL EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN	414,7	2.453,4	471,4	2.539,5	-2.453,4	3.425,6

(1) De groep paste op 1 januari 2019 voor het eerst IFRS 16 toe op basis van de gewijzigde retrospectieve benadering. Volgens deze benadering werd de vergelijkende informatie niet aangepast en wordt het cumulatieve effect van de eerste toepassing van IFRS 16 opgenomen in overgedragen winst op de datum van de eerste toepassing. Zie toelichting 3.

In 2019 wordt in de kolom 'IFRS 16 impact' de balans van het segment (waarin de activa en passiva van de operationele segmenten voorgesteld worden, zoals eerder gerapporteerd, krachtens IAS 17) in overeenstemming gebracht met de geconsolideerde balans van de groep (krachtens IFRS 16).

De 655,7 miljoen EUR aan extra 'right-of-use' activa (opgenomen in de post 'Materiële vaste activa') en de 702,3 miljoen EUR aan leaseverplichtingen (opgenomen in de langlopende en kortlopende 'Leningen en ontleningen') voorgesteld in de gesegmenteerde balans per 31 december 2019 na de toepassing van IFRS 16, kunnen als volgt opgesplitst worden:

TOELICHTING 4: GESEGMENTEERDE INFORMATIE (vervolg)

- In het segment D'Ieteren Auto, 13,5 miljoen EUR 'right-of-use' activa en 13,5 miljoen EUR leaseverplichtingen;
- In het segment Belron, 609,2 miljoen EUR 'right-of-use' activa en 654,7 miljoen EUR leaseverplichtingen;
- In het segment Moleskine, 28,4 miljoen EUR 'right-of-use' activa en 29,5 miljoen EUR leaseverplichtingen;
- In het segment Corporate & Niet-toegewezen, 4,6 miljoen EUR 'right-of-use' activa en 4,6 miljoen EUR leaseverplichtingen.

In 2019, in het segment Corporate & Niet-toegewezen, omvat de post 'Financiële investeringen' ten bedrage van 543,4 miljoen EUR beleggingen in een portefeuille van verhandelbare effecten (bedrijfsobligaties in Europa) en vertegenwoordigt de post 'Kortlopende overige financiële verplichtingen' ten bedrage van 37,5 miljoen EUR de reële waarde van de financiële verplichting met betrekking tot de verkoop in 2018 van het belang van 40% in Belron aan CD&R (zie toelichting 18).

In 2018 en 2019 wordt in de kolom 'Eliminaties' de balans van het segment (inclusief de activa en passiva van Belron) in overeenstemming gebracht met de geconsolideerde balans volgens IFRS (waarin Belron voorgesteld wordt als volgens de vermogensmutatie verwerkte deelneming).

TOELICHTING 4: GESEGMENTEERDE INFORMATIE (vervolg)**Toelichting 4.4: Gesegmenteerd kasstroomoverzicht - Operationele segmenten** (Jaar afgesloten op 31 december)

in miljoen EUR	Toel.	2019						
		D'leteren Auto	Belron	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	IFRS 16 impact	Elimi- naties	Groep
Kasstroom uit de voortgezette bedrijfsactiviteiten								
Resultaat van de periode		85,8	168,5	-97,3	-8,3	-7,6	-76,6	64,5
Winstbelastingen	11	36,7	88,4	4,8	-12,8	-2,5	-85,9	28,7
Aandeel in het resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, netto van belastingen	17	-8,6	-0,1	-	-	-	-84,5	-93,2
Netto financieringskosten	7	2,6	76,2	8,8	12,2	26,5	-101,9	24,4
Bedrijfsresultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten		116,5	333,0	-83,7	-8,9	16,4	-348,9	24,4
Afschrijvingen op materiële vaste activa	6/14	6,2	88,8	4,7	9,0	164,0	-237,9	34,8
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	6/13	3,7	49,9	3,4	-	-	-49,9	7,1
Bijzondere waardevermindervingsverliezen op goodwill en overige vaste activa	12	-	21,3	102,3	-	-	-21,3	102,3
Overige niet-geldelijke posten		9,2	59,6	-3,0	-4,4	-1,7	-57,9	1,8
Personeelsbeloningen		-3,6	-	-0,6	-	-	-	-4,2
Overige geldelijke posten		-	-	-	-0,1	-	-	-0,1
Wijziging in netto werkkapitaal		-83,7	28,3	9,9	-1,1	-13,8	-14,5	-74,9
Kasstroom uit de bedrijfsactiviteiten		48,3	580,9	33,0	-5,5	164,9	-730,4	91,2
Betaalde winstbelastingen		-38,1	-41,8	-2,1	-1,8	-	41,8	-42,0
Netto kasstroom uit de bedrijfsactiviteiten		10,2	539,1	30,9	-7,3	164,9	-688,6	49,2
Kasstroom uit de voortgezette investeringsactiviteiten								
Aanschaffingen van vaste activa		-28,1	-91,5	-7,5	-14,8	21,1	70,4	-50,4
Verkopen van vaste activa		0,9	4,6	-	7,3	-	-4,6	8,2
Netto investering in immateriële en materiële vaste activa		-27,2	-86,9	-7,5	-7,5	21,1	65,8	-42,2
Verwerving van dochterondernemingen (netto van verworven geldmiddelen)	25	-13,6	-199,9	-0,2	-	-	199,9	-13,8
Vervreemding van dochterondernemingen (netto van geldmiddelen)		-	-6,3	-	-	-	6,3	-
Inbreng van geldmiddelen van/(in) joint venture		-20,7	-	-	-	-	-	-20,7
Opbrengsten uit de verkoop / (Investering in) financiële activa	4	-	-	-	-543,4	-	-	-543,4
Ontvangen interesten		1,1	4,2	0,1	0,4	-	-4,2	1,6
Dividenden en opbrengst uit kapitaalvermindering ontvangen van / (betaald door) entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	4/17	-	-839,9	-	460,7	-	839,9	460,7
Netto investering in overige financiële activa		-0,9	-	-	20,0	-	-	19,1
Netto kasstroom uit de investeringsactiviteiten		-61,3	-1.128,8	-7,6	-69,8	21,1	1.107,7	-138,7
Kasstroom uit de voortgezette financieringsactiviteiten								
Verwerving (-)/Vervreemding (+) van belangen van aandeelhouders zonder zeggenschap		0,1	-	-	-	-	-	0,1
Kapitaalverhoging		-	0,6	-	-	-	-0,6	-
Netto vervreemding/(aanschaffing) van eigen aandelen		-	-	-	-18,7	-	-	-18,7
Terugbetaling van leaseverplichtingen	23	-	-2,9	-	-	-168,4	156,4	-14,9
Netto wijziging in andere leningen en ontleningen	23	-7,8	817,9	-19,2	-0,1	8,6	-826,5	-27,1
Intragroep financiering		-	-	30,0	-30,0	-	-	-
Betaalde interesten		-2,9	-73,4	-3,0	-0,1	-26,2	99,1	-6,5
Door de moedermaatschappij betaalde dividenden	21	-	-	-	-54,8	-	-	-54,8
Netto kasstroom uit de financieringsactiviteiten		-10,6	742,2	7,8	-103,7	-186,0	-571,6	-121,9
Kasstroom uit de voortgezette bedrijfsactiviteiten		-61,7	152,5	31,1	-180,8	-	-152,5	-211,4
Kasstroom uit de beëindigde bedrijfsactiviteiten		-	-	-	-	-	-	-
TOTALE KASSTROOM VAN DE PERIODE		-61,7	152,5	31,1	-180,8	-	-152,5	-211,4

TOELICHTING 4: GESEGMENTEERDE INFORMATIE (vervolg)**Toelichting 4.4: Gesegmenteerd kasstroomoverzicht - Operationele segmenten** (Jaar afgesloten op 31 december)

in miljoen EUR	Toel.	D'leteren Auto	Belron	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	IFRS 16 impact	Elimi- naties	Groep
Reconciliatie met de balans								
Geldmiddelen aan het begin van het boekjaar	19	-59,0	124,2	23,8	708,6	-	-124,2	673,4
Geldmiddelen inbegrepen in vaste activa aangehouden voor verkoop		-	0,8	-	-	-	-0,8	-
Kasequivalenten aan het begin van het boekjaar	19	1,1	-	-	258,5	-	-	259,6
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het begin van het boekjaar		-57,9	125,0	23,8	967,1	-	-125,0	933,0
Totale kasstroom van de periode		-61,7	152,5	31,1	-180,8	-	-152,5	-211,4
Omrekeningsverschillen		-	5,1	0,3	-	-	-5,1	0,3
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van het boekjaar		-119,6	282,6	55,2	786,3	-	-282,6	721,9
<i>Inbegrepen in "Geldmiddelen en kasequivalenten"</i>	19	-119,6	282,6	55,2	786,3	-	-282,6	721,9

De post 'Bijzondere waardeverminderingverliezen op goodwill en overige vaste activa' omvat de waardeverminderingkosten erkend in het segment Belron (21,3 miljoen EUR – zie toelichting 17) en in het segment Moleskine (102,3 miljoen EUR, volledig toegewezen aan goodwill – zie toelichting 12) na het waardeverminderingsonderzoek dat werd uitgevoerd op het einde van het jaar.

In het segment Belron bevat de post 'Overige niet-geldelijke posten', naast andere bedragen, de voorziening voor het incentive-programma op lange termijn voor het management.

In het segment Belron omvat de post 'Verwerving van dochterondernemingen (netto van verworven geldmiddelen)' naast andere bedragen de overname van TruRoad in de VS.

De post 'Dividenden en opbrengsten van kapitaalvermindering ontvangen van/(betaald door) entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode' vertegenwoordigt het aandeel van de groep in de uitkering van het dividend (60,5 miljoen EUR) en de aandelenkapitaalvermindering (400,2 miljoen EUR) die het segment Belron in december 2019 doorvoerde. Zie toelichting 17 voor meer informatie.

De post 'Door de moedermaatschappij betaalde dividenden' bevat de uitkering aan de aandeelhouders van het gewone dividend (1,00 EUR per aandeel).

In de periode wordt in de kolom 'Eliminaties' het gesegmenteerde kasstroomoverzicht (waarin Belron in alle posten voorgesteld wordt als voortgezette bedrijfsactiviteit volgens de globale integratiemethode) in overeenstemming gebracht met het geconsolideerde kasstroomoverzicht van de groep volgens IFRS (waarin Belron geconsolideerd wordt volgens de vermogensmutatiemethode).

In de kolom 'IFRS 16 impact' wordt het gesegmenteerde kasstroomoverzicht (voorgesteld zoals eerder gerapporteerd, krachtens IAS 17) in overeenstemming gebracht met het geconsolideerde kasstroomoverzicht van de groep volgens IFRS (krachtens IFRS 16).

De intragroepsleningen vertegenwoordigen het extra bedrag geleend door de Corporate afdeling aan het segment Moleskine, aan marktvoorwaarden.

TOELICHTING 4: GESEGMENTEERDE INFORMATIE (vervolg)**Toelichting 4.4: Gesegmenteerd kasstroomoverzicht - Operationele segmenten** (Jaar afgesloten op 31 december)

in miljoen EUR	2018 ⁽¹⁾					
	D'leteren Auto	Belron	Mole- skine	Corp. & niet- toegewezen	Elimi- naties	Groep
Kasstroom uit de voortgezette bedrijfsactiviteiten						
Resultaat van de periode	76,3	984,1	22,8	-42,7	-993,9	46,6
Winstbelastingen	38,4	26,8	-3,9	-16,4	-26,8	18,1
Aandeel in het resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, netto van belastingen	-9,9	-	-	-	9,8	-0,1
Netto financieringskosten	2,0	-907,3	9,7	35,6	907,3	47,3
Bedrijfsresultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	106,8	103,6	28,6	-23,5	-103,6	111,9
Afschrijvingen op materiële vaste activa	5,5	79,0	4,7	8,6	-79,0	18,8
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	2,2	42,2	2,5	-	-42,2	4,7
Bijzondere waardeverminderingverliezen op goodwill en overige vaste activa	-	50,3	-	-	-50,3	-
Overige niet-geldelijke posten	-6,1	41,0	4,4	-	-41,0	-1,7
Personeelsbeloningen	-3,6	-	-0,4	-	-	-4,0
Wijziging in netto werkkapitaal	-113,9	-12,9	-14,8	-2,2	12,9	-130,9
Kasstroom uit de bedrijfsactiviteiten	-9,1	303,2	25,0	-17,1	-303,2	-1,2
Betaalde winstbelastingen	-24,6	-35,2	-1,1	-0,5	35,2	-26,2
Netto kasstroom uit de bedrijfsactiviteiten	-33,7	268,0	23,9	-17,6	-268,0	-27,4
Kasstroom uit de voortgezette investeringsactiviteiten						
Aanschaffingen van vaste activa	-19,0	-95,1	-10,4	-15,6	95,1	-45,0
Verkopen van vaste activa	0,7	3,6	2,6	3,2	-3,6	6,5
Netto investering in immateriële en materiële vaste activa	-18,3	-91,5	-7,8	-12,4	91,5	-38,5
Verwerving van dochterondernemingen (netto van verworven geldmiddelen)	-15,0	-37,5	-	-	37,5	-15,0
Vervreemding van dochterondernemingen (netto van geldmiddelen)	4,9	-4,7	-	-	4,7	4,9
Inbreng van geldmiddelen van/(in) joint venture	22,4	-	-	-	-	22,4
Opbrengsten uit de verkoop / (Investing in) financiële activa	-	-	-	107,1	-	107,1
Ontvangen interesten	-	0,8	-	0,3	-0,8	0,3
Dividenden en opbrengst uit kapitaalvermindering ontvangen van / (betaald door) entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	-	-400,2	-	217,4	400,2	217,4
Netto investering in overige financiële activa	-0,3	-	-	-	-	-0,3
Netto kasstroom uit de investeringsactiviteiten	-6,3	-533,1	-7,8	312,4	533,1	298,3
Kasstroom uit de voortgezette financieringsactiviteiten						
Verwerving (-)/Vervreemding (+) van belangen van aandeelhouders zonder zeggenschap	-	-	0,3	-	-	0,3
Kapitaalverhoging	-	21,8	-	-	-21,8	-
Netto vervreemding/(aanschaffing) van eigen aandelen	-3,7	-	-	-	-	-3,7
Terugbetaling van leaseverplichtingen	-0,1	-35,6	-	-	35,6	-0,1
Netto wijziging in andere leningen en ontleningen	-11,9	386,7	-13,6	-0,1	-386,7	-25,6
Betaalde interesten	-2,3	-59,2	-4,5	-0,2	59,2	-7,0
Door de moedermaatschappij betaalde dividenden	-	-	-	-208,4	-	-208,4
Netto kasstroom uit de financieringsactiviteiten	-18,0	313,7	-17,8	-208,7	-313,7	-244,5
Kasstroom uit de voortgezette bedrijfsactiviteiten	-58,0	48,6	-1,7	86,1	-48,6	26,4
Kasstroom uit de beëindigde bedrijfsactiviteiten	-	-	-	608,7	-76,4	532,3
TOTALE KASSTROOM VAN DE PERIODE	-58,0	48,6	-1,7	694,8	-125,0	558,7

(1) De groep paste op 1 januari 2019 voor het eerst IFRS 16 toe op basis van de gewijzigde retrospectieve benadering. Volgens deze benadering werd de vergelijkende informatie niet aangepast en wordt het cumulatieve effect van de eerste toepassing van IFRS 16 opgenomen in overgedragen winst op de datum van de eerste toepassing. Zie toelichting 3.

Zoals aangepast – zie toelichting 1 voor meer informatie over de aanpassing van vergelijkende informatie.

TOELICHTING 4: GESEGMENTEERDE INFORMATIE (vervolg)**Toelichting 4.4: Gesegmenteerd kasstroomoverzicht - Operationele segmenten** (Jaar afgesloten op 31 december)

in miljoen EUR	D'leteren Auto	Belron	Mole- skine	Corp. & niet- toegewezen	Elimi- naties	Groep
Reconciliatie met de balans						
Geldmiddelen aan het begin van het boekjaar	-1,5	-	24,9	272,3	-	295,7
Geldmiddelen inbegrepen in vaste activa aangehouden voor verkoop	-	76,4	-	-	-	76,4
Kasequivalenten aan het begin van het boekjaar	1,6	-	-	-	-	1,6
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het begin van het boekjaar	0,1	76,4	24,9	272,3	-	373,7
Totale kasstroom van de periode	-58,0	48,6	-1,7	694,8	-125,0	558,7
Omrekeningsverschillen	-	-	0,6	-	-	0,6
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van het boekjaar	-57,9	125,0	23,8	967,1	-125,0	933,0
<i>Inbegrepen in "Geldmiddelen en kasequivalenten"</i>	<i>-57,9</i>	<i>124,2</i>	<i>23,8</i>	<i>967,1</i>	<i>-124,2</i>	<i>933,0</i>
<i>Inbegrepen in "vaste activa aangehouden voor verkoop"</i>	<i>-</i>	<i>0,8</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-0,8</i>	<i>-</i>

(1) De groep paste op 1 januari 2019 voor het eerst IFRS 16 toe op basis van de gewijzigde retrospectieve benadering. Volgens deze benadering werd de vergelijkende informatie niet aangepast en wordt het cumulatieve effect van de eerste toepassing van IFRS 16 opgenomen in overgedragen winst op de datum van de eerste toepassing. Zie toelichting 3.

Zoals aangepast – zie toelichting 1 voor meer informatie over de aanpassing van vergelijkende informatie.

In het segment Belron bevatte de post 'Overige niet-geldelijke posten', naast andere bedragen, de voorziening voor het incentive-programma op lange termijn voor het management.

In het segment D'leteren Auto omvatte de post 'Vervreemding van dochterondernemingen (netto van geldmiddelen)' de opbrengsten van de verkoop van een concessie.

De post 'Dividenden en opbrengsten van kapitaalvermindering ontvangen van/(betaald door) entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode' omvatte het aandeel van de groep in de uitkering van het dividend (64,3 miljoen EUR) en de aandelenkapitaalvermindering (153,1 miljoen EUR) die het segment Belron in december 2018 doorvoerde (zie toelichting 22 van de geconsolideerde jaarrekening 2018 voor meer informatie).

De post 'Kapitaalverhoging' vertegenwoordigde de nieuwe aandelen uitgegeven door het segment Belron in de context van de tenuitvoerlegging van het beloningsplan voor het management (MRP). Zie toelichting 15 van de geconsolideerde jaarrekening 2018 voor meer informatie over het MRP.

De post 'Door de moedermaatschappij betaalde dividenden' bevatte de uitkering aan de aandeelhouders van het gewone (0,95 EUR per aandeel) en het buitengewone (2,85 EUR per aandeel) dividend (zie toelichting 20 van de geconsolideerde jaarrekening 2018 voor meer informatie).

In de vorige periode werd in de kolom 'Eliminaties' het gesegmenteerde kasstroomoverzicht (waarin Belron in alle posten voorgesteld werd als voortgezette bedrijfsactiviteit) in overeenstemming gebracht met het geconsolideerde kasstroomoverzicht van de groep volgens IFRS (waarin Belron voorgesteld werd als beëindigde bedrijfsactiviteit vanaf het begin van de periode tot de voltooiing van de transactie met CD&R).

Toelichting 4.5: Geografische gesegmenteerde informatie (Jaar afgesloten op 31 december)

De operationele segmenten van de groep (zijnde D'leteren Auto, Moleskine en Corporate & Niet-toegewezen) opereren in drie belangrijke geografische gebieden, zijnde België (voornaamste markt voor het segment D'leteren Auto), de rest van Europa en de rest van de wereld. De cijfers van Belron zijn niet opgenomen in de tabel hierna omdat Belron een volgens de vermogensmutatiemethode verwerkte deelneming is.

TOELICHTING 4: GESEGMENTEERDE INFORMATIE (vervolg)**Toelichting 4.5: Geografische gesegmenteerde informatie** (Jaar afgesloten op 31 december)

in miljoen EUR	2019				2018			
	België	Rest van Europa	Rest van de wereld	Groep	België	Rest van Europa	Rest van de wereld	Groep
Opbrengsten per segment (externe klanten) ⁽¹⁾	3.616,0	90,2	92,6	3.798,8	3.352,6	132,0	96,4	3.581,0
Vaste activa ⁽²⁾	304,6	486,8	6,2	797,6	288,2	590,1	5,7	884,0
Kapitaalinvesteringen ⁽³⁾	63,7	5,2	3,2	72,1	46,8	7,8	2,6	57,2

(1) Gebaseerd op de geografische locatie van de klanten.

(2) Vaste activa (op pre-IFRS 16-basis), zoals gedefinieerd door IFRS 8, omvatten goodwill, immateriële vaste activa, materiële vaste activa, vastgoedbeleggingen en overige vaste vorderingen.

(3) Kapitaaltoevoegingen omvatten zowel toevoegingen als overnames via bedrijfscombinaties, inclusief goodwill.

TOELICHTING 5: OPBRENGSTEN

De opsplitsing van de inkomsten uit contracten met klanten voor het jaar afgesloten op 31 december 2019 en 31 december 2018 wordt voorgesteld in de tabel hierna:

in miljoen EUR	2019	2018 ⁽¹⁾
D'Ieteren Auto		
Nieuwe voertuigen	3.188,3	2.991,1
Tweedehandse voertuigen	76,1	67,6
Onderdelen en accessoires	215,7	206,2
Naverkoopactiviteiten door D'Ieteren Car Centers	94,5	90,9
D'Ieteren Sport	36,5	29,6
Andere opbrengsten	23,8	21,5
Subtotaal D'Ieteren Auto	3.634,9	3.406,9
Moleskine		
Europa, Midden-Oosten en Afrika (EMEA)	74,9	81,9
America	60,9	62,2
Azie-Pacific (APAC)	28,1	30,0
Subtotaal Moleskine	163,9	174,1
Totaal	3.798,8	3.581,0

(1) Zoals aangepast – zie toelichting 1 voor meer informatie over de aanpassing van vergelijkende informatie.

Er werden in de huidige rapporteringsperiode geen materiële opbrengsten opgenomen die betrekking hadden op overgedragen contractverplichtingen (uitgestelde opbrengsten) of prestatieverplichtingen nagekomen tijdens het voorgaande jaar. Op de datum van de geconsolideerde balans zijn er geen materiële opbrengsten die in toekomstige perioden waarschijnlijk zullen voortvloeien uit niet-nagekomen prestatieverplichtingen.

De contractactiva vertegenwoordigen voornamelijk handelsvorderingen en overlopende rekeningen voor bedragen die gefactureerd zijn of moeten worden aan klanten na voorzieningen voor verliezen zoals vermeld in toelichting 17. Er zijn in de geconsolideerde balans geen materiële contractopbrengsten of -kosten opgenomen als contractverplichtingen of -activa.

TOELICHTING 6: BEDRIJFSRESULTAAT

Bedrijfsresultaat wordt berekend na aftrek van:

in miljoen EUR	2019				2018 ⁽¹⁾			
	D'leteren Auto	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	Groep	D'leteren Auto	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	Groep
Inkopen en voorraadwijzigingen	-3.089,0	-37,5	-6,0	-3.132,5	-2.912,5	-35,1	-3,5	-2.951,1
Afschrijvingen van overige vaste elementen	-12,4	-13,0	-9,4	-34,8	-5,5	-4,7	-8,6	-18,8
Afschrijvingen van immateriële vaste activa	-3,7	-3,4	-	-7,1	-2,2	-2,5	-	-4,7
Bijzondere waardevermindering-verliezen op goodwill en overige immateriële vaste activa (zie toel. 12)	-	-102,3	-	-102,3	-	-	-	-
Waardevermindering op voorraden	-2,8	-0,3	-	-3,1	4,1	-0,3	-	3,8
Waardeverminderingen op vorderingen	0,7	-0,1	-	0,6	2,4	-0,1	-	2,3
Personeelskosten (zie toelichting 10)	-185,2	-25,8	-15,7	-226,7	-168,9	-29,1	-14,1	-212,1
Winst op verkoop van materiële vaste activa	0,6	-	6,6	7,2	0,1	-	-	0,1
Huurinkomen uit vastgoedbeleggingen ⁽²⁾	-	-	2,8	2,8	-	-	2,3	2,3
Overige ⁽³⁾	-226,5	-64,9	12,9	-278,5	-217,6	-73,7	0,4	-290,9
NETTO BEDRIJFSKOSTEN	-3.518,3	-247,3	-8,8	-3.774,4	-3.300,1	-145,5	-23,5	-3.469,1

(1) Zoals aangepast – Zie toelichting 1 voor meer informatie over de aanpassing van vergelijkende informatie.

(2) Het bedrag in zijn geheel betreft vastgoedbeleggingen die huurinkomsten hebben opgeleverd.

(3) Betreft vooral marketing- en informaticakosten, juridische en consultancyhonoraria en huurinkomsten en -uitgaven tussen het segment 'Corporate & Niet-toegewezen' en D'leteren Auto.

In 2019 omvat de post 'Afschrijving op materiële vaste activa & vastgoedbeleggingen' de afschrijving op 'right-of-use' activa opgenomen na de toepassing van IFRS 16 op 1 januari 2019 (zie toelichtingen 3 en 4).

In de huidige periode omvat de post 'Overige bedrijfskosten' in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening naast andere bedragen het waardeverminderingverlies opgenomen in het segment Moleskine (102,3 miljoen EUR), en omvat de post 'Overige bedrijfsopbrengsten' naast andere bedragen de geconsolideerde winst op de verkoop van een eigendom.

TOELICHTING 7: NETTO FINANCIERINGSKOSTEN

Netto financieringskosten bestaan uit de volgende elementen:

in miljoen EUR	2019				2018			
	D'leteren Auto	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	Groep	D'leteren Auto	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	Groep
Financiële kosten:								
Interestkosten	-1,3	-4,2	-0,1	-5,6	-1,1	-4,1	-	-5,2
Rentekosten op pensioenen	-0,2	-0,1	-	-0,3	-0,1	-	-	-0,1
Overige financiële kosten	-1,4	-1,0	-0,2	-2,6	-1,7	-1,7	-19,6	-23,0
Subtotaal financiële kosten	-2,9	-5,3	-0,3	-8,5	-2,9	-5,8	-19,6	-28,3
Waardeaanpassingen op financiële instrumenten:								
Aangewezen tegen reële waarde bij eerste erkenning	-	-	-17,3	-17,3	-	-	-20,8	-20,8
Financiële opbrengsten	0,2	0,8	0,4	1,4	0,9	0,7	0,2	1,8
Intersegment financiële interest	-	-4,9	4,9	-	-	-4,6	4,6	-
NETTO FINANCIERINGSKOSTEN	-2,7	-9,4	-12,3	-24,4	-2,0	-9,7	-35,6	-47,3

De herwaardering van financiële instrumenten in het segment 'Corporate & Niet-toegewezen' omvat in 2018 (-20,2 miljoen EUR) en in 2019 (-17,3 miljoen EUR) het verlies op de reële waarde van een financiële verplichting met betrekking tot de verkoop van het belang van 40% in Belron aan CD&R (zie toelichting 18).

In 2019 omvat de post 'Interestkosten' de interestlast op leaseverplichtingen opgenomen na de toepassing van IFRS 16 op 1 januari 2019. Zie toelichting 3.

TOELICHTING 8: RESULTAAT PER AANDEEL

Het resultaat per aandeel ('EPS') en het resultaat per aandeel uit voortgezette bedrijfsactiviteiten ('Voortgezette EPS') worden hierboven vermeld, in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening. Het gewone resultaat en het verwaterde resultaat per aandeel zijn gebaseerd op het resultaat van de periode toerekenbaar aan houders van eigenvermogensinstrumenten van de Vennootschap (op basis van het resultaat uit voortgezette activiteiten toerekenbaar aan houders van eigenvermogensinstrumenten van de Vennootschap voor de voortgezette EPS), na aanpassing m.b.t. de winstaandelen (elk winstaandeel heeft een stemrecht en geeft recht op een dividend dat gelijk is aan één achtste van het dividend van een gewoon aandeel). In 2018 was de voortgezette EPS aanzienlijk lager dan het resultaat per aandeel als resultaat van de opname onder beëindigde bedrijfsactiviteit van de geconsolideerde winst op de verkoop van een belang van 40% in Belron aan CD&R (zie toelichting 1 en 16 van de geconsolideerde jaarrekening 2018 voor meer informatie).

Het gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen in omloop voor de periode wordt in de volgende tabel weergegeven.

De groep heeft opties op gewone aandelen van de Vennootschap toegekend aan werknemers. Dergelijke opties vormen de enige bron van potentiële verwatering van de gewone aandelen.

De opties op de gewone aandelen van de Vennootschap verhoogden het gewogen gemiddelde aantal aandelen van de Vennootschap in 2018 en 2019 aangezien sommige uitoefenprijzen van opties lager waren dan de gemiddelde marktprijs van de aandelen.

De berekening van het gewone en het verwaterde resultaat per aandeel ziet er als volgt uit:

	2019	2018
Resultaat van de periode toerekenbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten	64,5	1.048,0
Aanpassing mbt de winstaandelen	-0,7	-11,9
Teller voor EPS (in miljoen EUR) (a)	63,8	1.036,1
Resultaat van de voortgezette bedrijfsactiviteiten	64,5	46,6
Aandeel van belangen zonder zeggenschap in het resultaat van de voortgezette bedrijfsactiviteiten	-	-
Resultaat van de voortgezette bedrijfsactiviteiten toerekenbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten	64,5	46,6
Aanpassing mbt de winstaandelen	-0,7	-0,5
Teller voor EPS van voortgezette bedrijfsactiviteiten (in miljoen EUR) (b)	63,8	46,1
Gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen voor de periode (c)	53.965.827	54.177.545
Aanpassing mbt de aandelenoptieplannen	289.391	113.915
Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen in rekening genomen voor het verwaterde EPS (d)	54.255.218	54.291.460
Resultaat van de periode toerekenbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten		
Gewoon per aandeel (in EUR) (a)/(c)	1,18	19,12
Verwaterd per aandeel (in EUR) (a)/(d)	1,18	19,08
Resultaat van de voortgezette bedrijfsactiviteiten toerekenbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten		
Gewoon voortgezet per aandeel (in EUR) (b)/(c)	1,18	0,85
Verwaterd voortgezet per aandeel (in EUR) (b)/(d)	1,18	0,85

TOELICHTING 9: OP AANDELEN GEBASEERDE BETALINGEN

Er bestaat in de groep een regeling voor op aandelen gebaseerde betalingen afgewikkeld in eigenvermogensinstrumenten. Sinds 1999 werden aandelenoptieplannen toegekend aan directeurs en kaderleden van de segmenten D'Ieteren Auto en 'Corporate & Niet-toegewezen', in het kader van de Belgische wet van 26 maart 1999. Het onderliggende aandeel is het gewone aandeel van s.a. D'Ieteren n.v. Voor die plannen zijn de 'vesting'-voorwaarden drie jaar dienst na de datum van toekenning en houders van verworven ('vested') opties hebben het recht om tijdens de uitoefenperiode aandelen te kopen tegen de uitoefenprijs.

TOELICHTING 9: OP AANDELEN GEBASEERDE BETALINGEN (vervolg)

De uitstaande opties bedragen:

Toekenningsdatum	Aantal opties (in eenheden)		Uitoefen- prijs (EUR)	Uitoefenperiode	
	2019	2018		Van	Tot
2019	185.000	-	33,19	1/01/2023	28/02/2029
2018	187.000	187.000,0	33,32	1/01/2022	5/06/2028
2017	173.853	160.000	38,47	1/01/2021	13/03/2027
2016	10.866	10.000	35,05	1/01/2020	13/03/2026
2016	146.689	135.000	29,18	1/01/2020	13/03/2026
2016	81.609	79.000	29,18	1/01/2020	13/03/2026
2016	106.486	98.000	26,62	1/01/2020	21/01/2026
2015	21.732	95.000	29,54	1/01/2019	12/03/2025
2015	20.475	63.352	29,54	1/01/2019	12/03/2025
2014	22.989	39.807	30,44	1/01/2018	10/03/2024
2013	17.152	37.150	32,20	1/01/2017	24/11/2023
2013	15.892	14.626	31,50	1/01/2017	7/03/2023
2012	19.560	38.000	33,35	1/01/2016	14/10/2022
2011	19.988	73.375	32,21	1/01/2015	22/12/2021
2010	8.837	43.630	36,44	1/01/2014	3/10/2020
2009	-	18.250	22,09	1/01/2013	27/10/2019
2007	11.567	14.400	24,30	1/01/2011	2/12/2022
2006	5.216	9.300	24,48	1/01/2010	27/11/2021
2005	4.229	8.350	19,23	1/01/2009	6/11/2020
2004	-	3.150	13,07	1/01/2008	28/11/2019
Totaal	1.059.140	1.127.390			

Alle uitstaande opties worden door eigen aandelen gedekt (zie toelichting 21).

De wijzigingen in het aantal uitstaande opties gedurende het jaar zien er als volgt uit:

	Aantal (in eenheden)		Gewogen gemiddelde uitoefenprijs (in EUR)	
	2019	2018	2019	2018
Uitstaande opties bij het begin van de periode	1.127.390	1.058.889	33,8	33,4
Toegekend in de periode	185.000	187.000	33,2	33,3
Uitgeoefend in de periode	-311.233	-112.164	30,5	30,4
Andere wijzigingen in de periode	57.983	-6.335	32,3	12,9
Uitstaande opties op het einde van de periode	1.059.140	1.127.390	32,1	33,8
waarvan: uitoefenbaar op het einde van de periode	167.637	300.038	30,5	33,6

In 2019 werd een groot deel van de opties uitgeoefend tijdens het derde kwartaal van het jaar. De gemiddelde koers gedurende de periode bedroeg 43,28 EUR (2018: 36,11 EUR). Andere bewegingen tijdens de periode hebben voornamelijk betrekking op aanpassingen van bestaande optieplannen en op opties die in 2019 vervielen en niet werden uitgeoefend. De eigen aandelen die deze vervallen opties dekten, worden zullen aangewend worden voor toekomstige optieplannen. In 2019 heeft de voormalige CEO 4.177 opties uitgeoefend met betrekking tot het plan voor 2013.

Voor de uitstaande aandelenopties op het einde van de periode is de gewogen gemiddelde uitstaande contractduur de volgende:

	Aantal jaren
31 december 2019	6,8
31 december 2018	6,5

IFRS-norm 2 'Op aandelen gebaseerde betalingen' vereist dat de reële waarde van alle aandelenopties toegekend na 7 november 2002 als last wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening (2,3 miljoen EUR tijdens de periode). De reële waarde van de opties moet geschat worden op elke toekenningsdatum. Op elke toekenningsdatum werd een Simple Cox-waarderingsmodel gebruikt om de assumpties te herevalueren. De assumpties voor de toekenningen van 2019 en 2018 zijn de volgende:

TOELICHTING 9: OP AANDELEN GEBASEERDE BETALINGEN (vervolg)

	2019	2018
Aantal personeelsleden	11	10
Spotkoers (in EUR)	36,2	35,9
Optie-uitoefenprijs (in EUR)	33,2	33,3
Wachtperiode (in jaren)	3,0	3,0
Verwachte duur (in jaren)	6,5	6,5
Verwachte volatiliteit (in %)	28%	24%
Risicoloos rendement (in %)	0,44%	0,78%
Verwacht dividend (in EUR)	0,8	0,5
Waarschijnlijkheid van uitdiensttreding (in %)	0%	0%
Gewogen gemiddelde reële waarde per optie (in EUR)	7,8	8,7

De verwachte volatiliteit en dividenden werden bepaald door een onafhankelijke expert. De risicovrije rentevoet is gebaseerd op de EUR nulcouponrente met een duur gelijk aan de toegekende opties.

TOELICHTING 10: PERSONEELSBELONINGEN**Toelichting 10.1: Personeelskosten**

De personeelskosten worden hieronder geanalyseerd:

in miljoen EUR	2019				2018 ⁽¹⁾			
	D'leteren Auto	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	Groep	D'leteren Auto	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	Groep
<i>Pensioenkosten ivm Belgische toegezegd-bijdrageregelingen beschouwd als toegezegd-pensioenregelingen</i>	-4,6	-	-0,2	-4,8	-3,4	-	-0,2	-3,6
<i>Pensioenkosten voor toegezegd-pensioenregelingen</i>	-	-0,6	-	-0,6	-	-0,6	-	-0,6
Totaal pensioenkosten (zie toelichting 10.2)	-4,6	-0,6	-0,2	-5,4	-3,4	-0,6	-0,2	-4,2
Bezoldigingen en sociale zekerheid	-180,3	-25,2	-13,5	-219,0	-163,4	-28,5	-13,9	-205,8
Op aandelen gebaseerde betalingen: afgewikkeld in eigen-vermogensinstrumenten	-0,3	-	-2,0	-2,3	-2,1	-	-	-2,1
Totaal personeelskosten	-185,2	-25,8	-15,7	-226,7	-168,9	-29,1	-14,1	-212,1

(1) Zoals aangepast - zie toelichting 1 voor meer informatie over de aanpassing van vergelijkende informatie.

Het aantal personeelsleden wordt hieronder aangegeven (gemiddelde voltijdse equivalenten):

	2019	2018
D'leteren Auto	2.011	1.848
Moleskine	559	479
Corporate & niet-toegewezen	59	57
Groep	2.630	2.384

Toelichting 10.2: Personeelsbeloningen na uitdiensttreding en langetermijnpersoneelsbeloningen

Langetermijnpersoneelsbeloningen bevatten de personeelsbeloningen na uitdiensttreding en andere personeelsbeloningen op lange termijn. De personeelsbeloningen na uitdiensttreding worden hieronder geanalyseerd. Andere personeelsbeloningen op lange termijn worden opgenomen onder de langlopende voorzieningen of langlopende overige schulden en worden, indien materieel, apart vermeld in de desbetreffende toelichting.

Personeelsbeloningen na uitdiensttreding zijn beperkt tot pensioenplannen. Bepaalde entiteiten van de groep beheren regelingen die pensioenuitkeringen verschaffen, inclusief die met een toegezegd-pensioenregeling, die in de meeste gevallen gefinancierd worden door investeringen buiten de groep.

TOELICHTING 10: PERSONEELSELONINGEN (vervolg)**Toelichting 10.2: Personeelsbeloningen na uitdiensttreding en langetermijnpersoneelsbeloningen (vervolg)**

De groep heeft pensioenregelingen voor zijn werknemers op verschillende locaties. De belangrijkste regelingen bevinden zich in België en in Italië. Aangezien Belron een deelneming is die verwerkt wordt volgens de vermogensmutatiemethode, worden de bestaande regelingen in het segment Belron niet afzonderlijk openbaar gemaakt. De regelingen in België hebben betrekking op de segmenten D'leteren Auto en 'Corporate & Niet-toegewezen' en zijn gefinancierd en niet-gefinancierd. De belangrijkste regeling in Italië heeft betrekking op het segment Moleskine. Er worden indien vereist onafhankelijke actuariële schattingen verricht voor de plannen in deze landen. De groep voldoet volledig aan alle lokale beheer- en financieringsvereisten, en dat is altijd zo geweest.

De algemene beleggingsbeleidslijnen en -strategie voor de toegezegd-pensioenregelingen inzake vergoedingen na uitdiensttreding van de groep worden gestuurd door de doelstelling om een investeringsrendement te realiseren en te verzekeren, die samen met de bijdragen garandeert dat er voldoende activa zullen zijn om pensioenvoordelen uit te betalen als ze verschuldigd worden, terwijl tegelijkertijd ook de verschillende risico's van de plannen beperkt worden. De beleggingsstrategieën voor de plannen worden beheerd volgens de lokale wetten en reglementeringen in elk rechtsgebied. De reële asset-allocatie wordt bepaald door de huidige en verwachte economische en marktomstandigheden en houdt rekening met specifieke risico's van activaklassen en risicoprofielen. Bovendien wordt er rekening gehouden met het looptijdenprofiel van de verplichtingen van de regeling.

De groep beheert in België één toegezegd-pensioenregeling die in 2005 gesloten werd voor nieuwe leden. Het pensioenkapitaalplan wijst een percentage van het jaarloon toe aan de pensioenopbouw, met een jaarlijks gemiddelde van 2,5% (en een maximum van 4,0%). In december 2019 werd een volledige actuariële waardering van het plan uitgevoerd door een erkende onafhankelijke actuaaris. Om de drie jaar worden volledige IAS19-metingen uitgevoerd, en in tussentijd worden roll-forwards uitgevoerd. De groep beheert ook toegezegde-bijdrageregelingen met een gegarandeerde minimumrente gedragen door de werkgever krachtens de Belgische wetgeving.

De groep erkent alle actuariële winsten en verliezen direct in het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten.

De belangrijkste actuariële assumpties zijn de volgende (de assumpties inzake levensverwachting worden alleen verstrekt voor het segment D'leteren Auto).

	Gefinancierde regelingen				Niet-gefinancierde regelingen			
	2019		2018		2019		2018	
	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.
Inflatiepercentage	1,2%	2,0%	1,5%	2,0%	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.
Disconteringsvoet	0,4%	0,8%	1,5%	1,6%	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.
Loonsverhoging	2,0%	3,2%	2,8%	3,5%	1,0%	4,0%	2,0%	2,0%
Levensverwachting van mannelijke gepensioneerde	18,6	18,6	22,5	22,5				
Levensverwachting van vrouwelijke gepensioneerde	22,0	22,0	26,3	26,3				
Levensverwachting van mannelijke niet-gepensioneerde	18,6	18,6	22,5	22,5				
Levensverwachting van vrouwelijke niet-gepensioneerde	22,0	22,0	26,3	26,3				

De gewogen gemiddelde duur van de verplichtingen van de plannen schommelt tussen 10 en 12 jaar.

De bedragen opgenomen in de balans worden als volgt samengevat, afhankelijk van de nettopositie van elke pensioenregeling:

in miljoen EUR	2019	2018
Activa uit hoofde van langetermijnpersoneelsbeloningen	-	-
Verplichtingen uit hoofde van langetermijnpersoneelsbeloningen	-31,6	-23,9
Erkend netto tekort (-) / overschot (+) in de regelingen	-31,6	-23,9
<i>bestaande uit: bedrag dat geregeld zou moeten worden binnen de 12 maanden</i>	<i>-0,2</i>	<i>-0,3</i>
<i>bedrag dat geregeld zou moeten worden na meer dan 12 maanden</i>	<i>-31,4</i>	<i>-23,6</i>

TOELICHTING 10: PERSONEELSELONINGEN (vervolg)**Toelichting 10.2: Personeelsbeloningen na uitdiensttreding en langetermijnpersoneelsbeloningen (vervolg)**

Voor alle regelingen worden de bedragen opgenomen in de balans als volgt geanalyseerd:

in miljoen EUR	2019			2018		
	Gefinancierde regelingen	Niet-gefinancierde regelingen	Totaal	Gefinancierde regelingen	Niet-gefinancierde regelingen	Totaal
Contante waarde van de verplichtingen uit hoofde van toegezegd-pensioenregelingen	-100,5	-2,9	-103,4	-91,2	-3,1	-94,3
Reële waarde van de fondsbeleggingen	71,8	-	71,8	70,4	-	70,4
Erkend netto tekort (-) / overschot (+) in de regelingen	-28,7	-2,9	-31,6	-20,8	-3,1	-23,9

De bedragen opgenomen in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten zijn de volgende: Ze omvatten vanaf 2018 niet het segment Belron, omdat Belron een deelneming is die verwerkt wordt volgens de vermogensmutatiemethode.

in miljoen EUR	2019			2018		
	Gefinancierde regelingen	Niet-gefinancierde regelingen	Totaal	Gefinancierde regelingen	Niet-gefinancierde regelingen	Totaal
Effectief rendement verminderd met renteopbrengst op fondsbeleggingen, netto van beheerkost van fondsbeleggingen	1,8	-	1,8	1,4	-	1,4
Winsten (+) / Verliezen (-) in de wijzigingen van de financiële overwegingen	-8,3	0,1	-8,2	-0,5	0,3	-0,2
Actuariële winsten (+) / verliezen (-)	-6,5	0,1	-6,4	0,9	0,3	1,2

Wijzigingen van de financiële assumpties in 2019, die allemaal voorbereid werden op een basis die consistent is met de voorgaande periode, hadden een impact op de totale actuariële winsten (+) / verliezen (-) van -8,2 miljoen EUR (2018: -0,2 miljoen EUR). Het actuariële verlies van de huidige periode is voornamelijk het resultaat van een daling van de disconteringsvoet in 2019 ten opzichte van 2018.

Het cumulatieve bedrag van de actuariële winsten en verliezen (groepsaandeel) opgenomen in het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten is een verlies van 35 miljoen EUR (in 2018 een verlies van 29 miljoen EUR).

De reële waarde van de fondsbeleggingen bevat de volgende elementen:

in miljoen EUR	2019			2018		
	Genoteerd op een actieve markt	Overige	Totaal	Genoteerd op een actieve markt	Overige	Totaal
Fondsbeleggingen	71,8	-	71,8	70,4	-	70,4
Reële waarde van de fondsbeleggingen	71,8	-	71,8	70,4	-	70,4

De reële waarde van de fondsbeleggingen bevat geen onroerende goederen of andere activa gebruikt door de groep, alsook geen door de groep uitgegeven financiële instrumenten. Alle aandelen en obligaties noteren op actieve markten en zijn van hoge kwaliteit. Overige activa bestaan meestal uit geldmiddelen.

De wijzigingen in de reële waarde van de fondsbeleggingen zijn de volgende:

TOELICHTING 10: PERSONEELSBELONINGEN (vervolg)**Toelichting 10.2: Personeelsbeloningen na uitdiensttreding en langetermijnpersoneelsbeloningen (vervolg)**

In miljoen EUR	2019			2018		
	Gefinancierde regelingen	Niet-gefinancierde regelingen	Totaal	Gefinancierde regelingen	Niet-gefinancierde regelingen	Totaal
Fondsbeleggingen op 1 januari	70,4	-	70,4	70,3	-	70,3
Werkgeversbijdrage	3,6	-	3,6	3,6	-	3,6
Renteopbrengst op fondsbeleggingen	1,1	-	1,1	1,0	-	1,0
Werknemersbijdrage	1,5	-	1,5	1,6	-	1,6
Pensioenuitkeringen	-6,6	-	-6,6	-7,5	-	-7,5
Effectief rendement verminderd met renteopbrengst op fondsbeleggingen	1,8	-	1,8	1,4	-	1,4
Fondsbeleggingen op 31 december	71,8	-	71,8	70,4	-	70,4

Het effectieve rendement op de fondsbeleggingen is als volgt:

in miljoen EUR	2019	2018
Renteopbrengst op fondsbeleggingen	1,1	1,0
Effectief rendement verminderd met renteopbrengst op fondsbeleggingen	1,8	1,4
Beheerkost van fondsbeleggingen	-	-
Effectief netto rendement op fondsbeleggingen	2,9	2,4

De wijzigingen in de contante waarde van de verplichtingen uit hoofde van toegezegd-pensioenregelingen zijn de volgende:

in miljoen EUR	2019			2018		
	Gefinancierde regelingen	Niet-gefinancierde regelingen	Totaal	Gefinancierde regelingen	Niet-gefinancierde regelingen	Totaal
Verplichting uit hoofde van toegezegd-pensioenregelingen op 1 januari	-91,2	-3,1	-94,3	-91,4	-3,3	-94,7
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	-5,3	-0,1	-5,4	-4,1	-0,1	-4,2
Interesten op pensioenverplichtingen	-1,4	-	-1,4	-1,0	-0,1	-1,1
Beloningen betaald aan de begunstigten	7,2	0,2	7,4	7,4	0,1	7,5
Bijdragen betaald door de werknemers	-1,5	-	-1,5	-1,6	-	-1,6
Winsten (+) / Verliezen (-) in de wijzigingen van de financiële assumpties	-8,3	0,1	-8,2	-0,5	0,3	-0,2
Verplichting uit hoofde van toegezegd-pensioenregeling op 31 december	-100,5	-2,9	-103,4	-91,2	-3,1	-94,3

De bedragen opgenomen in de winst-en-verliesrekening zijn de volgende:

in miljoen EUR	2019			2018		
	Gefinancierde regelingen	Niet-gefinancierde regelingen	Totaal	Gefinancierde regelingen	Niet-gefinancierde regelingen	Totaal
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	-5,3	-0,1	-5,4	-4,1	-0,1	-4,2
Pensioenkosten opgenomen in bedrijfsresultaat	-5,3	-0,1	-5,4	-4,1	-0,1	-4,2
Interesten op pensioenverplichtingen	-1,4	-	-1,4	-1,0	-0,1	-1,1
Renteopbrengst op fondsbeleggingen	1,1	-	1,1	1,0	-	1,0
Netto pensioenfinancieringskost	-0,3	-	-0,3	-	-0,1	-0,1
Kost opgenomen in de winst- en verliesrekening	-5,6	-0,1	-5,7	-4,1	-0,2	-4,3

De beste schatting van de normale bijdragen die naar verwachting aan de regelingen zullen worden gedaan in 2020 bedraagt ongeveer 2 miljoen EUR.

TOELICHTING 10: PERSONEELSBELONINGEN (vervolg)**Toelichting 10.2: Personeelsbeloningen na uitdiensttreding en langetermijnpersoneelsbeloningen (vervolg)**

De verplichtingen uit hoofde van de toegezegd-pensioenregelingen zijn berekend op basis van een aantal actuariële assumpties (inclusief onder andere: mortaliteit, disconteringsvoet van toekomstige betalingen, loonsverhogingen, personeelsverloop enz.). De verplichtingen zouden kunnen stijgen indien deze assumpties wijzigen in de toekomst. De activa uit hoofde van de toegezegd-pensioenregelingen worden geïnvesteerd in een gediversifieerde portefeuille, met een rendement dat waarschijnlijk volatiel zal zijn in de toekomst. Het tekort zou kunnen toenemen (het overschot zou kunnen dalen) indien het rendement van die beleggingen onvoldoende zou zijn.

In 2019 en 2018 omvat het netto tekort (31,6 miljoen EUR in 2019; 23,9 miljoen EUR in 2018) opgenomen in de geconsolideerde balans niet het netto overschot van Belron, aangezien Belron een deelneming is die verwerkt wordt volgens de vermogensmutatiemethode.

De volgende tabel bevat een gevoeligheidsanalyse voor de disconteringsvoet en het inflatiepercentage. Ze toont aan hoe op de balansdatum redelijkerwijs mogelijke wijzigingen in de relevante actuariële veronderstelling de toegezegd-pensioenregeling inzake vergoedingen na uitdiensttreding op 31 december 2019 zouden hebben beïnvloed. De gevoeligheidsanalyse betreft alleen de brutoverplichting uit hoofde van de toegezegd-pensioenregeling en niet de netto toegezegd-pensioenverplichting, aangezien de waardering ervan afhankelijk is van meerdere factoren, waaronder - bovenop die hieronder vermelde assumpties - de reële waarde van de fondsbeleggingen.

in miljoen EUR	(Toename) / Afname in toegezegd- pensioenverplichting inzake vergoedingen op 31 december 2019	(Toename) / Afname in toegezegd- pensioenverplichting inzake vergoedingen op 31 december 2018
Disconteringsvoet		
Stijging met 50 basispunten	8,0	2,0
Daling met 50 basispunten	-8,4	-2,1
Inflatiepercentage		
Stijging met 50 basispunten	-2,5	-2,1
Daling met 50 basispunten	2,4	2,0

Er bestaat een pensioenplan in België dat juridisch gestructureerd is als een toegezegde-bijdrageregeling. Door de toepasbare Belgische sociale wetgeving worden alle Belgische toegezegde-bijdrageregelingen onder IFRS beschouwd als toegezegd-pensioenregelingen omdat de werkgever een minimumrendement op de werkgevers- en werknemersbijdragen moet garanderen. Daardoor wordt de groep blootgesteld aan een financieel risico (wettelijke verplichting om bijkomende bijdragen te betalen indien het fonds over onvoldoende activa beschikt om alle werknemersvoordelen te betalen).

Het plan wordt verzekerd door een verzekeringsmaatschappij. De verzekeringsmaatschappij garandeert een minimaal rendement op de betaalde bijdragen. De minimale gegarandeerde rendementen zijn echter sterk gedaald de laatste jaren en zijn lager dan het minimale sociale rendement gedragen door de werkgever (volgens artikel 24 van de Wet van 28 april 2003 over aanvullende pensioenen moet de groep een gemiddeld minimaal rendement van 3,75% op werknemersbijdragen garanderen en van 3,25% op werkgeversbijdragen betaald tot en met 31 december 2015). Het financiële risico is daardoor gestegen. De Belgische Wet van 18 december 2015 werd van kracht op 1 januari 2016 en wijzigde onder andere de berekening van het wettelijk gewaarborgde minimumrendement (minimum van 1,75% en maximum van 3,75%).

De IFRS-waardering en boekhouding van dit soort plan met garanties inzake de bijdragen wordt niet voorzien door IAS 19. Rekening houdend met de wijziging van de pensioenwetgeving en de huidige consensus omtrent deze specifieke aangelegenheid, en na een analyse van het pensioenplan, meent de groep nu dat een methode gebaseerd op de methodologie van IAS 19 ('projected unit credit'-methode gebruikt voor toegezegd-pensioenregelingen inzake vergoedingen na uitdiensttreding) geschikt is om vanaf 2016 de verplichting te berekenen in de Belgische context. De huidige waarde van de toegezegd-pensioenverplichting bedraagt 91,4 miljoen EUR (2018: 82,4 miljoen EUR). De berekening is gebaseerd op de 'projected unit credit'-methode met projectie van de toekomstige bijdragen en diensten pro rata voor het werkgeverscontract en zonder projectie van de toekomstige bijdragen voor het werknemerscontract. De reële waarde van de planactiva bedraagt 68,0 miljoen EUR (2018: 66,4 miljoen EUR) en is gelijkgesteld aan de contractuele activa aangehouden door de verzekeringsmaatschappij (geen toepassing van paragraaf 115 van IAS 19). Het netto tekort bedraagt 23,4 miljoen EUR (2018: 16,0 miljoen EUR), opgenomen in de geconsolideerde balans.

TOELICHTING 11: ACTUELE EN UITGESTELDE WINSTBELASTINGEN**Toelichting 11.1: Winstbelastingen**

Winstbelastingen bestaan uit de volgende elementen:

in miljoen EUR	2019	2018 ⁽¹⁾
Actuele winstbelastingen van het huidig boekjaar	-41,1	-34,7
Actuele winstbelastingen van vorige boekjaren	1,0	6,7
Verandering in de uitgestelde belastingen	11,4	9,9
Winstbelastingen	-28,7	-18,1

(1) Zoals aangepast – zie toelichting 1 voor meer informatie over de aanpassing van vergelijkende informatie.

Het verband tussen de winstbelastingen en het boekhoudkundige resultaat wordt hieronder toegelicht:

in miljoen EUR	2019	2018 ⁽¹⁾
Resultaat vóór belastingen	93,2	64,7
Belasting tegen het Belgische vennootschapsbelastingpercentage van 29,58%	-27,5	-19,1
Reconciliatie-elementen (zie hieronder)	-1,2	1,0
Winstbelastingen op resultaat vóór belastingen	-28,7	-18,1

(1) Zoals aangepast – zie toelichting 1 voor meer informatie over de aanpassing van vergelijkende informatie.

De reconciliatie-elementen worden hieronder opgesomd:

in miljoen EUR	2019	2018 ⁽¹⁾
Resultaat vóór belastingen	93,2	64,7
Belasting tegen het Belgische vennootschapsbelastingpercentage van 29,58%	-27,5	-19,1
Verskil in belastingpercentage	0,3	3,3
Permanente verschillen	-41,4	-9,0
Overige tijdelijke verschillen	0,5	-5,3
Aanpassingen mbt vorige boekjaren	-	6,8
Niet erkende uitgestelde belastingvorderingen	-2,8	-4,1
Herkenning van aanvankelijk niet erkende uitgestelde belastingvorderingen	14,2	8,7
Joint ventures en geassocieerde onderneming	27,5	-
Overige	0,5	0,6
Winstbelastingen op resultaat vóór belastingen	-28,7	-18,1

(1) Zoals aangepast – zie toelichting 1 voor meer informatie over de aanpassing van vergelijkende informatie.

Het geconsolideerde effectieve belastingpercentage van de groep voor de periode van twaalf maanden afgesloten op 31 december 2019 bedroeg 30,8% (periode van twaalf maanden afgesloten op 31 december 2018: 28,0% - aangepast na de herclassificering van 2,8 miljoen EUR aan lasten van inkomstenbelastingen naar overige bedrijfskosten; zie toelichting 1). De lichte stijging van de effectieve belastingvoet in vergelijking met vorig jaar is voornamelijk het resultaat van de waardeverminderingkosten (102,3 miljoen EUR in het segment Moleskine) waarvoor geen belastingaftrek beschikbaar is, gedeeltelijk gecompenseerd door de opname van uitgestelde belastingvorderingen op niet-aangewende belastingverliezen en -kredieten, als gevolg van toekomstige winststromen.

In 2019 omvat de post 'Permanente verschillen' voornamelijk de belastingimpact van het waardeverminderingverlies ten bedrage van 102,3 miljoen EUR opgenomen in het segment Moleskine (geen belastingaftrek beschikbaar).

De post 'Joint venture en geassocieerde onderneming' omvat voornamelijk de belastingimpact op de winst vóór belastingen van volgens de vermogensmutatiemethode verwerkte deelnemingen.

De groep is onderhevig aan verschillende factoren die een invloed kunnen hebben op toekomstige belastingkosten, voornamelijk de niveaus en mix van rentabiliteit in verschillende rechtsgebieden en van de opgelegde belastingpercentages.

De groep is actief in verschillende rechtsgebieden met vaak complexe juridische en fiscale regels. De ingenomen inkomstenbelastingposities worden door de groep beschouwd draaglijk te zijn en hebben tot doel het hoofd te bieden aan de uitdagingen van belastingautoriteiten. Er wordt echter erkend dat sommige posities onzeker zijn en interpretaties van complexe belastingwetten omvatten die door de belastingautoriteiten zouden kunnen worden aangevochten.

TOELICHTING 11: ACTUELE EN UITGESTELDE WINSTBELASTINGEN (vervolg)**Toelichting 11.1: Winstbelastingen (vervolg)**

De groep beoordeelt deze posities op hun technische verdiensten, en dit op regelmatige basis aan de hand van alle beschikbare informatie (wetgeving, rechtspraak, regelgeving, gevestigde praktijk, gezaghebbende doctrine en bepaalde adviezen van Belgische en buitenlandse fiscale juristen). Deze posities zijn gebaseerd op feiten en omstandigheden die op het einde van de rapporteringsperiode bestaan en zullen op elke rapporteringsdatum worden herzien.

Er wordt een verplichting opgenomen voor elk item dat bij onderzoek door de belastingautoriteiten en na gebruik van alle rechtsmiddelen om de positie voor de rechtbank te verdedigen, op basis van alle relevante informatie waarschijnlijk niet zal worden gehandhaafd.

Toelichting 11.2: Actuele belastingvorderingen en -verplichtingen

De actuele belastingvorderingen (verplichtingen) worden grotendeels verondersteld gerealiseerd (vereffend) te worden binnen de 12 maanden.

Toelichting 11.3: Uitgestelde winstbelastingen

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gecompenseerd wanneer er een juridisch afdwingbaar recht bestaat om actuele belastingvorderingen te compenseren met actuele belastingverplichtingen en wanneer de uitgestelde winstbelastingen verband houden met dezelfde belastingautoriteit.

De wijzigingen in de uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen van de periode en de voorgaande periode zijn de volgende:

in miljoen EUR	Herwaarden	Afschrijvingen en waardeverminderingen	Voorzeningen	Dividenden	Invorderbare fiscale verliezen	Financiële instrumenten	Overige	Totaal
Uitgestelde belastingverplichtingen (negatieve bedragen)								
Op 1 januari 2018	-111,7	-21,5	0,6	-	1,2	-1,7	-1,9	-135,0
Credit (debet) in de winst- en verliesrekening	-	1,9	0,7	-	-1,2	0,2	1,4	3,0
Overige wijzigingen	-	-	-	-	-	-	0,6	0,6
Op 31 december 2018	-111,7	-19,6	1,3	-	-	-1,5	0,1	-131,4
Credit (debet) in de winst- en verliesrekening	-	-1,5	-	-	-	0,6	-0,3	-1,2
Overige wijzigingen	-	-0,2	-	-	-	-	-	-0,2
Op 31 december 2019	-111,7	-21,3	1,3	-	-	-0,9	-0,2	-132,8
Uitgestelde belastingvorderingen (positieve bedragen)								
Op 1 januari 2018	-	-1,6	6,7	0,1	5,9	-	8,8	19,9
Credit (debet) in de winst- en verliesrekening	-	-0,6	0,3	-0,1	3,3	-	4,0	6,9
Credit (debet) in eigen vermogen	-	-	-0,4	-	-	-	-	-0,4
Omrekeningsverschillen	-	-	-	-	-	-	-0,1	-0,1
Herclassificering naar activa aangehouden voor verkoop	-	-	-	-	-	-	-	-
Op 31 december 2018	-	-2,2	6,6	-	9,2	-	12,7	26,3
Credit (debet) in de winst- en verliesrekening	-	0,3	-0,9	-	13,1	0,7	-0,6	12,6
Credit (debet) in eigen vermogen	-	-	1,5	-	-	-	0,8	2,3
Omrekeningsverschillen	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1
Op 31 december 2019	-	-1,9	7,2	-	22,3	0,7	13,0	41,3
Netto belastingvorderingen (-verplichtingen) na compensatie in de geconsolideerde balans erkend:								
31 december 2018	-111,7	-21,8	7,9	-	9,2	-1,5	12,8	-105,1
31 december 2019	-111,7	-23,2	8,5	-	22,3	-0,2	12,8	-91,5

TOELICHTING 11: ACTUELE EN UITGESTELDE WINSTBELASTINGEN (vervolg)**Toelichting 11.3: Uitgestelde winstbelastingen (vervolg)**

De uitgestelde belastingverplichting van EUR 111,7 miljoen in de kolom «herwaarderingen» heeft betrekking op de uitgestelde belasting die is opgenomen op het merk Moleskine met een onbepaalde gebruiksduur.

De netto uitgestelde belastingbalans bevat netto uitgestelde belastingvorderingen voor een bedrag van 15,6 miljoen EUR (2018: 9,2 miljoen EUR) waarvan de terugboeking verwacht wordt tijdens het volgende jaar. Rekening houdend met de lage voorspelbaarheid van de wijzigingen in de uitgestelde belastingen is het evenwel niet zeker dat dit nettobedrag teruggeboekt zal worden.

Op de balansdatum heeft de groep ongebruikte fiscale verliezen en kredieten van 30,8 miljoen EUR (2018: 71,6 miljoen EUR) ter compensatie van toekomstige winsten, waarvoor geen uitgestelde belastingvordering erkend werd bij gebrek aan voorzienbare toekomstige winsten. Deze omvatten ongebruikte fiscale verliezen van 5,4 miljoen EUR (2018: 2,2 miljoen EUR) die zullen vervallen in de periode 2020-2029 (2018: 2019-2028). Andere verliezen kunnen voor onbepaalde tijd overgedragen worden.

Op balansdatum bedraagt het totaalbedrag van tijdelijke verschillen die verband houden met investeringen in dochterondernemingen, filialen, geassocieerde ondernemingen en belangen in joint ventures (zijnde vooral de gecumuleerde positieve geconsolideerde reserves van die entiteiten) waarvoor geen uitgestelde belastingverplichtingen zijn opgenomen 1.250 miljoen EUR (2018: 1.909 miljoen EUR). Er werd geen uitgestelde belastingverplichting erkend voor die verschillen omdat de groep in staat is het moment waarop die verschillen teruggeboekt zullen worden te bepalen, en omdat het waarschijnlijk is dat deze verschillen niet teruggeboekt zullen worden in de nabije toekomst. Opgemerkt zij dat de terugboeking van die tijdelijke verschillen, bijvoorbeeld door de uitkering van dividenden door dochterondernemingen aan de Vennootschap, geen (of bijna geen) impact zou hebben op de actuele belastingen.

Uitgestelde belastingvorderingen worden erkend op voorwaarde dat er voldoende waarschijnlijkheid bestaat over hun realisatie binnen een afzienbare tijd. De realiseerbaarheid van uitgestelde belastingvorderingen werd voorzichtig ingeschat. In het geval dat de voorwaarden voor de realisatie zich niet zouden voordoen in de toekomst, zou de actuele boekwaarde van de uitgestelde belastingvorderingen verminderd kunnen worden.

TOELICHTING 12: GOODWILL

in miljoen EUR	2019	2018
Bruto bedrag op 1 januari	190,7	184,2
Gecumuleerde bijzondere waardevermindervingsverliezen op 1 januari	-	-
Boekwaarde op 1 januari	190,7	184,2
Toevoegingen (zie toelichting 25)	8,7	6,3
Bijzondere waardevermindervingsverliezen	-102,3	-
Aanpassingen	-	0,4
Perimeter-uittreding	-	-0,2
Boekwaarde op 31 december	97,1	190,7
<i>bestaande uit: bruto bedrag</i>	<i>199,4</i>	<i>190,7</i>
<i>gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen</i>	<i>-102,3</i>	<i>-</i>

In de periode omvatten de toevoegingen voornamelijk de goodwill voortvloeiend uit bedrijfscombinaties verricht in het segment D'leteren Auto (zie toelichting 25).

De toewijzing van goodwill aan kasstroomgenererende eenheden wordt hierna uiteengezet (de toewijzing van immateriële vaste activa met een onbepaalde gebruiksduur wordt uiteengezet in toelichting 13):

in miljoen EUR	2019	2018
D'leteren Auto	27,3	18,8
Moleskine	69,8	171,9
GROEP	97,1	190,7

Goodwill wordt bekeken op het niveau van het operationele segment voor bedrijfscombinaties en transacties verricht door de Vennootschap.

TOELICHTING 12: GOODWILL (vervolg)

Overeenkomstig de vereisten van IAS 36 'Bijzondere waardevermindering van activa' heeft de groep een herziening van de boekwaarde van de goodwill en de immateriële vaste activa met een onbepaalde gebruiksduur (zie toelichting 13) uitgevoerd op ieder jaareinde. Het onderzoek i.v.m. bijzondere waardeverminderingen, gebaseerd op de berekening van de bedrijfswaarde, werd uitgevoerd om te verzekeren dat de boekwaarde van de activa van de groep opgenomen is tegen een bedrag dat niet hoger is dan de realiseerbare waarde, zijnde de hoogste waarde van de reële waarde min de verkoopkosten en de bedrijfswaarde.

De Raad van bestuur van de Vennootschap herzag de boekwaarde van zijn investering in Moleskine. Bij de bepaling van de bedrijfswaarde heeft de Vennootschap de contante waarde van de geraamde toekomstige kasstromen berekend, gebaseerd op Moleskine's laatste vijfjaren-businessplan (over de periode 2020 tot 2023) nagekeken en goedgekeurd door de Raad van bestuur, met extrapolatie daarna (terminaal groeipercentage van 2%). De gebruikte disconteringsvoet (disconteringsvoet vóór belastingen van 7,9%; 6,6% in 2018) is gebaseerd op de gewogen gemiddelde kapitaalkost van het segment Moleskine (rekening houdend met een passende aanpassing op basis van de relevante risico's die gepaard gaan met de activiteiten en met het onderliggende land - 'premie voor landenrisico'). Er is een waardevermindering van 102,3 miljoen EUR erkend en volledig toegewezen aan goodwill (voorgesteld in Overige bedrijfskosten in de winst-en-verliesrekening). De restwaarde van de goodwill van het segment Moleskine na de waardevermindering bedraagt 69,8 miljoen EUR.

Als gevolg van zijn classificatie als volgens de vermogensmutatie verwerkte deelneming wordt informatie over de uitgevoerde waardeverminderingsonderzoeken in het segment Belron verstrekt in toelichting 17.

De voornaamste assumpties voor de financiële projecties ter ondersteuning van de waarde van de goodwill en de immateriële vaste activa met een onbepaalde gebruiksduur omvatten groeipercentages van verkopen, operationele marges, disconteringsvoeten, groeipercentages op lange termijn en segmentaandeel. Er werden enkele financiële projecties voorbereid, beginnend met het budget 2020. De marges zijn gebaseerd op bereikte historische waarden en wereldwijde markttrends. De bedrijfskosten zijn gebaseerd op historische niveaus aangepast aan stijgingen van de activiteitsniveaus over de periode van de kasstroomprojecties. De assumpties voor de groei van de inkomsten zijn coherent met historische langetermijntrends. De assumpties voor de groei op lange termijn zijn gebaseerd op sectoranalyses en zijn coherent met historische langetermijntrends.

Toekomstige kasstromen zijn ramingen die herzien kunnen worden in toekomstige perioden als de onderliggende assumpties veranderen. Indien die assumpties in de toekomst ongunstig variëren, zou de bedrijfswaarde van de goodwill en de immateriële vaste activa met een onbepaalde gebruiksduur kunnen verminderen en lager kunnen uitkomen dan de boekwaarde. Er werden ook als volgt gevoeligheden berekend voor elk van de belangrijke assumpties: een daling van het groeipercentage op lange termijn met 1% en een stijging van de disconteringsvoet met 1%.

In 2019 zou een daling van het groeipercentage op lange termijn met 1% resulteren in 50,1 miljoen EUR bijkomend waardeverminderingverlies op de goodwill toegewezen aan het segment Moleskine. Een stijging van de disconteringsvoet met 1% zou resulteren in een bijkomend waardeverminderingverlies van 63,1 miljoen EUR op de goodwill toegewezen aan het segment Moleskine.

TOELICHTING 13: IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

De goodwill wordt geanalyseerd in toelichting 12. Alle immateriële vaste activa hebben een beperkte gebruiksduur, tenzij anders vermeld.

in miljoen EUR	Merken (met onbepaalde gebruiksduur)	Overige	Totaal
Bruto bedrag op 1 januari 2019	402,8	60,7	463,5
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen op 1 januari 2019	-	-30,8	-30,8
Boekwaarde op 1 januari 2019	402,8	29,9	432,7
Toevoegingen:			
Apart aangeworven elementen	-	19,4	19,4
Vervreemdingen	-	-0,2	-0,2
Afschrijvingen	-	-7,1	-7,1
Boekwaarde op 31 december 2019	402,8	42,0	444,8
<i>bestaande uit: bruto bedrag</i>	<i>402,8</i>	<i>79,9</i>	<i>482,7</i>
<i> gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen</i>	<i>-</i>	<i>-37,9</i>	<i>-37,9</i>
Bruto bedrag op 1 januari 2018	402,8	45,9	448,7
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen op 1 januari 2018	-	-26,1	-26,1
Boekwaarde op 1 januari 2018	402,8	19,8	422,6
Toevoegingen:			
Interne ontwikkeling	-	0,5	0,5
Apart aangeworven elementen	-	14,8	14,8
Vervreemdingen	-	-0,3	-0,3
Afschrijvingen	-	-4,7	-4,7
Transfer van (naar) een andere categorie	-	-0,4	-0,4
Omrekeningsverschillen	-	0,2	0,2
Boekwaarde op 31 december 2018	402,8	29,9	432,7
<i>bestaande uit: bruto bedrag</i>	<i>402,8</i>	<i>60,7</i>	<i>463,5</i>
<i> gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen</i>	<i>-</i>	<i>-30,8</i>	<i>-30,8</i>

Het merk Moleskine (402,8 miljoen EUR; verworven in 2016) heeft een onbeperkte gebruiksduur omdat er, gezien de afwezigheid van factoren die zijn veroudering zouden kunnen veroorzaken en in het licht van de levenscycli van de producten waarop het handelsmerk betrekking heeft, geen te voorziene limiet geldt voor de periode waarover dit actief verwacht wordt netto kasinstromen te genereren voor de groep.

‘Overige’ omvat voornamelijk computersoftware, overige licenties en vergelijkbare rechten, en immateriële activa in ontwikkeling.

De andere elementen die bekendgemaakt moeten worden volgens IAS 36 voor de immateriële vaste activa met een onbepaalde gebruiksduur zijn opgenomen in toelichting 12.

TOELICHTING 14: MATERIËLE VASTE ACTIVA

in miljoen EUR	Onroerend goed	Installaties en uitrusting	Activa in aanbouw	Totaal
Bruto bedrag op 1 januari 2019	332,7	130,4	11,7	474,8
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen op 1 januari 2019	-158,2	-94,6	-	-252,8
Boekwaarde op 1 januari 2019	174,5	35,8	11,7	222,0
Erkenning van 'right-of-use' activa bij de eerste toepassing van IFRS 16	44,5	12,8	-	57,3
Aangepast boekwaarde op 1 januari 2019	219,0	48,6	11,7	279,3
Toevoegingen	9,8	13,5	11,8	35,1
Vervreemdingen	-	-0,8	-	-0,8
Afschrijvingen	-23,3	-10,8	-	-34,1
Transfer van (naar) een andere categorie	0,6	0,7	-17,0	-15,7
Elementen aangeworven door bedrijfscmbinaties (zie toelichting 25)	4,2	0,5	-	4,7
Omrekeningsverschillen	-	0,2	-	0,2
Boekwaarde op 31 december 2019	210,3	51,9	6,5	268,7
<i>bestaande uit: bruto bedrag</i>	<i>391,8</i>	<i>157,3</i>	<i>6,5</i>	<i>555,6</i>
<i>gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen</i>	<i>-181,5</i>	<i>-105,4</i>	<i>-</i>	<i>-286,9</i>
Bruto bedrag op 1 januari 2018	312,2	116,9	16,5	445,6
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen op 1 januari 2018	-149,6	-84,7	-	-234,3
Boekwaarde op 1 januari 2018	162,6	32,2	16,5	211,3
Toevoegingen	4,3	12,4	12,9	29,6
Vervreemdingen	-0,1	-2,9	-3,2	-6,2
Afschrijvingen	-8,6	-9,9	-	-18,5
Transfer van (naar) een andere categorie	12,7	1,8	-14,5	-
Elementen aangeworven door bedrijfscmbinaties	3,6	2,2	-	5,8
Boekwaarde op 31 december 2018	174,5	35,8	11,7	222,0
<i>bestaande uit: bruto bedrag</i>	<i>332,7</i>	<i>130,4</i>	<i>11,7</i>	<i>474,8</i>
<i>gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen</i>	<i>-158,2</i>	<i>-94,6</i>	<i>-</i>	<i>-252,8</i>

Op 31 december 2019 en 2018 bevatten de activa in aanbouw hoofdzakelijk onroerende goederen in aanbouw in het segment 'Corporate & Niet-toegewezen', in het kader van de vastgoedactiviteiten van de groep.

De 'right-of-use' activa, met inbegrip van die welke voordien werden aangehouden onder financiële leases krachtens IAS 17, zijn hiervoor opgenomen tegen de volgende bedragen (zie toelichting 31):

in miljoen EUR	Onroerend goed	Installaties en uitrusting	Activa in aanbouw	Totaal
31 december 2019	-	50,2	-	50,2
31 december 2018	-	4,6	-	4,6

TOELICHTING 15: VASTGOEDBELEGGINGEN

in miljoen EUR	2019	2018
Bruto bedrag op 1 januari	21,8	16,6
Gecumuleerde afschrijvingen op 1 januari	-7,9	-7,6
Boekwaarde op 1 januari	13,9	9,0
Toevoegingen	-	0,6
Afschrijvingen	-0,7	-0,3
Transfer van (naar) een andere categorie	15,7	4,6
Boekwaarde op 31 december	28,9	13,9
<i>bestaande uit: bruto bedrag</i>	<i>37,5</i>	<i>21,8</i>
<i>gecumuleerde afschrijvingen</i>	<i>-8,6</i>	<i>-7,9</i>
Reële waarde	44,3	18,0

De reële waarde wordt ondersteund door marktgegevens en is gebaseerd op een waardering uitgevoerd door een onafhankelijke expert die kan bogen op een relevante en erkende beroepskwalificatie en beschikt over recente ervaring met de ligging en categorie van de vastgoedbeleggingen in het bezit van de groep. De laatste waarderingen werden uitgevoerd in juli 2019.

Alle vastgoedbeleggingen situeren zich in België en behoren tot het segment 'Corporate & Niet-toegewezen'. De post 'Transfer van (naar) een andere categorie' heeft in 2019 betrekking op de transfer van activa in aanbouw (zie toelichting 14).

Zie ook toelichting 31 voor andere informatie over vastgoedbeleggingen.

TOELICHTING 16: VOORRADEN

in miljoen EUR	2019	2018
D'leteren Auto		
Voertuigen	428,7	384,6
Wisselstukken en accessoires	33,8	29,2
Overige	0,2	0,2
Subtotaal	462,7	414,0
Moleskine	30,1	41,7
GROEP	492,8	455,7

De gecumuleerde waardevermindering op de voorraden bedraagt 13,2 miljoen EUR (2018: 9,4 miljoen EUR). Het netto bedrag van de voorraadafschrijvingen opgenomen in kosten van verkopen (zie toelichting 6) bedraagt ca. 3 miljoen EUR (2018: 3,8 miljoen EUR opbrengsten).

Er wordt verwacht dat de voorraden binnen de 12 maanden gerealiseerd zullen worden. Ze bestaan voornamelijk uit handelswaar.

TOELICHTING 17: DEELNEMINGEN VERWERKT VOLGENS DE VERMOGENSMUTATIEMETHODE

In 2019 worden twee (in 2018 drie) entiteiten van de groep verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode.

in miljoen EUR	2019			2018		
	D'leteren Auto	Belron	Groep	D'leteren Auto	Belron	Groep
Aandeel in joint ventures	84,8	264,5	349,3	76,6	644,8	721,4
Totale investering in entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	84,8	264,5	349,3	76,6	644,8	721,4
Aandeel in het resultaat van joint ventures	8,6	84,6	93,2	9,9	-9,8	0,1
Totaal aandeel in het resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	8,6	84,6	93,2	9,9	-9,8	0,1

TOELICHTING 17: DEELNEMINGEN VERWERKT VOLGENS DE VERMOGENSMUTATIEMETHODE (vervolg)**Belron:**

In 2019 en 2018 is de grootste deelneming verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode Belron Group s.a. ('BGSA'), zijnde de joint venture waarin de activiteiten van Belron zijn ondergebracht (zie toelichting 1 voor meer informatie), voor 54,85% van de stemrechten in handen van de groep. De groep heeft geconcludeerd dat zij gezamenlijke controle heeft over BGSA als gevolg van enkele voorbehouden aangelegenheden die gedeeld worden met CD&R.

Bij aanvang (februari 2018) bestond de kapitaalstructuur uit gewone aandelen met stemrecht (circa 3% van het totale eigen vermogen) en preferente aandelen zonder stemrecht (circa 97% van het totale eigen vermogen), in dezelfde verhouding tussen aandeelhouders (de groep, CD&R en de familieholding van de CEO van Belron). Preferente aandelen hebben een vast jaarlijks samengesteld dividendpercentage van 10% (elke uitkering wordt eerst toegewezen aan de preferente aandelen om te voldoen aan het opgebouwde dividend en om het inschrijvingsbedrag van preferente aandelen af te lossen).

Op 15 juni 2018 werd een Management Reward Plan (MRP) voor ongeveer 250 personeelsleden in sleutelfuncties opgezet. De deelnemers van het MRP verwierven initieel aandeleninstrumenten (gewone en preferente aandelen) zonder stemrecht in BGSA voor een totaalbedrag van 21,8 miljoen EUR (dit vertegenwoordigt de reële waarde van verschillende klassen van vermogensinstrumenten, die volgens IFRS allemaal behandeld worden als aandelen). Een deel van de uitgegeven aandelen bestaat uit 'ratchets' die het management de mogelijkheid zullen bieden om te genieten van extra rendementen als bepaalde prestatieniveaus ('IRR' en 'Cash on Cash') bereikt zijn bij uitstap, wat zal resulteren in extra verwatering voor bestaande aandeelhouders. In de loop van het jaar gingen deelnemers van het MRP over tot een bijkomende totale intekening ten bedrage van 3,6 miljoen EUR. Merk op dat het MRP geen impact heeft op het percentage stemrechten van de groep (54,85%).

De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de financiële informatie van BGSA zoals in zijn eigen financiële staten voorgesteld, met aanpassing voor geconsolideerde aanpassingen en verschillen in boekhoudnormen, evenals een overeenstemming van deze samengevatte financiële informatie met de boekwaarde van het belang van de groep in BGSA.

in miljoen EUR	2019	2018
Vaste activa (inclusief goodwill die voortvloeit uit de Transactie)	3.698,4	2.871,6
Vlottende activa (met uitzondering van geldmiddelen en kasequivalenten)	693,7	649,2
Geldmiddelen en kasequivalenten	282,6	124,2
Langlopende verplichtingen (met uitzondering van financiële verplichtingen)	-139,8	-87,6
Langlopende financiële verplichtingen	-3.055,8	-1.709,8
Kortlopende verplichtingen (met uitzondering van financiële verplichtingen)	-767,5	-608,4
Kortlopende financiële verplichtingen	-207,6	-47,6
Netto activa (100%)	504,0	1.191,6
Groepsaandeel in netto activa (52,48%) en boekwaarde van aandeel in joint venture	264,5	644,8

De vaste activa omvatten, naast andere bedragen, het positieve verschil tussen de reële waarde van de aandelen op basis van de transactieprijs (de transactie die plaatsvond in 2018 - zie toelichting 1 van de geconsolideerde jaarrekening 2018) en de boekwaarde van de netto activa op de datum van de transactie. Deze goodwill is opgenomen in de boekwaarde van de volgens de vermogensmutatiemethode verwerkte deelneming en wordt nu afzonderlijk voorgesteld.

In het laatste kwartaal van 2019 gaf Belron een nieuwe Term Loan B op 7 jaar uit ten bedrage van 830 miljoen USD met een looptijd tot 2026, evenals een 'add-on-loan' bij de bestaande EUR Term Loan B ten bedrage van 100 miljoen EUR met een looptijd tot 2024. De opbrengsten werden aangewend voor de uitkering van dividenden en een kapitaalvermindering door de terugkoop van preferente aandelen (850 miljoen EUR; 460,7 miljoen EUR groepsaandeel) aan de aandeelhouders.

De gedetailleerde balans van Belron zoals opgenomen in zijn eigen jaarrekening (niet aangepast voor geconsolideerde aanpassingen) is opgenomen in toelichting 4.3, gesegmenteerde informatie.

In overeenstemming met de vereisten van IAS 36, 'Bijzondere waardevermindering van activa', voerde Belron een formele controle uit van de boekwaarde van zijn goodwill en van de immateriële activa met een onbepaalde levensduur. Het onderzoek i.v.m. bijzondere waardeverminderingen, gebaseerd op de berekening van de bedrijfswaarde, werd uitgevoerd om te verzekeren dat de boekwaarde van de activa van Belron opgenomen is tegen een bedrag dat niet hoger is dan de realiseerbare waarde, zijnde de hoogste waarde van de reële waarde min de verkoopkosten en de bedrijfswaarde.

TOELICHTING 17: DEELNEMINGEN VERWERKT VOLGENS DE VERMOGENSMUTATIEMETHODE (vervolg)

Het segment Belron heeft dat onderzoek gevoerd voor al zijn kasstroomgenererende eenheden (zijnde de verschillende landen waar Belron actief is). Dit onderzoek leidde tot een totaal waardevermindingsverlies van 21,3 miljoen EUR (al erkend in de eerste helft van 2019), waarvan 21,0 miljoen EUR betrekking heeft op Italië (als gevolg van lagere verwachtingen; toegewezen aan de goodwill, merken en andere immateriële activa) en 0,3 miljoen EUR op Nederland (volledig toegewezen aan andere immateriële activa). Dit waardevermindingsverlies in het segment Belron heeft evenwel geen impact op het bedrijfsresultaat van de groep, aangezien Belron een deelneming is die verwerkt wordt volgens de vermogensmutatiemethode.

Op het einde van het jaar identificeerde de Raad van bestuur van de Vennootschap, op basis van IAS28, geen enkele aanwijzing van een mogelijke waardevermindering (een trigger-event) van zijn investeringen in Belron (deelneming verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode) en werd dus geen onderzoek naar bijzondere waardeverminderingen uitgevoerd.

In mei 2018 werd een nieuwe aandeelhoudersovereenkomst ondertekend tussen de groep en de familiale holding van de CEO van Belron. Deze overeenkomst omvat put-opties (met verwante call-opties) met betrekking tot het belang van de familiale holding van de CEO van Belron. Op basis van de IFRS-vereisten resulteert de (financiële) verplichting om de aandeleninstrumenten in een volgens de vermogensmutatiemethode verwerkte deelneming te kopen niet in financiële passiva in de geconsolideerde balans (aangezien deelnemingen verwerkt volgens de vermogensmutatie geen deel uitmaken van de groep). Deze overeenkomst is een derivaat dat binnen de reikwijdte valt van IFRS 9, 'Financiële instrumenten', gemeten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening en in de reële-waardehiërarchie ondergebracht als niveau 3. De reële waarde van dit derivaat bedraagt nihil per 31 december 2019.

In het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten hebben de posten 'Deelnemingen verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode – aandeel in niet-gerealiseerde resultaten (netto van belastingen)' voornamelijk betrekking op de herwaarderingen van activa/verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen (voornamelijk als gevolg van het pensioenplan in het VK dat een actuair verlies laat optekenen dat voortvloeit uit wijzigingen van de financiële hypothesen, meer dan gecompenseerd door het werkelijke rendement op de planactiva), op de kasstroomafdekkingen (rentevoetswaps en cross-currency interest rate swaps gebruikt om de schuld gedeeltelijk af te dekken) en op omrekeningsverschillen van Belron.

De tabel hierna bevat de opbrengsten, de winst vóór belastingen, het netto resultaat en de overige niet-gerealiseerde resultaten voor het jaar afgesloten op 31 december 2019 (op post-IFRS 16-basis) en voor de periode van 7 februari 2018 tot 31 december 2018 (op pre-IFRS 16-basis), de periodes waarover het resultaat van BGSA geboekt wordt volgens de vermogensmutatiemethode.

Gezien de hierboven beschreven structuur van het eigen vermogen, werd het aandeel van de groep in het nettoresultaat van Belron voor het jaar afgesloten op 31 december 2019 bepaald op basis van het eigendomspercentage van D'leteren in de preferente aandelen (voor het vaste jaarlijkse samengestelde dividendpercentage van 10% waar de preferente aandelen recht op hebben) en gebaseerd op het eigendomspercentage van D'leteren in de gewone aandelen (voor het nettoresultaat in surplus, na aftrek van het vaste dividend van de preferente aandelen). Deze berekening resulteerde in een groepsaandeel in het nettoresultaat van Belron berekend op basis van een gewogen gemiddeld percentage van 52,48% (54,10% in 2018), wat overeenkomt met een groepsaandeel in de winst van Belron van 84,6 miljoen EUR (waarvan 64,3 EUR miljoen betreffende preferente aandelen en 20,3 miljoen betreffende gewone aandelen).

Het resultaat voor de periode van 1 januari tot 7 februari 2018 wordt geboekt volgens de globale integratiemethode (belang van 94,85%), in beëindigde bedrijfsactiviteiten (zie toelichting 16 van de geconsolideerde jaarrekening 2018 voor meer informatie).

in miljoen EUR	2019	2018
Opbrengsten	4.228,1	3.528,1
Resultaat vóór belastingen	247,1	6,9
Resultaat van de periode (100%)	161,2	-18,1
Niet-gerealiseerde resultaten (100%)	-0,8	18,4
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten (100%)	160,4	0,3
Groepsaandeel in totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, waarvan	84,2	0,2
<i>Groepsaandeel in gerealiseerde resultaten</i>	<i>84,6</i>	<i>-9,0</i>
<i>Groepsaandeel in niet-gerealiseerde resultaten</i>	<i>-0,4</i>	<i>9,2</i>

De reconciliatie van het aandeel van de groep in het netto resultaat van BGSA van 31 december 2018 tot 31 december 2019 wordt hierna samengevat:

TOELICHTING 17: DEELNEMINGEN VERWERKT VOLGENS DE VERMOGENSMUTATIEMETHODE (vervolg)

in miljoen EUR	
Groepsaandeel in netto activa op 31 december 2018	644,8
Groepsaandeel in totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	84,2
Groepsaandeel in dividend en opbrengst uit kapitaalvermindering (zie toelichting 4)	-460,7
Groepsaandeel in aanpassing ivm de overgang naar IFRS 16 (zie toelichting 3)	-6,7
Overige wijzigingen (groepsaandeel)	2,9
Groepsaandeel in netto activa op 31 december 2019	264,5

D'Ieteren Auto

In 2019 en 2018 is de op één na grootste deelneming verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode de joint venture Volkswagen D'Ieteren Finance (VDFin), voor 50% min één aandeel in handen van de groep en voor 50% plus één aandeel in handen van Volkswagen Financial Services (een dochteronderneming van de Volkswagen Groep), die een volledige waaier van financiële diensten verbonden aan de verkoop van voertuigen van de groep Volkswagen op de Belgische markt aanbiedt.

De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de financiële informatie van VDFin zoals in zijn eigen financiële staten voorgesteld, met aanpassing voor verschillen in boekhoudnormen, evenals een overeenstemming van die informatie met de boekwaarde van het belang van de groep in VDFin.

in miljoen EUR	2019	2018
Vaste activa	1.556,3	1.353,6
Vlottende activa (met uitzondering van geldmiddelen en kasequivalenten)	927,9	759,9
Geldmiddelen en kasequivalenten	66,0	170,6
Langlopende verplichtingen (met uitzondering van financiële verplichtingen)	-10,2	-9,3
Langlopende financiële verplichtingen	-886,2	-1.005,0
Kortlopende verplichtingen (met uitzondering van financiële verplichtingen)	-170,0	-121,5
Kortlopende financiële verplichtingen	-1.314,2	-995,0
Netto activa (100%)	169,6	153,3
Groepsaandeel in netto activa (49,99%) en boekwaarde van aandeel in joint venture	84,8	76,6

Het aandeel in de nettoactiva vertegenwoordigt het aandeel van de groep in het eigen vermogen van VDFin op 31 december 2019.

in miljoen EUR	2019	2018
Opbrengsten	636,3	537,6
Afschrijvingen	-117,9	-99,6
Netto financieringskosten	24,9	25,2
Resultaat vóór belastingen	24,0	29,5
Winstbelastingen	-6,8	-9,8
Resultaat van de periode (100%)	17,2	19,7
Niet-gerealiseerde resultaten (100%)	-0,8	-
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten (100%)	16,4	19,7
Groepsaandeel in totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten (49,99%)	8,2	9,9

In de vorige periode omvatte de post 'Winst vóór belastingen' de extra inkomsten erkend na een wijziging van boekhoudramingen.

TOELICHTING 18: FINANCIËLE INSTRUMENTEN – REËLE WAARDE EN RISICIBEHEER**Financiële instrumenten - waardering**

De financiële activa die de groep op 31 december 2019 bezat, zijn beperkt tot handelsvorderingen en overige vorderingen (zie toelichting 20), geldmiddelen en kasequivalenten (zie toelichting 19) en financiële investeringen op korte termijn (in het segment Corporate & Niet-toegewezen – zie toelichting 4). Handelsvorderingen en overige vorderingen, geldmiddelen en kasequivalenten en financiële investeringen op korte termijn (behalve geldmarktactiva, zoals hieronder vermeld) worden gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs krachtens IFRS 9.

De financiële passiva die de groep op 31 december 2019 bezat, bestaan uit leningen en ontleningen (zie toelichting 23) en handelsschulden en overige te betalen posten (zie toelichting 24), allebei geclassificeerd als passiva tegen afgeschreven kostprijs krachtens IFRS 9. De financiële verplichting met betrekking tot de verkoop van het belang van 40% in Belron wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening en bedraagt 37,5 miljoen EUR (dit bedrag is niet meer voorwaardelijk en zou in 2020 moeten worden uitbetaald).

TOELICHTING 18: FINANCIËLE INSTRUMENTEN – REËLE WAARDE EN RISICOBEBEER (vervolg)

In de huidige periode (zie toelichting 4.3 gesegmenteerde informatie) bestaan de financiële instrumenten die het segment Belron (deelname verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode) bezit uit cross-currency interest rate swaps voor de afdekking van veranderingen van marktrentevoeten, termijncontracten in vreemde valuta gebruikt voor de afdekking van de kosten van toekomstige te betalen posten als die uitgedrukt zijn in een andere valuta dan die van de aankopende onderneming (allebei gewaardeerd als afdekkingsinstrumenten), brandstofderivaten gebruikt voor de afdekking van de brandstofaankoopprijs (gemeten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening) en overige valutatermijncontracten gebruikt om kassaldi in vreemde valuta te ruilen om leningen te verminderen en interestkosten tot een minimum te beperken (gemeten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening).

Op 31 december 2018 en 31 december 2019 heeft het in het segment Moleskine voor afdekking aangehouden derivaat ten bedrage van 0,4 m EUR (gemeten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening) betrekking op interest rates swaps gebruikt voor de afdekking van toekomstige leningsterugbetalingen tegen rentevoetschommelingen.

Alle financiële activa en verplichtingen van de groep gewaardeerd tegen reële waarde in de geconsolideerde balans worden gecategoriseerd in de reële-waardehiërarchie, zoals hieronder beschreven, op basis van het laagste inputniveau dat over het algemeen van belang is voor de waardering tegen reële waarde:

- Niveau 1: genoteerde marktprijzen (niet-aangepast) in een actieve markt voor identieke activa en verplichtingen;
- Niveau 2: waarderingstechnieken (waarvoor het laagste inputniveau dat van belang is voor de waardering tegen reële waarde direct of indirect waarneembaar is);
- Niveau 3: waarderingstechnieken (waarvoor het laagste inputniveau dat van belang is voor de waardering tegen reële waarde niet waarneembaar is).

In 2019 en 2018 worden alle financiële activa en passiva van de groep gewaardeerd tegen reële waarde in de geconsolideerde balans, geclassificeerd in niveau 2 - met uitzondering van de geldmarktactiva (54,4 miljoen EUR; zie toelichting 19), geclassificeerd in niveau 1, en de financiële verplichting (37,5 miljoen EUR; zie hiervoor), geclassificeerd in niveau 3.

Waarderingstechnieken

De reële waarden van de voor afdekking aangehouden derivaten en van de voor handelsdoeleinden aangehouden derivaten worden berekend op basis van waarderingstechnieken. De groep gebruikt verschillende methodes gebaseerd op assumpties die de marktvoorwaarden op de balansdatum weerspiegelen. De reële waarde van de cross currency interest rate swaps en van de rentevoetswaps ('IRS') wordt berekend op basis van de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen. De reële waarde van de caps en collars wordt berekend dankzij waarderingsmodellen voor opties. De reële waarde van de termijncontracten in vreemde valuta wordt opgesteld op basis van de termijnwisselkoersen op de markt op balansdatum. De reële waarde van brandstofafdekkingsinstrumenten (een combinatie van opties, caps en collars gebruikt in het segment Belron om de prijs van brandstofaankopen te dekken) wordt bepaald op basis van marktwaarderingen voorbereid door de banken die de initiële transacties uitvoerden op balansdatum. Deze marktwaarderingen zijn gebaseerd op de contante waarde van de maandelijkse futures forward curve voor brandstof gezien het afgedekte volume en de contractperiode. De reële waarden van de forward rate agreements worden berekend op basis van de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen.

De belangrijkste risico's die door de groep worden beheerd krachtens beleidslijnen goedgekeurd door de Raad van bestuur, zijn het liquiditeits- en herfinancieringsrisico, het marktrisico, het kredietrisico, het tegenpartijrisico en het prijsrisico. De Raad van bestuur herzielt periodiek de thesaurieactiviteiten, -beleidslijnen en -procedures van de groep. Het thesauriebeleid richt zich op het verzekeren van een permanente toegang tot voldoende liquiditeit, en het opvolgen en inperken van rente- en wisselkoersrisico's. Deze worden hieronder samengevat.

Liquiditeits- en herfinancieringsrisico

Het liquiditeitsrisico houdt verband met de capaciteit van de groep om zijn verplichtingen na te komen. Elke businessunit van de groep beheert zijn liquiditeitsrisico door voldoende kasmiddelen en financiering ter beschikking te houden via een passend bedrag aan toegezegde kredietfaciliteiten om te allen tijde tegemoet te komen aan zijn verwachte verplichtingen op middellange termijn. Om het liquiditeitsrisico te beperken tot het minimum, verzekert de groep - op basis van zijn financiële projecties op lange termijn - een kernniveau van toegezegde financiering op lange termijn, met vervaldagen gespreid over een brede waaier van data, aangevuld met verschillende faciliteiten op kortere termijn en verschillende financieringsbronnen.

Cash-poolingschema's worden indien nodig geïmplementeerd om de behoefte aan brutofinanciering en de bijbehorende kosten te beperken tot het minimum.

Hierna volgt een analyse van de contractuele niet-verdisconteerde kasstromen betaalbaar krachtens financiële verplichtingen.

TOELICHTING 18: FINANCIËLE INSTRUMENTEN – REËLE WAARDE EN RISICOBEBEER (vervolg)

in miljoen EUR	Verschuldigd binnen het jaar		Verschuldigd tussen één en vijf jaar		Verschuldigd in meer dan vijf jaar		Totaal	
	Kapitaal	Interesten	Kapitaal	Interesten	Kapitaal	Interesten	Kapitaal	Interesten
Op 31 december 2019								
Leningen en ontleningen								
Leaseverplichtingen	12,9	0,2	29,4	0,5	7,7	0,1	50,0	0,8
Andere leningen en onderhandse obligaties	33,7	2,3	99,2	2,5	0,1	-	133,0	4,8
Totaal	46,6	2,5	128,6	3,0	7,8	0,1	183,0	5,6
Handelsschulden en overige te betalen posten	411,5	-	-	-	-	-	411,5	-
Totaal	458,1	2,5	128,6	3,0	7,8	0,1	594,5	5,6
Op 31 december 2018								
Leningen en ontleningen								
Schulden i.v.m. financiële leases	0,1	-	0,3	0,1	0,3	0,1	0,7	0,2
Andere leningen en onderhandse obligaties	39,6	2,3	115,3	2,6	0,3	-	155,2	4,9
Totaal	39,7	2,3	115,6	2,7	0,6	0,1	155,9	5,1
Handelsschulden en overige te betalen posten	413,8	-	-	-	-	-	413,8	-
Totaal	453,5	2,3	115,6	2,7	0,6	0,1	569,7	5,1

De vereffening van de financiële verplichting ten bedrage van 37,5 miljoen EUR wordt verwacht in de loop van 2020.

Renterisico

Het renterisico van de groep vloeit voort uit wijzigingen van de rente op rentedragende activa en uit leningen en ontleningen.

De groep streeft ernaar om de invloed van ongunstige rentebewegingen op de financiële resultaten af te toppen, voornamelijk met betrekking tot de volgende 12 maanden. Om de renteblootstelling te beheren, gebruikt de groep voornamelijk forward rate agreements (FRA's), renteswaps, caps en floors. Elk segment bepaalt zelf het minimale afdekkingspercentage, dat voor de periode tot 12 maanden schommelt tussen 50% en 100% en daarna gradueel afneemt over de tijd. De algemene afdekkingshorizon bedraagt doorgaans 3 jaar. Afdekkingen, of vastrentende schulden, voor een periode van meer dan 5 jaar zijn ongebruikelijk.

De rentevoet- en valutaprofielen van leningen en ontleningen zijn opgenomen in toelichting 23.

Een verandering van 100 basispunten in de rente op rapporteringsdatum zou het resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten hebben doen toenemen/afnemen met de bedragen zoals hieronder getoond. Deze analyse veronderstelt dat alle andere variabelen onveranderd blijven.

in miljoen EUR	Resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	
	1% vermeerdering	1% vermindering
31 december 2019	-2,5	2,5
31 december 2018	-2,4	2,4

Wisselkoersrisico

De doelstelling van de groep is om de kasstromen, commerciële transacties en netto-investeringen in buitenlandse activiteiten te beschermen tegen mogelijk hoge wisselkoersschommelingen door alle materiële nettodeviezenposities af te dekken.

De groep heeft enkele investeringen in buitenlandse activiteiten waarvan de nettoactiva en de desbetreffende goodwill aan wisselkoersomrekeningsrisico's blootgesteld zijn. Het beleid van de groep bestaat erin de economische waarde van materiële investeringen in buitenlandse valuta af te dekken (beperkt tot de netto boekwaarde van het actief) in een bepaalde valuta met financiële instrumenten, waaronder schuldinstrumenten in de valuta van de investering. De verhouding waarin een investering afgedekt wordt, wordt individueel bepaald op basis van de economische en boekhoudkundige blootstellingen en de valuta van de investering. Ter aanvulling van deze natuurlijke afdekkingen gebruikt de groep instrumenten zoals termijncontracten in vreemde valuta, swaps, eenvoudige wisselkoersopties en, indien geschikt, 'cross currency swaps'. Het niveau van de afdekking wordt op regelmatige basis herzien afhankelijk van de marktomstandigheden en telkens wanneer er een belangrijk actief wordt toegevoegd of verkocht.

TOELICHTING 18: FINANCIËLE INSTRUMENTEN – REËLE WAARDE EN RISICOBEBEER (vervolg)

De significante wisselkoersen toegepast in 2019 en 2018 zijn opgenomen in toelichting 29.

Een versterking/verzwakking met 10% van de euro ten opzichte van de volgende valuta's op 31 december zou het eigen vermogen en het resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten hebben doen toenemen/afnemen met de bedragen zoals hieronder getoond. Deze analyse veronderstelt dat alle andere variabelen onveranderd blijven.

in miljoen EUR	Resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	
	10% versterking	10% verzwakking
31 december 2019		
EUR vs GBP	-0,3	0,2
EUR vs USD	-2,7	3,3
EUR vs HKD	-0,5	0,6
31 december 2018		
EUR vs GBP	-0,3	0,4
EUR vs USD	-2,3	3,7

Prijrisico

Het prijsrisico houdt verband met prijsschommelingen van grondstoffen, half afgewerkte en afgewerkte goederen die worden aangekocht. Het prijsrisico vloeit meer bepaald voornamelijk voort uit de aanwezigheid van een beperkt aantal leveranciers van goederen en de nood om de aankoopvolumes te garanderen. De groep beperkt het prijsrisico via zijn aankoopbeleid.

Tegenpartijrisico

Kredietlimieten met betrekking tot financiële tegenpartijen werden opgesteld voor financiële afgeleide producten en gelddeposito's voor wat hun bedrag en looptijd betreft. Deze transacties worden slechts aangegaan bij een beperkt aantal op voorhand gedefinieerde banken op basis van hun kredietwaardigheid, die minstens jaarlijks gecheckt wordt. Er werden limieten met betrekking tot de duurtijd van de blootstelling per transactiecategorie bepaald ten einde de liquiditeit te beschermen en de impact te beperken indien de tegenpartij in gebreke blijft. De instrumenten en hun documentatie moeten goedgekeurd worden voordat de geplande transacties plaatsvinden.

TOELICHTING 19: GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN

Geldmiddelen en kasequivalenten worden hieronder geanalyseerd:

in miljoen EUR	2019				2018 ⁽¹⁾			
	D'leteren Auto	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	Groep	D'leteren Auto	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	Groep
Liquide middelen	-121,4	55,2	630,9	564,7	-59,0	23,8	408,6	373,4
Kortetermijn deposito's	-	-	101,0	101,0	-	-	300,0	300,0
Geldmarkt activa	1,8	-	54,4	56,2	1,1	-	258,5	259,6
Geldmiddelen en kasequivalenten	-119,6	55,2	786,3	721,9	-57,9	23,8	967,1	933,0

(1) Zoals aangepast in het kader van de continue verbetering van de presentatie van de financiële verslaggeving.

Geldmiddelen en kasequivalenten zijn hoofdzakelijk activa met variabele rentevoeten die interest opbrengen tegen verschillende rentevoeten met als referentie de heersende EONIA, LIBID of equivalent. De boekwaarde is gelijk aan de reële waarde. In 2018 en 2019, in het segment 'Corporate & Niet-toegewezen', vertegenwoordigt Geldmarktactiva de reële waarde van het beleggingsfonds. Ze worden gemeten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening.

Het negatieve saldo van 'Liquide middelen' in het D'leteren Auto segment is te wijten aan de intragroepsaldi met het segment 'Corporate & Niet-toegewezen'.

TOELICHTING 20: HANDELSVORDERINGEN EN OVERIGE VORDERINGEN

in miljoen EUR	2019				2018 ⁽¹⁾			
	D'leteren Auto	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	Groep	D'leteren Auto	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	Groep
Overige vorderingen (vaste activa)	2,1	1,2	1,3	4,6	2,5	1,3	20,9	24,7
Netto handelsvorderingen	339,2	33,4	0,8	373,4	318,1	35,6	0,3	354,0
Vorderingen op entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	52,3	-	-	52,3	14,6	-	-	14,6
Overige vorderingen	22,7	2,3	4,1	29,1	18,9	4,8	2,0	25,7
Handelsvorderingen en overige vorderingen	414,2	35,7	4,9	454,8	351,6	40,4	2,3	394,3

(1) Zoals aangepast om de herverdeling van vorderingen te weerspiegelen in het kader van de voortdurende verbetering van de presentatie van de financiële verslaggeving.

De vorderingen opgenomen onder de vaste activa zijn samengesteld uit borgtochten voor huurgaranties en, op 31 december 2018, uit een lening toegestaan aan een minderheidsaandeelhouder van Belron (de familieholding van de CEO van Belron). De lening toegestaan aan deze minderheidsaandeelhouder werd in de huidige periode integraal terugbetaald. De overige vorderingen opgenomen onder de vaste activa brengen over het algemeen geen interest op. Er wordt verwacht dat ze na meer dan 12 maanden terugbetaald zullen worden.

De inning van de handelsvorderingen en overige vorderingen wordt voorzien binnen de 12 maanden. De boekwaarde van deze vorderingen, die geen interest opbrengen, benadert hun reële waarde.

De groep is blootgesteld aan kredietrisico dat voortvloeit uit zijn bedrijfsactiviteiten (potentiële verliezen die voortvloeien uit de niet-nakoming van verplichtingen door handels- en financiële tegenpartijen). Dergelijke risico's worden gematigd door klanten en overige zakenpartners te selecteren op basis van hun kredietkwaliteit en door de concentratie op een klein aantal belangrijke tegenpartijen zoveel mogelijk te vermijden. De kredietkwaliteit van belangrijke tegenpartijen wordt systematisch gemonitord en er worden kredietlimieten vastgelegd vóór het aangaan van elke kredietblootstelling. De betalingstermijnen bedragen gemiddeld minder dan één maand, behalve wanneer lokale praktijken afwijken. Vorderingen op kredietverkopen worden van dichtbij gevolgd en meestal centraal geïnd in het segment D'leteren Auto, en op nationaal niveau in het segment Belron (deelneming verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode). In het segment Moleskine wordt het insolventierisico centraal opgevolgd door de kredietblootstelling te controleren. Het kredietrisico wordt gespreid per verkoopkanaal en de aanvaarding van nieuwe klanten gaat gepaard met controles door kwalitatieve en kwantitatieve ratings uit te voeren.

In het segment D'leteren Auto is de concentratie van de tien voornaamste klanten, gebaseerd op de bruto vorderingen, gelijk aan 23,5% (2018: 23,6%) en vertegenwoordigt geen enkele klant meer dan 5% (2019: 4%; 2018: 6%). Bepaalde vorderingen zijn eveneens door kredietverzekeringen gedekt. In het segment Belron (deelneming verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode) is de concentratie van het risico op de openstaande vorderingen beperkt dankzij de diversificatie van het klantenbestand. In het segment Moleskine zijn de handelsvorderingen geconcentreerd als gevolg van het distributiemodel. Er waren echter geen specifieke concentratierisico's, aangezien de tegenpartijen geen solventierisico vertonen en in elk geval - indien nodig - vervangen zouden kunnen worden zonder dat dit tot operationele moeilijkheden zou leiden. De kredietpositie van bepaalde klanten wordt ook gedeeltelijk gewaarborgd door kredietbrieven.

De bedragen in de balans zijn netto van waardeverminderingen op dubieuze vorderingen. Het maximale kredietrisico is dus de boekwaarde van de vorderingen in de balans.

De groep past de vereenvoudigde benadering van IFRS 9 toe voor de waardering van verwachte kredietverliezen, waarbij gebruik wordt gemaakt van een voorziening voor verwachte kredietverliezen voor handelsvorderingen. Om de verwachte kredietverliezen te waarderen, werden de handelsvorderingen gegroepeerd op basis van gezamenlijke kredietrisicokenmerken en de achterstallige dagen. De verwachte verliespercentages zijn gebaseerd op de historische betalingsprofielen en de overeenkomstige historische kredietverliezen. De historische verliespercentages worden indien relevant aangepast om actuele en toekomstgerichte informatie te weerspiegelen over macro-economische factoren die een invloed hebben op het vermogen van klanten om de vorderingen te vereffenen.

Op 31 december 2019 bedroegen de voorzieningen voor dubieuze vorderingen 4,9 miljoen EUR (2018: 7,5 miljoen EUR).

De ouderdomsanalyse van de vervallen maar niet in waarde verminderde handelsvorderingen en overige vorderingen is als volgt:

TOELICHTING 20: HANDELSVORDERINGEN EN OVERIGE VORDERINGEN (vervlog)

in miljoen EUR	2019	2018
Vervallen - minder dan 3 maanden	52,4	37,3
Vervallen - tussen 3 en 6 maanden	4,7	3,2
Vervallen - meer dan 6 maanden	11,5	3,3
Totaal	68,6	43,8

De inkomsten in 2019 voor dubieuze vorderingen bedragen 0,6 miljoen EUR (2018: 2,3 miljoen EUR inkomsten). Zie toelichting 6.

TOELICHTING 21: KAPITAAL EN RESERVES

In het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen wordt een reconciliatie van het aandelenkapitaal en de reserves uiteengezet.

Aandelenkapitaal

De wijzigingen in het gewone aandelenkapitaal worden hierna voorgesteld:

in miljoen EUR, behalve het aantal aandelen weergegeven in eenheden	Aantal gewone aandelen	Gewoon aandelenkapitaal
Op 1 januari 2018	55.302.620	160,0
Wijziging	-	-
Op 31 december 2018	55.302.620	160,0
Wijziging	-	-
Op 31 december 2019	55.302.620	160,0

De 5.000.000 winstaandelen op naam vertegenwoordigen niet het aandelenkapitaal. Elk winstaandeel heeft een stemrecht en geeft recht op een dividend dat gelijk is aan één achtste van het dividend van een gewoon aandeel.

Eigen aandelen

Eigen aandelen worden aangehouden door de Vennootschap en door dochterondernemingen zoals hieronder beschreven:

in miljoen EUR, behalve het aantal aandelen weergegeven in eenheden	31 december 2019		31 december 2018	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Eigen aandelen aangehouden door de moedermaatschappij	1.508.653	57,0	1.164.933	38,3
Eigen aandelen aangehouden door dochtermaatschappijen	-	-	-	-
Aangehouden eigen aandelen	1.508.653	57,0	1.164.933	38,3

Eigen aandelen worden behouden om de aandelenoptieplannen, sedert 1999 opgezet door de Vennootschap, af te dekken (zie toelichting 9).

Reserve voor op aandelen gebaseerde betalingen

De reserve voor op aandelen gebaseerde betalingen betreft de aandelenoptieplannen van de werknemers (afgewikkeld in eigenvermogensinstrumenten) toegekend aan directeurs en kaderleden van de segmenten D'leteren Auto en 'Corporate & Niet-toegewezen' (zie toelichting 9).

Hedging reserve

De hedging reserve bevat het effectieve deel van de gecumuleerde nettowijziging in de reële waarde van afdekkingsinstrumenten gebruikt in kasstroomafdekkingen in afwachting van latere erkenning in de winst-en-verliesrekening wanneer de afgedekte kasstromen het resultaat beïnvloeden.

In 2018, na de verkoop in februari 2018 van het belang van 40% in Belron aan CD&R, werd het cumulatieve bedrag van de hedging reserve geherclassificeerd naar winst of verlies (niet-geldelijke inkomsten ten bedrage van 0,4 miljoen EUR – zie toelichting 16 van de geconsolideerde jaarrekening 2018).

Reserve voor cumulatieve omrekeningsverschillen

Deze reserve bevat alle omrekeningsverschillen die voortvloeien uit de omrekening van de financiële staten van buitenlandse activiteiten, alsook uit de omrekening van financiële instrumenten die de netto-investering van de groep in een buitenlandse dochteronderneming afdekken.

TOELICHTING 21: KAPITAAL EN RESERVES (vervlog)

In 2018, na de verkoop in februari 2018 van het belang van 40% van Belron aan CD&R, werd het cumulatieve bedrag van de omrekeningsverschillen aangehouden in de omrekeningsreserve geherclassificeerd naar winst of verlies (niet-geldelijke opbrengst van 32,0 miljoen EUR – zie toelichting 16 van de geconsolideerde jaarrekening 2018).

Er mag geen enkele overdracht gebeuren van geregistreerde aandelen die niet volledig betaald zijn, behalve krachtens een speciale toelating van de Raad van bestuur voor iedere overdracht en ten gunste van een door de Raad van bestuur aanvaarde overnemer (art. 7 van de statuten). De winstaandelen zullen slechts mogen worden overgedragen met de toestemming van de meerderheid van de leden van de Raad van bestuur en ten gunste van een door deze leden aanvaarde overnemer (art. 8 van de statuten).

Wat het beheer van het kapitaal betreft, bestaan de doelstellingen van de groep uit de bescherming van het vermogen van al zijn activiteiten om hun bedrijfsactiviteit voort te zetten en het behoud van een optimale kapitaalstructuur om de kost van het kapitaal te verminderen. De groep controleert de adequaatheid van het kapitaal op het niveau van iedere activiteit door middel van een aantal ratio's die relevant zijn voor hun specifieke business. Om de kapitaalstructuur te handhaven of aan te passen, heeft elke activiteit de mogelijkheid om het bedrag van de aan aandeelhouders betaalde dividenden aan te passen, kapitaal aan de aandeelhouders terug te betalen, nieuwe aandelen uit te geven of activa te verkopen om de schuld te verminderen, rekening houdend met het bestaan van minderheidsaandeelhouders.

De meerderheidsaandeelhouders worden hierna opgesomd:

Aandeelhouders met zeggenschapsbelang volgens de kennisgeving van belangrijke deelneming van 2 november 2011, en latere mededelingen naan vennootschap (waarvan de laatste op 16 januari 2020).	Aandelen		Winst aandelen		Totaal v/d stemrechten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
s.a. de Participations et de Gestion, Brussel	12.129.254	21,93%	-	-	12.129.254	20,11%
Reptid Commercial Corporation, Dover, Delaware	1.963.200	3,55%	-	-	1.963.200	3,26%
Mevr. Catheline Périer-D'Ieteren	-	0,00%	1.250.000	25,00%	1.250.000	2,07%
Dhr Olivier Périer	10.000	0,02%	-	-	10.000	0,02%
De vier bovenvermelde personen (samen "SPDG Group") zijn verbonden.	14.102.454	25,50%	1.250.000	25,00%	15.352.454	25,46%
Nayarit Participations s.c.a., Brussel	17.217.830	31,13%	-	-	17.217.830	28,55%
Dhr Roland D'Ieteren	466.190	0,84%	3.750.000	75,00%	4.216.190	6,99%
Dhr Nicolas D'Ieteren	10.000	0,02%	-	-	10.000	0,02%
De drie bovenvermelde personen (samen "Nayarit Group") zijn verbonden.	17.694.020	31,99%	3.750.000	75,00%	21.444.020	35,56%
De personen naar wie wordt verwezen als de groep SPDG en de groep Nayarit handelen in gemeenschappelijk overleg.						

De Raad van bestuur heeft de uitkering voorgesteld van een brutodividend voor een bedrag van 1,00 EUR per aandeel (2018: een gewoon dividend van 1,00 EUR per aandeel), of 54,4 miljoen EUR in totaal (2018: 54,7 miljoen EUR).

TOELICHTING 22: VOORZIENINGEN

Verplichtingen voor personeelsbeloningen na uitdiensttreding worden geanalyseerd in toelichting 10. De overige voorzieningen, ofwel kortlopend ofwel langlopend, worden hieronder geanalyseerd.

De belangrijkste categorieën van voorzieningen zijn de volgende:

in miljoen EUR	2019				2018			
	D'leteren Auto	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	Groep	D'leteren Auto	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	Groep
Langlopende voorzieningen								
Betreffende concessiehouders	9,2	-	-	9,2	3,8	-	-	3,8
Overige langlopende elementen	5,0	-	0,5	5,5	6,6	4,1	0,4	11,1
Subtotaal	14,2	-	0,5	14,7	10,4	4,1	0,4	14,9
Kortlopende voorzieningen								
Overige kortlopende elementen	-	2,5	-	2,5	-	2,2	-	2,2
Subtotaal	-	2,5	-	2,5	-	2,2	-	2,2
Totaal voorzieningen	14,2	2,5	0,5	17,2	10,4	6,3	0,4	17,1

De wijzigingen van de voorzieningen worden hieronder uiteengezet voor het jaar afgesloten op 31 december 2019:

in miljoen EUR	Betreffende concessie- houders	Overige langlopende elementen	Overige kortlopende elementen	Totaal
Op 1 januari 2019	3,8	11,1	2,2	17,1
Toegevoegd tijdens het jaar	5,1	0,2	0,3	5,6
Besteed tijdens het jaar	-0,1	-1,6	-	-1,7
Teruggenomen tijdens het jaar	-1,9	-4,2	-	-6,1
Transfer tijdens het jaar	2,3	-	-	2,3
Op 31 december 2019	9,2	5,5	2,5	17,2

Aangezien het moment waarop de kasuitstromen plaatsvinden heel onzeker is, worden bijna alle voorzieningen beschouwd als langlopend. De langlopende voorzieningen worden niet verdisconteerd aangezien de impact niet materieel is voor de groep. Er wordt verwacht dat de kortlopende voorzieningen binnen de 12 maanden afgewikkeld zullen worden.

In het segment D'leteren Auto vloeien de voorzieningen verbonden met de concessiehouders voort uit de constante verbetering van de distributienetwerken.

Andere langlopende voorzieningen omvatten ook:

- Voorzieningen voor het milieu of andere om de kosten voor het herstel van bepaalde eigendommen onder leases te dekken;
- De voorziening voor de geschillen die in de normale gang van activiteit voorkomen en waarvan verwacht wordt dat ze in de komende jaren zullen kristalliseren. Op basis van ingewonnen juridisch advies zou de uitkomst van die geschillen geen belangrijk verlies boven de voorziene bedragen op 31 december 2019 als gevolg hebben.

TOELICHTING 23: LENINGEN EN ONTLENINGEN

Leningen en ontleningen worden als volgt voorgesteld:

in miljoen EUR	2019				2018			
	D'leteren Auto	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	Groep	D'leteren Auto	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	Groep
Langlopende leningen en ontleningen								
Leaseverplichtingen (2018: Schulden i.v.m. financiële leases)	8,4	22,8	4,3	35,5	0,6	-	-	0,6
Kredietinstellingen en overige leningen	-	98,3	0,6	98,9	0,1	114,8	0,8	115,7
Intragroep financiering	-	190,8	-190,8	-	-	155,9	-155,9	-
Subtotaal langlopende leningen en ontleningen	8,4	311,9	-185,9	134,4	0,7	270,7	-155,1	116,3
Kortlopende leningen en ontleningen								
Leaseverplichtingen (2018: Schulden i.v.m. financiële leases)	5,6	6,7	0,4	12,7	0,1	-	-	0,1
Kredietinstellingen en overige leningen	0,1	33,6	0,1	33,8	2,1	37,1	0,1	39,3
Subtotaal kortlopende leningen en ontleningen	5,7	40,3	0,5	46,5	2,2	37,1	0,1	39,4
TOTAAL LENINGEN EN ONTLENINGEN	14,1	352,2	-185,4	180,9	2,9	307,8	-155,0	155,7

Verplichtingen krachtens leasecontracten (2018: verplichtingen krachtens financiële leases) worden hierna geanalyseerd:

in miljoen EUR	2019		2018	
	Minimale leasebetalingen	Contante waarde van de minimale leasebetalingen	Minimale leasebetalingen	Contante waarde van de minimale leasebetalingen
Niet langer dan één jaar	12,7	12,7	0,1	0,1
Langer dan één jaar en niet langer dan vijf jaar	29,6	29,5	0,6	0,6
Langer dan vijf jaar	7,9	6,0	-	-
Subtotaal	50,2	48,2	0,7	0,7
Contante waarde van de schulden i.v.m. financiële leases	48,2	-	0,7	-

Op 31 december 2019 omvatten de hiervoor voorgestelde verplichtingen krachtens leasecontracten de bijkomende verplichtingen die voortvloeien uit de toepassing van IFRS op 1 januari 2019.

In beide periodes betreffen de langlopende intersegment leningen bedragen geleend door het segment 'Corporate & Niet-toegewezen' aan het segment Moleskine ('non-recourse' lening in het kader van de overname), aan marktvoorwaarden.

Langlopende leningen en ontleningen zijn verschuldigd na meer dan één jaar, in overeenstemming met de volgende termijnplanning:

in miljoen EUR	2019	2018
Langer dan één jaar en niet langer dan vijf jaar	128,4	115,8
Langer dan vijf jaar	6,0	0,5
Langlopende leningen en ontleningen	134,4	116,3

De groep is blootgesteld aan wijzigingen in de rentevoeten zoals hieronder weergegeven (vóór de impact van derivaten i.v.m. schulden). Dit betreft eveneens de risico's voortvloeiend uit het tijdstip van vastlegging van de rentevoeten:

in miljoen EUR	2019	2018
Niet langer dan één jaar	46,5	39,4
Langer dan één jaar en niet langer dan vijf jaar	128,4	115,8
Langer dan vijf jaar	6,0	0,5
Leningen en ontleningen	180,9	155,7

TOELICHTING 23: LENINGEN EN ONTLENINGEN (vervolg)

De classificatie van de leningen en ontleningen naargelang van de rentevoeten en munteenheid is als volgt (inclusief de impact van schuldderivaten en exclusief de nieuwe leaseverplichtingen die voortvloeien uit de toepassing van IFRS 16 in 2019):

in miljoen EUR	2019			2018		
Munteenheid	Vaste rentevoet	Variabele rentevoet	Totaal	Vaste rentevoet	Variabele rentevoet	Totaal
EUR	93,8	33,9	127,7	109,4	44,6	154,0
USD	-	1,0	1,0	-	-	-
HKD	-	4,6	4,6	-	1,7	1,7
Totaal	93,8	39,5	133,3	109,4	46,3	155,7

Leningen in EUR worden opgenomen na aftrek van uitgestelde financieringskosten ten bedrage van 0,7 miljoen EUR (2018: 1,1 miljoen EUR).

De leningen met variabele rentevoet zijn onderworpen aan verschillende rentevoeten vastgelegd met als referentie de heersende EURIBOR of equivalent. De toepasbare rentevoeten voor uitstaande leningen tegen vaste rentevoeten zijn als volgt:

	2019		2018	
Munteenheid	Min.	Max.	Min.	Max.
EUR	0,5%	3,1%	0,6%	3,0%

De reële waarde van (zowel kortlopende als langlopende) leningen en ontleningen benadert hun boekwaarde. Er zijn financiële convenanten verbonden aan bepaalde leningen van de groep. Op het einde van het jaar zijn er geen schendingen van die convenanten te melden.

De onderstaande tabel bevat informatie over de wijzigingen in verplichtingen die voortvloeien uit financieringsactiviteiten:

in miljoen EUR	Op 1 januari 2019	Kasstroom	Niet-geldelijke posten			Subtotaal	Op 31 december 2019
			IFRS 16 toepassing	Trans-fer	Overige		
Langlopende leningen en ontleningen	115,7	-1,5	-	-16,7	1,4	98,9	98,9
Kortlopende leningen en ontleningen	39,3	-25,6	-	16,7	3,4	33,8	33,8
Schulden i.v.m. leases	0,7	-14,9	58,3	-	4,1	48,2	48,2
Verplichtingen voortvloeiend uit financieringsactiviteiten	155,7	-42,0	58,3	-	8,9	180,9	180,9

in miljoen EUR	Op 1 januari 2018	Kasstroom	Niet-geldelijke posten			Subtotaal	Op 31 december 2018
			Verwer-ving	Trans-fer	Overige		
Langlopende leningen en ontleningen	131,3	-0,1	-	-16,5	1,0	115,7	115,7
Kortlopende leningen en ontleningen	32,4	-25,5	-	16,5	15,9	39,3	39,3
Schulden i.v.m. leases	0,8	-0,1	-	-	-	0,7	0,7
Verplichtingen voortvloeiend uit financieringsactiviteiten	164,5	-25,7	-	-	16,9	155,7	155,7

In beide periodes omvatten de overige niet-geldelijke wijzigingen naast andere bedragen de afschrijving van uitgestelde financieringskosten, de impact van bedrijfscombinaties verricht door het segment D'Ieteren Auto en, alleen in 2019, de leaseverplichtingen die opgenomen werden voor leasecontracten die begonnen gedurende 2019 in het segment D'Ieteren Auto en Moleskine.

In 2019 hebben de toevoegingen betrekking op de nieuwe leaseverplichtingen opgenomen bij de overgang naar IFRS 16 (zie toelichting 3 voor meer informatie over de impact van de toepassing van IFRS 16 op de geconsolideerde jaarrekening van de groep).

TOELICHTING 24: HANDELSSCHULDEN EN OVERIGE TE BETALEN POSTEN

Overige langlopende schulden in de voorgaande periode zijn overige crediteuren, betaalbaar na meer dan 12 maanden. De boekwaarde van de andere langlopende schulden benadert de reële waarde.

Handelsschulden en overige te betalen posten worden hieronder beschreven:

in miljoen EUR	2019				2018			
	D'leteren Auto	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	Groep	D'leteren Auto	Mole- skine	Corp. & niet toegewezen	Groep
Overige langlopende schulden	-	-	-	-	-	1,6	-	1,6
Handelsschulden	258,0	29,9	3,2	291,1	242,4	34,8	2,1	279,3
Opgelopen kosten en uitgestelde opbrengsten	42,2	1,0	1,5	44,7	34,1	0,8	0,8	35,7
Belastingen niet verbonden met het resultaat	-2,0	1,0	-	-1,0	0,7	1,2	-	1,9
Overige te betalen posten	63,5	5,7	7,5	76,7	90,6	5,2	1,1	96,9
Handelsschulden en overige te betalen posten	361,7	37,6	12,2	411,5	367,8	42,0	4,0	413,8

De terugbetaling van de handelsschulden en overige te betalen posten wordt voorzien binnen de 12 maanden. De boekwaarde van de handelsschulden en overige te betalen posten benadert de reële waarde.

TOELICHTING 25: BEDRIJFSCOMBINATIES

Tijdens de periode heeft het segment D'leteren Auto de volgende overnames verricht:

- In januari 2019 verwierf D'leteren Auto 100% van de aandelen van Garage Dielis n.v., een concessie actief in de sector van de autodistributie en -diensten in België.
- In maart 2019 verwierf D'leteren Auto 80% van de aandelen van CarASAP n.v., een verlener van mobiliteitsdiensten in België.
- In juli 2019 verwierf D'leteren Auto 100% van de aandelen van Garage Don Bosco n.v., een concessie actief in de sector van de autodistributie en -diensten in België.
- In augustus 2019 verwierf D'leteren Auto 100% van de aandelen van Garage Thuy Kontich n.v., Garage Thuy Wommelgem n.v. en Garage Vanden Bergh n.v., drie concessies actief in de sector van de autodistributie en -diensten in België.

De extra inkomsten en het extra resultaat die voortvloeien uit deze overnames worden niet als wezenlijk beschouwd voor de groep en worden dan ook niet afzonderlijk openbaar gemaakt.

TOELICHTING 25: BEDRIJFSCOMBINATIES (vervolg)

De details van de netto verworven activa, goodwill en vergoeding van de overnames verricht door het segment D'leteren Auto worden hieronder beschreven:

EUR million	Totaal voorlopige reële waarde ⁽¹⁾
Materiële vaste activa	4,7
Overige vorderingen	0,1
Voorraden	11,2
Handelsvorderingen en overige vorderingen	6,6
Geldmiddelen en kasequivalenten	0,4
Langlopende leningen en ontleningen	-1,0
Kortlopende leningen en ontleningen	-4,7
Handelsschulden en overige te betalen posten	-11,6
Netto verworven activa	5,7
Goodwill (zie toelichting 12)	8,7
TOTAAL VERWORVEN IDENTIFICEERBARE ACTIVA EN OVERGENOMEN VERPLICHTINGEN, INCLUSIEF GOODWILL	14,4
<i>Uitsplitsing van de vergoeding:</i>	
Contante betaling	13,9
Niet-rentedragende uitgestelde betaling	0,3
Contingent consideration	0,2
TOTAAL VERGOEDING	14,4

(1) De reële waarden werden voorlopig gewaardeerd (voor sommige overnames). Als er binnen het jaar na de overnamedatum nieuwe informatie wordt verkregen over feiten en omstandigheden die bestonden op de overnamedatum, dan zal de boeking van de overname herzien worden.

De hierboven erkende goodwill weerspiegelt de voorziene synergieën en andere voordelen voortvloeiend uit de combinatie van de overgenomen activiteiten met die van het segment D'leteren Auto. Zoals toegelaten volgens IFRS 3 'Bedrijfscombinaties' (maximumperiode van 12 maanden om de overname op te nemen in de boeken) zal de voorlopige toewijzing hierboven herzien worden en indien nodig worden toegewezen aan merken en immateriële activa.

TOELICHTING 26: LIJST VAN DOCHTERONDERNEMINGEN, GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN EN JOINT VENTURES

De volledige lijst van ondernemingen bedoeld in de artikels 114 en 165 van het Koninklijk Besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van Vennootschappen zal neergelegd worden bij de Balanscentrale van de Nationale Bank van België. Deze lijst kan ook op eenvoudig verzoek verkregen worden op de maatschappelijke zetel van de Vennootschap (zie toelichting 1). De belangrijkste dochterondernemingen, geassocieerde ondernemingen en joint ventures van de Vennootschap worden hieronder vermeld:

Naam	Land	% van aandelenkapitaal op 31 december 2019	% van aandelenkapitaal op 31 december 2018
D'Ieteren Auto			
P.C. Liège s.a.	België	100%	100%
P.C. Mechelen n.v.	België	100%	100%
Kronos Automobiles s.a.	België	100%	100%
Garage Rietje n.v.	België	100%	100%
Carrosserie Rietje n.v.	België	100%	100%
Rietje Waasland n.v.	België	100%	100%
Garage Clissen n.v.	België	100%	100%
Garage Bruynseels n.v.	België	100%	100%
Carrosserie Bruynseels n.v.	België	100%	100%
Garage Dielis n.v.	België	100%	-
Garage Vanden Bergh n.v. en Vanden Bergh & Ansoms b.v.b.a.	België	100%	-
Auto Center Kontich b.v.b.a.	België	100%	100%
Automobiel Center Puurs n.v.	België	100%	100%
Sopadis Wommelgem n.v.	België	100%	100%
Don Bosco b.v.b.a.	België	100%	-
Autonatie n.v.	België	100%	100%
Overijse Automotive n.v.	België	100%	100%
Autobedrijf Y&N Claessens b.v.b.a.	België	100%	100%
Sopadis Knokke n.v.	België	100%	100%
Automobile Center Mechelen 2 b.v.b.a.	België	100%	100%
Garage Thuy Wommelgem n.v.	België	100%	-
Garage Thuy Kontich b.v.b.a.	België	100%	-
Dicobel s.a.	België	100%	100%
Sopadis s.a.	België	100%	100%
P.C. Paal-Beringen n.v.	België	100%	100%
s.a. D'Ieteren Services n.v.	België	100%	100%
s.a. Volkswagen D'Ieteren Finance n.v.	België	49,99%	49,99%
s.a. D'Ieteren Sport n.v.	België	100%	100%
s.a. D'Ieteren Treasury n.v.	België	100%	100%
s.a. Wondercar n.v.	België	100%	100%
Lab Box s.a.	België	100%	100%
Poppy Mobility n.v.	België	100%	100%
Skipr n.v.	België	100%	100%
CarASAP s.a.	België	100%	-
Electric By D'Ieteren (EDI)	België	100%	-
Belron			
Belron Group s.a. (in stemrecht)	Luxemburg	54,85%	54,85%
Moleskine			
Moleskine SpA	Italië	100%	100%
Corporate & niet-toegewezen			
s.a. D'Ieteren Immo n.v.	België	100%	100%
D'IM s.a.	Luxemburg	100%	100%
D'Ieteren Vehicle Glass s.a.	Luxemburg	100%	100%
D Participation Management s.a.	België	100%	100%

TOELICHTING 26: LIJST VAN DOCHTERONDERNEMINGEN, GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN EN JOINT VENTURES (vervolg)

Het gemiddelde belang van de groep (gebruikt voor de resultatenrekening) in Belron bedroeg 52,48% in 2019 (57,78% in 2018).

De belangrijkste entiteiten die volgens de vermogensmutatiemethode verwerkt worden zijn de joint venture Belron Group s.a. en Volkswagen D'Ieteren Finance n.v. Zie toelichting 17 voor meer informatie.

TOELICHTING 27: VOORWAARDELIJKE ELEMENTEN EN VERPLICHTINGEN

in miljoen EUR	2019	2018
Verplichtingen tot aankoop van vaste activa	2,8	8,6
Overige belangrijke verplichtingen:		
Gegeven verplichtingen	2,8	6,5
Verworven verplichtingen	-	24,2

De verplichtingen tot aankoop van vaste activa betreffen in 2019 en 2018 hoofdzakelijk materiële vaste activa in het segment 'Corporate & Niet-toegewezen'.

TOELICHTING 28: TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

in miljoen EUR	2019	2018
Met entiteiten die gezamenlijk de zeggenschap uitoefenen of die een invloed van betekenis hebben over de groep:		
Bedrag van de transacties ingegaan gedurende de periode	1,1	0,7
Openstaand creditsaldo op 31 december	-	-
Met joint ventures:		
Opbrengsten	362,1	303,9
Aankopen	-13,4	-22,5
Openstaande handelsvorderingen op 31 december	52,3	14,6
Met managers op sleutelposities:		
Beloning:		
Kortetermijnpersoneelsbeloningen	3,6	4,2
Vergoedingen na uitdiensttreding	0,3	0,3
Ontslagvergoedingen	1,9	-
Totale beloning	5,8	4,5
Bedrag van de transacties ingegaan gedurende de periode	0,5	-
Openstaand creditsaldo op 31 december	-	0,9
Met andere verbonden partijen:		
Bedrag van de transacties ingegaan gedurende de periode	0,2	0,2

Aandeelhouders en andere verbonden partijen

De groep Nayarit (Nayarit Participations S.c.a., Roland D'Ieteren en Nicolas D'Ieteren) en de groep SPDG (s.a. de Participations et de Gestion, Reptid Commercial Corporation, Catheline D'Ieteren en Olivier Périer), die handelen in onderling overleg krachtens een overeenkomst betreffende de uitoefening van hun stemrechten met de bedoeling een duurzame gezamenlijke strategie te voeren, bezitten samen 61,02% van de stemrechten van de Vennootschap (zie toelichting 20).

In 2019 verrichtten sommige van deze aandeelhouders en/of entiteiten die eraan gekoppeld zijn, handelstransacties met de Vennootschap. Deze transacties (voor in totaal 1,3 miljoen EUR) zijn als volgt:

- Autoherstelling en levering van onderdelen uitgevoerd door de Vennootschap en gefactureerd aan deze partijen voor een totaalbedrag van 1,1 miljoen EUR;
- Architectuurkosten gefactureerd door een van deze partijen aan de Vennootschap voor een totaalbedrag van 0,1 miljoen EUR;
- De huur door een van deze partijen van een vastgoed dat eigendom is van een dochteronderneming van de Vennootschap, wat leidde tot de betaling van huur voor een totaalbedrag van 0,05 miljoen EUR.

TOELICHTING 28: TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN (vervolg)**Joint ventures**

In 2019 maakte de groep deel uit van twee joint ventures, waarvan de belangrijkste Belron Group s.a. is (BGSA). De andere is Volkswagen D'leteren Finance (VDFin). Zie toelichting 17 voor meer informatie over de joint ventures.

In 2019 bestaan de verkopen van 362,1 miljoen EUR aan joint ventures voornamelijk uit verkopen van nieuwe voertuigen door het segment D'leteren Auto aan VDFin. De aankopen ter waarde van 13,4 miljoen EUR hebben voornamelijk betrekking op tweedehandse wagens die door het segment D'leteren Auto werden aangekocht van VDFin (vroegere vlootvoertuigen). De openstaande handelsvorderingen (52,3 miljoen EUR) hebben voornamelijk betrekking op VDFin.

Managers op sleutelposities

De managers op sleutelposities omvatten de leden van de Raad van bestuur en het Uitvoerend comité van de onderneming (zie Corporate governance verklaring).

In 2019 werden in totaal 130.000 opties uitgegeven voor managers op sleutelposities (met een uitoefenprijs van 33,19 EUR per optie). Voor meer informatie over de remuneratie van managers op sleutelposities verwijzen we naar het remuneratieverslag in de Corporate governance verklaring.

In 2019 werden leningen voor een totaalbedrag van 0,5 miljoen EUR toegekend door de Vennootschap en een van haar dochterondernemingen aan leden van het Uitvoerend comité. Deze leningen werden toegekend in het kader van de aandelenoptieplannen om de individuen in kwestie de mogelijkheid te bieden om de verschuldigde belastingen te betalen op het moment dat de opties aanvaard werden. De leningen werden toegekend voor periodes van 10, 7 of 5 jaar met een rentevoet van respectievelijk 2,39%, 1,74% en 1,31%.

TOELICHTING 29: WISSELKOERSEN

De maandelijkse winst-en-verliesrekeningen van buitenlandse operaties worden omgerekend met de relevante wisselkoers voor die maand. Met uitzondering van de balans die omgerekend wordt tegen slotkoers, zijn alle posten in de geconsolideerde jaarrekening gebaseerd op een gewogen gemiddelde koers.

De voornaamste wisselkoersen gebruikt voor de omrekeningen zijn de volgende:

Aantal euro's voor een munteenheid vreemde munt	2019	2018
Slotkoers		
CAD	0,69	0,64
GBP	1,18	1,12
USD	0,89	0,87
HKD	0,11	0,11
CNY	0,13	0,13
JPY	0,01	0,01
SGD	0,65	0,64
Gemiddelde koers ⁽¹⁾		
CAD	0,67	0,65
GBP	1,14	1,13
USD	0,89	0,85
HKD	0,11	0,11
CNY	0,13	0,13
JPY	0,01	0,01
SGD	0,65	0,63

(1) Effectieve gemiddelde koers voor de winst of het verlies toerekenbaar aan houders van eigenvermogensinstrumenten.

TOELICHTING 30: DIENSTEN VERLEEND DOOR DE STATUTAIRE COMMISSARIS

De externe audit wordt uitgevoerd door KPMG Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door Alexis Palm, waarvan het auditmandaat eindigt op de Algemene Vergadering van 2020.

in miljoen EUR	2019	2018
Revisorale opdrachten	3,5	3,0
KPMG in België	0,6	0,6
Andere bedrijven van het KPMG-netwerk	2,9	2,4
Niet-revisorale opdrachten	0,7	1,2
KPMG in België	0,2	0,2
Andere bedrijven van het KPMG-netwerk	0,5	1,0
Diensten verleend door de statutaire revisor	4,2	4,2

TOELICHTING 31: LEASES**Leases als lessee**

De groep huurt gebouwen, winkels, 'non-fleet' voertuigen en materiële vaste activa. Voordien werden deze leases gecategoriseerd als operationele leases krachtens IAS 17. De groep huurt ook IT-apparatuur waarvoor geen 'right-of-use' activa en leaseverplichtingen werden opgenomen, aangezien dit kortetermijnleases en/of leases voor items van lage waarde zijn.

'Right-of-use' activa met betrekking tot gehuurde eigendommen die niet voldoen aan de definitie van vastgoedbelegging, worden voorgesteld als materiële vaste activa.

in miljoen EUR	Onroerend goed	Installaties en uitrusting	Totaal
Balans op 1 januari 2019	17,7	44,7	62,4
Afschrijvingen tijdens het boekjaar	-6,5	-9,8	-16,3
Toevoeging van 'right-of-use' activa	2,7	1,4	4,1
Balans op 31 december 2019	13,9	36,3	50,2

Sommige eigendomsleases omvatten verlengingsopties die de groep kan uitoefenen. De groep evalueert op de startdatum van de lease of het redelijkerwijs zeker is dat de verlengingsoptie uitgeoefend zal worden. De groep herevalueert of het redelijkerwijs zeker is dat de optie uitgeoefend zal worden in geval van een significante gebeurtenis of een significante wijziging van de omstandigheden waarover de groep controle heeft. De impact op de leaseverplichting die resulteert uit de uitoefening van verlengingsopties wordt niet materieel geacht voor de groep.

Leases als lessor

De groep verhuurt zijn vastgoedbeleggingen (die opgenomen zijn in het segment 'Corporate & Niet-toegewezen'). Alle leases worden gecategoriseerd als operationele leases vanuit het oogpunt van de lessor, omdat de risico's en voordelen die verbonden zijn aan de eigendom van de activa niet substantieel worden overgedragen. De door de groep opgenomen huurinkomsten in 2019 bedragen 2,8 miljoen EUR (2018: 2,3 miljoen EUR).

De volgende tabel bevat een looptijdanalyse van de leasebetalingen, met vermelding van de niet-gedisconteerde leasebetalingen die na de rapporteringsdatum moeten worden ontvangen.

in miljoen EUR	2019			2018		
	Vastgoed-beleggingen	Overige materiële vaste activa	Totaal	Vastgoed-beleggingen	Overige materiële vaste activa	Totaal
Niet langer dan één jaar	2,2	-	2,2	0,9	-	0,9
Langer dan één jaar en niet langer dan vijf jaar	8,0	-	8,0	2,8	-	2,8
Langer dan vijf jaar	1,2	-	1,2	0,8	-	0,8
Totaal	11,4	-	11,4	4,5	-	4,5

De opbrengsten, kosten, rechten en verplichtingen voortvloeiend uit leaseovereenkomsten in verband met vastgoedbeleggingen worden niet als materieel beschouwd voor de groep. Een algemene beschrijving van deze leaseovereenkomsten wordt bijgevolg niet gegeven.

De groep treedt niet op als lessor in het kader van financiële leases.

TOELICHTING 32: GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

In februari 2020 ondertekende de groep een overeenkomst met Clayton, Dubilier & Rice (CD&R) betreffende de verwerving door de Vennootschap van preferente aandelen zonder stemrecht van CD&R in Belron voor een totale waarde van 150 miljoen EUR, tegen boekwaarde. Deze transactie versterkt het belang van de Vennootschap in Belron in de context van zijn sterke operationele prestaties en onderstreept het langetermijnpartnerschap van de Vennootschap en de afstemming op het vlak van strategische visie met Belron.

Het vertrek van het VK uit de Europese Unie (Brexit) kan een invloed hebben op schattingen of beoordelingen die zijn gemaakt bij het opstellen van de financiële overzichten, voornamelijk voor de entiteiten met activiteiten in het VK of Europa. Risico's en potentiële blootstellingen aan de Brexit worden echter als redelijk beoordeeld vanwege de beperkte blootstelling van de groep aan de economische omgeving van het VK en de maatregelen die het lokale management heeft genomen om de risico's te beperken.

De pandemie van het coronavirus (Covid-19) beïnvloedt alle activiteiten van de groep. Sinds het begin van de crisis heeft de groep snelle maatregelen genomen om haar werknemers, klanten en leveranciers te beschermen. De groep heeft ook maatregelen genomen om de toevoer, met name vanuit China, voor Moleskine en Belron te garanderen. De zeer recente ontwikkelingen hebben geleid tot tijdelijke sluitingen van de overgrote meerderheid van de activiteiten van de groep, op het niveau van D'letero Auto, Belron en Moleskine.

De groep neemt maatregelen om de impact van de crisis op de kasstromen van de groep te beperken en de groep zorgt ervoor dat zij over de nodige liquiditeit beschikt in geval van een langdurige crisis.

Met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening voor het jaar eindigend op 31 december 2019, werden de effecten van COVID-19 op de financiële rapportering beschouwd als niet-corrigerende gebeurtenissen na het einde van de periode aangezien de significante veranderingen in de bedrijfswereld en het economisch klimaat het gevolg zijn van gebeurtenissen (zoals acties van de overheid en de private sector om te reageren op de uitbraak) die plaatsvinden na de balansdatum van 31 december 2019.

De veronderstellingen die werden gebruikt voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening voor het jaar eindigend op 31 december 2019 (inclusief de veronderstellingen die gebruikt worden voor bijzondere waardeverminderingstesten) weerspiegelden de redelijke en gefundeerde informatie die beschikbaar was op 31 december 2019.

Indien zich na de verslagperiode niet-corrigerende gebeurtenissen voordoen die materieel zijn, vereist IAS 10.21 dat de entiteit de aard van de gebeurtenis en een schatting van het financiële effect ervan bekendmaakt, of verklaart dat een dergelijke schatting niet kan worden gemaakt. Aangezien de pandemie nog steeds erg snel evolueert, kan bij de goedkeuring van de geconsolideerde jaarrekening geen betrouwbare inschatting van het financiële effect van COVID-19 gemaakt worden.

Er vonden tussen het einde van de periode en de datum waarop deze geconsolideerde jaarrekening goedgekeurd werd voor publicatie, buiten de normale gang van zaken geen andere belangrijke gebeurtenissen plaats.

TOELICHTING 33: GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING

De belangrijkste grondslagen voor de financiële verslaggeving toegepast bij de voorbereiding van deze geconsolideerde jaarrekening worden hieronder beschreven. Die grondslagen werden op constante wijze toegepast op alle voorgestelde periodes, tenzij anders aangegeven.

De nieuwe normen en wijzigingen van normen, die voor de eerste keer verplicht toepasbaar zijn op het boekjaar dat op 1 januari 2019 begonnen is, worden hieronder opgesomd.

- IFRS 16 'Leases' (toepasbaar vanaf 1 januari 2019 – goedgekeurd door de EU). Volgens deze nieuwe norm moet de groep indien hij optreedt als leasener de meeste leases op de balans zetten. IFRS 16 schrapt het huidige dubbele boekhoudmodel voor leaseners, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen financiële leases op de balans en operationele leases buiten balans. In plaats daarvan is er één boekhoudmodel op de balans dat vergelijkbaar is met de vorige boekhouding voor financiële leases krachtens IAS 17. Er zijn optionele vrijstellingen voor kortetermijnleases en leases van items van geringe waarde. De lessor-boekhouding blijft onveranderd in vergelijking met de vorige richtlijn krachtens IAS 17.
- IFRIC 23 'Onzekerheid over inkomstenbelastingenbehandelingen' (toepasbaar vanaf 1 januari 2019 – goedgekeurd door de EU);
- Aanpassing van IFRS 9 'Kenmerken van vervroegde terugbetaling met negatieve compensatie' (toepasbaar vanaf 1 januari 2019 – goedgekeurd door de EU);
- Aanpassing van IFRS 28 'Langetermijnbelangen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures' (toepasbaar vanaf 1 januari 2019 – goedgekeurd door de EU);
- Aanpassing van IAS 19 'Planwijziging, inperking of afwikkeling' (toepasbaar vanaf 1 januari 2019 – goedgekeurd door de EU);
- Jaarlijkse verbeteringen aan IFRS 2015-2017 cyclus (toepasbaar vanaf 1 januari 2019 – goedgekeurd door de EU);

Behalve IFRS 16 'Leases' hebben deze nieuwe normen geen significante impact op de jaarrekening van de groep. De impact van de toepassing van IFRS 16 op de geconsolideerde jaarrekening van de groep wordt beschreven in toelichting 3. De boekhoudnormen die van toepassing zijn op leases worden hierna verder beschreven.

De normen, aanpassingen en interpretaties van bestaande normen uitgegeven door de IASB maar nog niet van kracht in 2019, werden niet vervroegd toegepast door de groep. Ze worden hierna opgesomd.

- Aanpassing van Verwijzingen naar het conceptuele raamwerk in IFRS-normen (toepasbaar vanaf 1 januari 2020 – goedgekeurd door de EU);
- Aanpassing van IFRS 3 'Definitie van een bedrijf' (toepasbaar vanaf 1 januari 2020 – goedgekeurd door de EU);
- Aanpassing van IAS 1 en IAS 8 'Definitie van Materieel' (toepasbaar vanaf 1 januari 2020 – goedgekeurd door de EU);
- Aanpassing van IFRS 9, IAS 39 en IFRS 7 'Rentebenchmarkhervorming' (toepasbaar vanaf 1 januari 2020 – goedgekeurd door de EU);
- IFRS 17 'Verzekeringscontracten' (toepasbaar vanaf 1 januari 2021 – afhankelijk van de goedkeuring van de EU);
- Aanpassing van IFRS 10 en IAS 28 'Verkoop of inbreng van activa tussen een investeerder en de geassocieerde deelneming of joint venture' (toepasbaar vanaf 1 januari 2021 – afhankelijk van de goedkeuring van de EU).

Er wordt niet verwacht dat de bovenstaande normen, aanpassingen en interpretaties een significante impact hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de groep.

CONSOLIDATIEPRINCIPES**Dochterondernemingen**

Dochterondernemingen, met name bedrijfseenheden waarin de groep rechtstreeks of onrechtstreeks een belang van meer dan de helft van de stemrechten heeft of anderszins de macht heeft om zeggenschap over zijn deelneming uit te oefenen, worden geconsolideerd. De groep oefent zeggenschap uit als hij blootgesteld is aan of rechten heeft op variabele opbrengsten uit hoofde van zijn betrokkenheid bij de deelneming en over de mogelijkheid beschikt om zijn macht over de deelneming te gebruiken om de omvang van de opbrengsten te beïnvloeden. De dochterondernemingen worden geconsolideerd vanaf de datum waarop de controle wordt overgedragen aan de groep en worden niet langer geconsolideerd vanaf de datum waarop de controle ophoudt. Alle intragroep transacties, saldi en niet-gerealiseerde winsten en verliezen op intragroep transacties, worden geëlimineerd in de consolidatie.

Transacties met minderheidsbelangen die niet tot een verlies van zeggenschap leiden, worden verwerkt als eigenvermogenstransacties. Het verschil tussen de reële waarde van de betaalde vergoeding en het verworven relevante aandeel in de belangen van het eigen vermogen van de dochteronderneming wordt in het eigen vermogen geboekt. Winsten en verliezen uit de verkoop aan minderheidsbelangen (die niet tot een verlies van zeggenschap leiden) worden ook in het eigen vermogen geboekt.

Wanneer de zeggenschap van de groep over de dochteronderneming eindigt, wordt elke in de voormalige dochteronderneming aangehouden investering tegen reële waarde geherwaardeerd op de datum waarop de zeggenschap eindigt, met erkenning van de verandering in de boekwaarde opgenomen in winst of verlies als deel van de winst of het verlies erkend bij het verlies van zeggenschap. Die reële waarde is de aanvangsboekwaarde voor de boeking van de behouden investering als geassocieerde deelneming, joint venture of financiële activa. Bovendien worden alle op voorhand erkende bedragen in de niet-gerealiseerde resultaten overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening.

TOELICHTING 33: GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING (vervolg)Geassocieerde ondernemingen

Geassocieerde ondernemingen zijn entiteiten waarop de groep een invloed van betekenis heeft maar geen zeggenschap, of gezamenlijke zeggenschap, over het financiële en operationele beleid. Voor investeringen in geassocieerde ondernemingen wordt de vermogensmutatiemethode toegepast. Ze worden aanvankelijk tegen kostprijs (inclusief transactiekosten) opgenomen en de boekwaarde wordt vermeerderd of verminderd om na de verwervingsdatum het aandeel van de investeerder in de winst en het verlies of in de niet-gerealiseerde resultaten van de geassocieerde onderneming te erkennen, tot de datum waarop de invloed van betekenis stopt. De deelneming van de groep in geassocieerde ondernemingen omvat ook de goodwill erkend bij de overname.

Het groepsaandeel in het resultaat van de geassocieerde onderneming is gelijk aan het groepsaandeel in het resultaat na belastingen van die onderneming. Winsten en verliezen voortvloeiend uit de transacties tussen de groep en zijn geassocieerde onderneming worden geëlimineerd a rato van het belang van de groep in die geassocieerde onderneming. Niet-gerealiseerde winsten op transacties tussen de groep en zijn geassocieerde ondernemingen worden volgens hetzelfde principe geëlimineerd; niet-gerealiseerde verliezen worden eveneens geëlimineerd tenzij de transactie op een bijzondere waardevermindering van het overgedragen actief wijst.

De vermogensmutatiemethode wordt niet meer toegepast wanneer de boekwaarde van de deelneming in een geassocieerde onderneming nul wordt, tenzij de groep verplichtingen is aangegaan of gegarandeerd heeft met betrekking tot de geassocieerde onderneming.

Belangen in joint ventures

Een joint venture is een overeenkomst waarover de groep gezamenlijke zeggenschap heeft en waarin de groep rechten heeft op de nettoactiva van de overeenkomst, in plaats van rechten op de activa en verplichtingen op de passiva. Op belangen in joint ventures wordt de vermogensmutatiemethode toegepast. De bovenvermelde principes in verband met geassocieerde ondernemingen zijn eveneens van toepassing op joint ventures.

Bijzondere waardevermindering van geassocieerde ondernemingen en joint ventures

De groep bepaalt op elke rapporteringsdatum of er een objectieve indicatie is dat de waarde van de investering in de entiteit verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode verminderd is. Als dit het geval is, berekent de groep het waardeverminderingsverlies als het verschil tussen de realiseerbare waarde (zijnde de hoogste waarde van de bedrijfswaarde of de reële waarde min de verkoopkosten) van de geassocieerde onderneming of joint venture en de boekwaarde en wordt dit bedrag in de winst-en-verliesrekening geboekt als 'Aandeel in het resultaat van entiteiten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, verminderd met inkomstenbelastingen'.

GEVOLGEN VAN WISSELKOERSWIJZIGINGEN

De consolidatie van de groep wordt opgemaakt in euro. De winst-en-verliesrekeningen van buitenlandse entiteiten worden omgerekend naar euro tegen de gewogen gemiddelde wisselkoersen voor de periode en de balanssen worden omgerekend in euro tegen de wisselkoersen op de datum van rapportering (behalve elk eigenvermogensbestanddeel, eenmalig omgerekend tegen de wisselkoersen op de data van de relevante transacties). De goodwill en de aanpassingen aan de reële waarde bij overname van een buitenlandse entiteit worden behandeld als activa en passiva uitgedrukt in de valuta van de buitenlandse entiteit en worden omgerekend tegen de slotwisselkoersen. De omrekeningsreserve, die geboekt wordt in niet-gerealiseerde resultaten (behalve in de mate dat het omrekeningsverschil toegewezen wordt aan minderheidsbelangen), omvat zowel het verschil dat voortvloeit uit de omrekening van elementen van de winst-en-verliesrekening tegen een andere wisselkoers dan de wisselkoersen op het einde van de periode als de verschillen die voortvloeien uit de omzetting van openings-eigenvermogensbedragen tegen een andere wisselkoers dan de wisselkoersen op het einde van de periode.

Transacties in vreemde valuta worden geboekt tegen de wisselkoers die geldt op de datum van de transactie. Winsten en verliezen die resulteren uit de vereffening van dergelijke transacties en uit de omrekening van in vreemde valuta uitgedrukte monetaire activa en passiva worden geboekt in de winst-en-verliesrekening (of in niet-gerealiseerde resultaten als ze betrekking hebben op eigenvermogensinstrumenten tegen reële waarde via de niet-gerealiseerde resultaten).

Bij de verkoop van een buitenlandse entiteit worden de cumulatieve winsten en verliezen in de niet-gerealiseerde resultaten opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

BEDRIJFSCOMBINATIES EN GOODWILL

Bedrijfscombinaties worden verwerkt door de overnamemethode ('acquisition method') toe te passen op de overnamedatum, zijnde de datum waarop de zeggenschap aan de groep wordt overgedragen. De groep oefent zeggenschap uit over een entiteit als hij blootgesteld is aan of rechten heeft op variabele opbrengsten uit hoofde van zijn betrokkenheid bij de deelneming en over de mogelijkheid beschikt zijn macht over de deelneming te gebruiken om de omvang van de opbrengsten te beïnvloeden.

Voor elke bedrijfscombinatie waardeert de groep enig minderheidsbelang in de overgenomen partij tegen reële waarde of tegen het evenredige deel in de identificeerbare nettoactiva van de overgenomen partij. De overgedragen vergoeding houdt geen rekening met de bedragen die deel uitmaken van de vereffening van voorbestaande relaties.

TOELICHTING 33: GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING (vervolg)

Dergelijke bedragen worden meestal in de winst-en-verliesrekening opgenomen. Het overschot van het totaal van de overgedragen vergoedingen en het bedrag dat als minderheidsbelang wordt opgenomen in het netto erkende bedrag (meestal tegen reële waarde) van de verworven identificeerbare activa en de overgenomen verplichtingen, vormt goodwill en wordt als een actief opgenomen. Indien het overschot negatief is, wordt het onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening opgenomen. Na de eerste opname wordt goodwill gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met eventuele gecumuleerde bijzondere waardevermindervingsverliezen. Elke voorwaardelijke vergoeding wordt tegen reële waarde geboekt op de overnamedatum. Als de voorwaardelijke vergoeding als eigen vermogen wordt beschouwd, wordt ze niet geherwaardeerd en wordt de afwikkeling ervan verwerkt in het eigen vermogen. Indien dat niet het geval is, worden latere wijzigingen in de reële waarde van de voorwaardelijke vergoeding opgenomen in de winst-en-verliesrekening. De overnamekosten, buiten de door de groep opgelopen kosten voor de uitgave van leningen of aandelen in het kader van een bedrijfscombinatie, worden als lasten verwerkt.

Voor de test op bijzondere waardeverminderingen wordt de goodwill uit een bedrijfscombinatie verdeeld over elke kasstroomgenererende eenheid of groep eenheden waarvan verwacht wordt dat ze voordeel zal halen uit de synergieën voortvloeiend uit die combinatie. Elke eenheid of groep eenheden waarover de goodwill wordt verdeeld, vertegenwoordigt het laagste niveau binnen de entiteit waarop toezicht wordt gehouden over de goodwill voor interne beheerdoeleinden. Goodwill wordt bekeken op het niveau van het operationele segment voor bedrijfscombinaties verricht door de Vennootschap.

Onderzoeken naar bijzondere waardeverminderingen op goodwill worden jaarlijks uitgevoerd, of vaker indien gebeurtenissen of veranderingen in omstandigheden wijzen op een potentieel waardevermindervingsverlies. De boekwaarde van de goodwill wordt vergeleken met de realiseerbare waarde, zijnde de hoogste waarde van de bedrijfswaarde en de reële waarde min de verkoopkosten. Elke bijzondere waardevermindering wordt onmiddellijk als kost geboekt en wordt vervolgens niet meer teruggenomen.

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Een immaterieel vast actief wordt geboekt tegen kostprijs verminderd met de eventuele gecumuleerde afschrijvingen en gecumuleerde bijzondere waardevermindervingsverliezen. Klantencontracten en merken uit een bedrijfscombinatie worden tegen reële waarde geboekt op de overnamedatum. De kosten voor de ontwikkeling of de instandhouding van computersoftware worden in resultaat genomen in de periode waarin ze worden gemaakt wanneer de kapitalisatievoorwaarden niet vervuld zijn. De kosten die rechtstreeks verband houden met bepaalde en unieke computerprogramma's die door de groep gecontroleerd worden en waarvan de waarschijnlijke toekomstige economische opbrengsten hoger zijn dan de kosten over een periode van meer dan één jaar, worden echter geboekt als immateriële vaste activa.

De gebruikte afschrijvingsmethode weerspiegelt het patroon volgens hetwelk de toekomstige economische voordelen van de activa naar verwacht zullen worden verbruikt. De immateriële vaste activa met een beperkte gebruiksduur worden meestal lineair afgeschreven over hun gebruiksduur. De geraamde gebruiksduur ligt tussen 2 en 10 jaar.

Merken waarvoor een limiet bestaat op het vlak van de periode waarin die activa verondersteld worden positieve kasstromen te zullen generen, worden lineair afgeschreven over hun resterende gebruiksduur, die geschat wordt op maximum 5 jaar. Afschrijvingsperiodes worden jaarlijks herzien.

Merken met een onbepaalde gebruiksduur zijn die waarvoor geen voorzienbare limiet bestaat op het vlak van de periode waarin die activa verondersteld worden positieve kasstromen te zullen genereren voor de groep dankzij marketinguitgaven, reclame en de afwezigheid van factoren die hun veroudering zouden kunnen veroorzaken. Ze worden derhalve niet afgeschreven maar worden jaarlijks getest op bijzondere waardeverminderingen.

Voor eender welk immaterieel actief met een beperkte of onbepaalde gebruiksduur waarvoor een indicatie van waardevermindering bestaat, wordt de boekwaarde geëvalueerd en, desnoods, onmiddellijk teruggebracht tot de realiseerbare waarde. Bijzondere waardevermindervingsverliezen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Uitgaven voor intern ontwikkelde immateriële activa die niet voldoen aan de kapitalisatievoorwaarden krachtens IFRS worden in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening als kost opgenomen wanneer ze ontstaan. Latere uitgaven op gekapitaliseerde immateriële activa worden alleen gekapitaliseerd indien ze de toekomstige economische waarde van dat specifieke actief vermeerderen. Alle andere uitgaven worden als kost opgenomen wanneer ze ontstaan.

Waardevermindervingsverliezen opgenomen met betrekking tot kasstroomgenererende eenheden worden eerst toegewezen om de boekwaarde te verminderen van goodwill toegewezen aan kasstroomgenererende eenheden, en om vervolgens de boekwaarde te verminderen van de andere activa in de eenheid, verhoudingsgewijs.

ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

Uitgaven voor onderzoek (of voor de onderzoeksfase van een intern project) worden als last opgenomen op het moment dat ze ontstaan.

TOELICHTING 33: GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING (vervolg)

Een immaterieel actief dat voortvloeit uit de ontwikkeling (of uit de ontwikkelingsfase van een intern project) wordt alleen opgenomen als en slechts als alle punten hierna aangetoond kunnen worden:

- (a) de technische uitvoerbaarheid om het immateriële actief te voltooien, zodat het beschikbaar zal zijn voor gebruik of verkoop;
- (b) de intentie om het immateriële actief te voltooien en te gebruiken of te verkopen;
- (c) het vermogen om het immateriële actief te gebruiken of te verkopen;
- (d) de manier waarop het immateriële actief waarschijnlijke toekomstige economische voordelen zal genereren;
- (e) de beschikbaarheid van adequate technische, financiële en andere middelen om de ontwikkeling te voltooien en het immateriële actief te gebruiken of te verkopen;
- (f) het vermogen om de uitgaven die aan de ontwikkeling van het immateriële actief kunnen worden toegerekend, betrouwbaar te waarderen.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Een materieel vast actief wordt bij opname tegen kostprijs gewaardeerd. De kostprijs van een materieel vast actief omvat de aankoopprijs (met inbegrip van invoerrechten en niet-restitueerbare aankoopbelasting, na aftrek van handels- en andere kortingen), alsook alle rechtstreeks toerekenbare kosten om het actief op de locatie en in de staat te krijgen die noodzakelijk is om te functioneren. De eerste schatting van de kosten voor de ontmanteling en de verwijdering van het actief, en voor het herstel van het terrein waar het actief zich bevindt, wordt - indien toepasbaar - ook opgenomen in de kost van het actief.

Na de initiële opname wordt het actief gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met eventuele cumulatieve afschrijvingen en eventuele cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen. De kost van zelf opgebouwde activa bevat de kost van de benodigdheden, directe arbeidskosten, de schatting, indien relevant, van de kosten voor de ontmanteling en verwijdering van de elementen en voor het herstel van het terrein waar ze zich bevinden, en een toepasselijk deel van de algemene productiekosten indien rechtstreeks toewijsbaar. Winst of verlies op de verkoop van een materieel vast actief wordt geboekt in winst of verlies.

Het af te schrijven bedrag van een actief wordt lineair verdeeld over de gebruiksduur. Grond wordt niet afgeschreven. De voornaamste afschrijvingsperiodes zijn de volgende:

- Gebouwen: 40 tot 50 jaar;
- Installaties en uitrusting: 3 tot 15 jaar;
- Informatica-uitrusting: 2 tot 7 jaar;

De restwaarden en gebruiksduur van de activa worden herzien, en desnoods aangepast, op het einde van elke periode.

Als de boekwaarde van een materieel vast actief hoger is dan de geschatte realiseerbare waarde van het actief, wordt die onmiddellijk teruggebracht tot de realiseerbare waarde.

Latere kosten worden enkel in de boekwaarde van het actief inbegrepen of worden als een apart actief erkend, zoals vereist, als het waarschijnlijk is dat de economische voordelen met betrekking tot die elementen naar de groep zullen vloeien en hun kost op betrouwbare wijze wordt gewaardeerd. De boekwaarde van het vervangen deel wordt teruggeboekt. Alle andere herstellings- en onderhoudskosten worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening als ze zich voordoen.

LEASEOVEREENKOMSTEN

De groep heeft IFRS 16 toegepast volgens de gewijzigde retrospectieve benadering, waarbij het cumulatieve effect van de initiële toepassing opgenomen wordt in overgedragen winst per 1 januari 2019. Overeenkomstig werd de vergelijkende informatie voor 2018 niet aangepast en wordt de informatie voorgesteld, zoals voordien, krachtens IAS 17 en verwante interpretaties. Zie toelichting 3 voor meer informatie over de initiële toepassing van IFRS 16.

Beleid van toepassing vanaf 1 januari 2019:**Lessee**

Op het tijdstip van het aangaan van een contract beoordeelt de groep of een contract een lease is of omvat. Een contract is of omvat een lease als het contract een recht overdraagt om het gebruik van een geïdentificeerd actief gedurende een bepaalde periode te controleren in ruil voor een vergoeding. Om te beoordelen of een contract het recht overdraagt om het gebruik van een geïdentificeerd actief te controleren, maakt de groep gebruik van de definitie van een leaseovereenkomst in IFRS 16. Dit beleid wordt toegepast op contracten afgesloten of gewijzigd op of na 1 januari 2019.

Als lessee neemt de groep 'right-of-use' activa en leaseverplichtingen op vanaf de aanvangsdatum van de lease.

TOELICHTING 33: GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING (vervolg)

Het 'right-of-use' actief wordt bij eerste opname tegen kostprijs gewaardeerd. Dit omvat het initiële bedrag van de leaseverplichting, aangepast aan eventuele leasebetalingen verricht op of vóór de aanvangsdatum, plus eventuele initiële directe kosten die werden betaald en een raming van de kosten voor de ontmanteling en verwijdering van het onderliggende actief of voor het herstel van het onderliggende actief of het terrein waar het actief zich bevindt, verminderd met eventuele ontvangen leasekortingen.

Het 'right-of-use' actief wordt vervolgens lineair afgeschreven vanaf de aanvangsdatum tot het einde van de leaseperiode, tenzij de lease het eigendomsrecht van het onderliggende actief tegen het einde van de leaseperiode overdraagt aan de groep of de kosten van het 'right-of-use' actief weerspiegelen dat de groep een aankoopoptie zal uitoefenen. In dat geval zal het 'right-of-use' actief afgeschreven worden over de gebruiksduur van het onderliggende actief, die bepaald wordt op dezelfde basis als voor materiële vaste activa. Het 'right-of-use' actief daalt periodiek door waardeverminderingverliezen, indien van toepassing, en wordt aangepast aan een zekere herwaardering van de leaseverplichting.

De leaseverplichting wordt initieel gewaardeerd tegen de contante waarde van de leaseverplichtingen die niet betaald zijn op de aanvangsdatum, gedisconteerd op basis van de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst of, als die rentevoet niet gemakkelijk bepaald kan worden, de incrementele kredietrentevoet van de groep op die datum. De groep gebruikt doorgaans zijn incrementele kredietrentevoet als disconteringsvoet. De groep bepaalt zijn incrementele kredietrentevoet op basis van de rentevoet die hij zou moeten betalen om over een vergelijkbare looptijd, en met een vergelijkbare zekerheid, het bedrag te lenen dat vereist is om een actief te verkrijgen met een vergelijkbare waarde als die van het 'right-of-use' actief, in een vergelijkbare economische omgeving.

De leasebetalingen die in de initiële waardering van de leaseverplichting zijn opgenomen, omvatten vaste betalingen, en in sommige gevallen variabele leasebetalingen (zijnde die welke afhankelijk zijn van een index of een percentage, initieel gewaardeerd aan de hand van de index of het percentage op de aanvangsdatum), de uitoefenprijs van een aankoopoptie die de groep met redelijke zekerheid zal uitoefenen, leasebetalingen in een optionele verlengingsperiode indien de groep met redelijke zekerheid de verlengingsoptie zal uitoefenen, en boetes voor het vroegtijdig beëindigen van een leaseovereenkomst, tenzij de groep de leaseovereenkomst met redelijke zekerheid niet eerder zal beëindigen. De groep heeft beoordelingen gemaakt om de leasetermijn te bepalen voor sommige leasecontracten waarbij de groep de leasener is en die verlengingsopties omvatten. De beoordeling of de groep met redelijke zekerheid dergelijke opties zal uitoefenen, heeft een impact op de leasetermijn, die een invloed heeft op het opgenomen bedrag van de leaseverplichtingen en 'right-of-use' activa.

De leaseverplichting wordt gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode en wordt geherwaardeerd in geval van een wijziging van toekomstige leasebetalingen als gevolg van een wijziging van een index of percentage of als de groep zijn beoordeling wijzigt met betrekking tot het feit of hij een aankoop-, verlengings- of beëindigingsoptie zal uitoefenen.

Als de leaseverplichting geherwaardeerd wordt, gebeurt een overeenkomstige aanpassing van de boekwaarde van het 'right-of-use' actief of een opname in winst of verlies als de boekwaarde van het 'right-of-use' actief herleid is tot nul.

'Right-of-use' activa die niet voldoen aan de definitie van vastgoedbelegging worden opgenomen in 'materiële vaste activa' in de balans, in dezelfde post als de activa van dezelfde aard die de groep bezit. Leaseverplichtingen worden in de balans opgenomen in 'leningen en ontleningen'.

Overweging bij de overgang:

Voor de leases die voordien geclassificeerd werden als financiële leases krachtens IAS 17, werden de boekwaarde van de 'right-of-use' activa en de leaseverplichting op 1 januari 2019 bepaald op basis van de boekwaarde van het leaseactief en de leaseverplichting krachtens IAS 17 vlak vóór die datum.

De groep paste de praktische benadering toe waarbij kortetermijnleases (minder dan of gelijk aan 12 maanden) en leases van activa van geringe waarde niet opgenomen worden als 'right-of-use' activa en leaseverplichtingen, en de leasebetalingen met betrekking tot deze leases geboekt worden als uitgaven op lineaire basis over de leasetermijn.

Lessor

De lessor-boekhouding bleef in grote mate onveranderd in vergelijking met de vorige richtlijn. Bij aanvang of bij wijziging van een contract dat een leasecomponent bevat, wordt de vergoeding in het contract toegewezen aan elk leasecomponent op basis van hun relatieve losstaande ('stand-alone') prijzen.

Wanneer de groep optreedt als lessor, bepaalt zij bij aanvang van de leaseovereenkomst of het een financiële lease of een operationele lease betreft.

Om elke lease te classificeren, maakt de groep een globale beoordeling of de lease nagenoeg alle risico's en voordelen overdraagt die voortvloeien uit het eigendom van de onderliggende activa. Is dit het geval, dan is de lease een financiële lease; zo niet, betreft het een operationele lease. Als onderdeel van deze beoordeling overweegt de groep bepaalde indicatoren, zoals: of de leaseovereenkomst het grootste deel van de economische levensduur van het actief uitmaakt.

TOELICHTING 33: GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING (vervolg)

In zeldzame situaties waarin de groep optreedt als intermediaire lessor, worden zijn belangen onderverdeelt tussen de hoofdlease en de sub-lease. De groep beoordeelt de lease-classificatie van een sub-lease op basis van het 'right-of-use' actief dat voortvloeit uit de hoofdlease, en niet op basis van het onderliggende actief. Krachtens IAS 17 werden de hoofd- en sub-leasecontracten geclassificeerd als operationele leases.

Beleid van toepassing vóór 1 januari 2019:Operationele leases waarvoor de groep de lessor is

Activa die worden verhuurd krachtens een operationele lease en waarvan de meeste wezenlijke risico's en voordelen van eigendom door de lessor worden behouden (met uitzondering van de voertuigen verkocht met een 'buy-back' overeenkomst), werden in de balans opgenomen onder materiële vaste activa. Ze werden afgeschreven over hun verwachte gebruiksduur. De huurinkomsten werden lineair geboekt over de leasingtermijn.

Operationele leases waarvoor de groep de lessee is

Leasebetalingen onder een operationele lease werden lineair als lasten opgenomen in de winst-en-verliesrekening over de leaseperiode. Ontvangen leasekortingen werden erkend als integraal onderdeel van de totale leasekosten, over de leaseperiode.

Financiële leases waarvoor de groep de lessee is

Leaseovereenkomsten betreffende materiële vaste activa waarvan alle wezenlijke risico's en voordelen van de eigendom aan de groep werden overgedragen, werden als 'financiële leases' beschouwd. Financiële leases werden in de balans opgenomen tegen bedragen die op het tijdstip van het aangaan van de leaseovereenkomst gelijk waren aan de reële waarde van de geleasede eigendom of, indien ze lager waren, aan de contante waarde van de minimale leasebetalingen. Leasebetalingen werden verdeeld tussen de financieringskosten en de uitstaande verplichting, zodat ze resulteerden in een vaste periodieke rentevoet op het resterende saldo van de verplichting voor elke periode. De uitstaande verplichtingen, exclusief financieringskosten, werden opgenomen onder de leningen. Het interestdeel van de financiële kosten werd opgenomen in de winst-en-verliesrekening over de leaseperiode. De geleasede activa werden afgeschreven over hun verwachte gebruiksduur volgens afschrijvingsgrondslagen die ook werden gebruikt voor andere activa in eigendom.

De leaseverplichting werd geherwaardeerd in geval van een wijziging van de toekomstige leasebetalingen als gevolg van een wijziging van een index of percentage, in geval van een wijziging van de raming door de groep van het bedrag dat naar verwacht betaalbaar zou zijn in het kader van een (eventuele) restwaardegarantie, als de groep zijn beoordeling wijzigde van zijn uitoefening van een aankoop-, verlengings- of beëindigingsoptie, of in geval van een herziene in wezen vaste leasebetaling.

Als de leaseverplichting op deze manier geherwaardeerd werd, gebeurde een overeenkomstige aanpassing van de boekwaarde van het 'right-of-use' actief of een opname in winst of verlies als de boekwaarde van het 'right-of-use' actief herleid was tot nul.

Indien het niet redelijk zeker was dat de groep tegen het einde van de leaseperiode de eigendom zou verkrijgen, werd het actief volledig afgeschreven over de leaseperiode of over de gebruiksduur, indien deze korter was.

VASTGOEDBELEGGINGEN

Vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen en gecumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen. Ze worden lineair afgeschreven over hun gebruiksduur. De geraamde gebruiksduur ligt tussen 40 en 50 jaar.

VOORRADEN

Vorraden moeten worden gewaardeerd tegen de laagste waarde van de kostprijs of de opbrengstwaarde. De kostprijs van voorraden omvat alle inkoopkosten, conversiekosten en andere kosten die voortvloeien uit het transport van de voorraden naar hun huidige locatie en de verwerking van de voorraden tot hun huidige toestand. De kostprijs van voorraadbestanddelen die niet onderling uitwisselbaar zijn, zoals nieuwe voertuigen of tweedehandsvoertuigen, wordt toegerekend door de afzonderlijke kostprijzen specifiek te bepalen. De kostprijs van de andere voorraadbestanddelen wordt toegerekend via de FIFO-formule (eerst in, eerst uit) of de formule van de gewogen gemiddelde kostprijs. Als voorraden worden gebruikt, wordt de boekwaarde van deze voorraden opgenomen als last in de periode waarin de daarmee verband houdende opbrengsten worden opgenomen. Verliezen en waardeverminderingen op voorraden worden opgenomen in de periode waarin ze plaatsvinden. De terugboeking van waardeverminderingen wordt opgenomen als een daling van de kosten van verkopen in de periode waarin de terugboeking plaatsvindt.

VOORZIENINGEN

Een voorziening wordt opgenomen indien:

- er een bestaande (in rechte afdwingbare of feitelijke) verplichting geldt ten gevolge van een gebeurtenis in het verleden;
- het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen die economische voordelen vertegenwoordigen, vereist zal zijn om de verplichting af te wikkelen; en
- het bedrag van de verplichting op betrouwbare wijze kan worden geschat.

TOELICHTING 33: GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING (vervolg)

Indien deze voorwaarden niet vervuld zijn, wordt geen voorziening opgenomen. Voorzieningen worden bepaald door de verwachte toekomstige kasstromen te disconteren tegen een disconteringsvoet vóór belastingen die de huidige marktramingen van de tijdwaarde van geld weerspiegelt.

Er wordt een voorziening voor garanties opgenomen als de onderliggende producten of diensten verkocht zijn, op basis van historische garantiegegevens en een weging van mogelijke uitkomsten ten opzichte van hun aanverwante waarschijnlijkheden.

Er wordt een voorziening voor herstructurering opgenomen als de groep een gedetailleerd en formeel herstructureringsplan heeft goedgekeurd, en de herstructurering hetzij van start ging, hetzij openbaar werd gemaakt. Er worden geen voorzieningen opgenomen voor toekomstige bedrijfsverliezen.

PERSONEELSBELONINGEN

Personeelsbeloningen op korte termijn worden als last opgenomen naarmate de verwante dienst wordt verleend. Er wordt een verplichting opgenomen voor het verwachte te betalen bedrag als de groep een afdwingbare of feitelijke verplichting heeft om dit bedrag te betalen als resultaat van verstreken diensttijd van de werknemer en als de verplichting betrouwbaar kan worden geraamd. Bij de wijziging, inperking of afwikkeling van een toegezegd-pensioenregeling maakt een onderneming nu gebruik van bijgewerkte actuariële veronderstellingen om de huidige diensttijd en de nettorente voor de periode te bepalen en wordt het effect van het actiefplafond buiten beschouwing gelaten bij de berekening van de winst of het verlies van een afwikkeling van de regeling en wordt dit afzonderlijk verwerkt in de niet-gerealiseerde resultaten.

Binnen de groep bestaan verscheidene pensioenplannen met vaste bijdragen en vaste vergoedingen. Deze pensioenplannen worden meestal gedekt door pensioenfondsen of -verzekeringen. Het minimale actief waarover deze pensioenfondsen of -verzekeringen moeten beschikken, wordt bepaald door nationale wetgevingen (zie toelichting 10).

Verplichtingen voor bijdragen aan *toegezegd-pensioenregelingen inzake bijdragen na uitdiensttreding* worden als last opgenomen naarmate de verwante dienst wordt verleend. Vooruitbetaalde bijdragen worden opgenomen als actief in de mate dat een contante terugbetaling of een vermindering van toekomstige betalingen beschikbaar is.

De verplichtingen van de groep betreffende *toegezegd-pensioenregelingen inzake vergoedingen na uitdiensttreding*, alsook de kosten die eruit voortvloeien, worden gewaardeerd overeenkomstig de 'projected unit credit'-methode, met minstens op jaarbasis de uitvoering van de waarderingen door onafhankelijke actuarissen. Om de contante waarde van economische voordelen te berekenen, wordt rekening gehouden met de toepasselijke minimale financieringsvereisten. De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen inzake vergoedingen na uitdiensttreding wordt bepaald door de geschatte toekomstige kasstromen te verdisconteren tegen interestvoeten van bedrijfsobligaties van hoge kwaliteit in dezelfde valuta als die van de toekomstige uitbetalingen en met een vergelijkbare termijn als de onderliggende pensioenverplichting. De actuariële winsten en verliezen worden volledig geboekt in de periode waarin ze worden vastgesteld. Ze worden geboekt in de niet-gerealiseerde resultaten. Pensioenkosten van verstreken diensttijd worden geboekt als kosten op de eerste van de volgende datums: a) bij de wijziging of inperking van het plan; en b) als de entiteit verwante herstructureringskosten op ontslagvergoedingen opneemt. De groep bepaalt de netto interestlasten (baten) op de netto verplichting (actief) uit hoofde van personeelsbeloningen voor de periode door de disconteringsvoet gebruikt voor de waardering van de toegezegd-pensioenverplichting in het begin van de jaarlijkse periode toe te passen op de dan geldende netto verplichting (actief) uit hoofde van personeelsbeloningen, rekening houdend met eventuele wijzigingen in de netto toegezegd-pensioenverplichting (actief) tijdens de periode als resultaat van bijdragen en pensioenbetalingen. De netto interestlasten en overige kosten met betrekking tot toegezegd-pensioenregelingen worden opgenomen in winst of verlies. De verplichtingen betreffende de langetermijnpersoneelsbeloningen opgenomen in de balans vertegenwoordigen de contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen inzake vergoedingen na uitdiensttreding, na aftrek van de reële waarde van de activa van die regelingen. De waarde van activa voorvloeiend uit deze berekening is beperkt tot de contante waarde van terugbetalingen en verminderingen van de toekomstige bijdragen aan het plan.

ONTSLAGVERGOEDINGEN

Ontslagvergoedingen zijn verschuldigd als de groep beslist om het dienstverband van een werknemer te beëindigen vóór de normale pensioendatum of als gevolg van de beslissing van een werknemer om in ruil voor deze vergoeding vrijwillig ontslag te nemen. De groep neemt ontslagvergoedingen op als hij zich aantoonbaar heeft verbonden tot de beëindiging van een dienstverband wanneer de entiteit beschikt over een gedetailleerd formeel plan voor de beëindiging en er geen realistische mogelijkheid bestaat voor de intrekking van het plan. Als niet verwacht wordt dat de beloningen binnen de 12 maanden na de rapporteringsdatum volledig vereffend zullen worden, dan worden ze verdisconteerd.

OVERIGE LANGETERMIJNSTIMULANSEN

De groep boekt een voorziening voor het incentive-programma op lange termijn indien er een contractuele verplichting bestaat of als er een feitelijke verplichting bestaat die voortvloeit uit een vroegere praktijk. Die voorziening wordt verdisconteerd om de actuele waarde ervan te bepalen. Waardeaanpassingen worden in resultaat genomen als ze ontstaan.

TOELICHTING 33: GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING (vervolg)**FINANCIËLE INSTRUMENTEN EXCLUSIEF DERIVATEN**

De groep neemt leningen en vorderingen en uitgegeven schuldeffecten voor het eerst op op de datum dat ze ontstaan. Alle andere financiële activa en passiva worden voor het eerst opgenomen als de entiteit een partij wordt van de contractuele bepalingen van het instrument.

Een financieel actief (behalve een handelsvordering zonder een significante financieringscomponent) of financiële verplichting wordt initieel gewaardeerd tegen reële waarde plus, voor een item niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, transactiekosten die rechtstreeks toewijsbaar zijn aan de verwerving of uitgifte ervan. Een handelsvordering zonder significante financieringscomponent wordt initieel gewaardeerd tegen de transactieprijs.

De groep neemt een financieel actief niet meer op als de contractuele rechten op kasstromen uit het actief vervallen, of als de groep de rechten overdraagt om de contractuele kasstromen te ontvangen in een transactie waarin nagenoeg alle risico's en beloningen van de eigendom van het financiële actief worden overgedragen, of als de groep noch overgaat tot de overdracht, noch tot het behoud van nagenoeg alle risico's en beloningen van de eigendom en niet de controle behoudt over het overgedragen actief. De groep neemt een financieel passief niet meer op als zijn contractuele verplichtingen kwijtgescholden of geannuleerd worden, vervallen of substantieel gewijzigd worden.

Financiële activa en passiva worden gecompenseerd en het netto bedrag wordt enkel en alleen voorgesteld in de balans als de groep een wettelijk afdwingbaar recht heeft om de bedragen te compenseren en van plan is om deze op netto basis te vereffenen of het actief te realiseren en het passief tegelijkertijd te vereffenen.

De groep classificeert zijn financiële activa in de volgende categorieën bij de eerste opname: tegen afgeschreven kostprijs; tegen reële waarde via de niet-gerealiseerde resultaten – schuld; tegen reële waarde via de niet-gerealiseerde resultaten – participatie; of tegen reële waarde via winst of verlies. Het management bepaalt de classificatie van zijn financiële activa bij de eerste opname op basis van a) het businessmodel waarin het financiële actief wordt aangehouden; en 2) de beoordeling of contractuele kasstromen louter betalingen van hoofdsom en interest zijn (zie verder). Financiële activa worden niet geherclassificeerd na hun initiële opname, tenzij de groep zijn businessmodel voor het beheer van financiële activa wijzigt. In dat geval worden alle financiële activa in kwestie geherclassificeerd op de eerste dag van de eerste rapporteringsperiode die volgt op de wijziging van het businessmodel.

Evaluatie van businessmodel

De groep evalueert de doelstelling van het businessmodel waarin een financieel actief wordt aangehouden op portefeuilleniveau, omdat dit het best de manier weerspiegelt waarop de activiteit beheerd wordt en informatie wordt verstrekt aan het management. Deze informatie omvat de geformuleerde beleidslijnen en doelstellingen voor de portefeuille en de werking van die beleidslijnen in de praktijk. Dit omvat het volgende: of de strategie van het management toegespitst is op het verdienen van contractuele interestopbrengsten, het behoud van een bepaald rentevoetprofiel, de afstemming van de duration van de financiële activa op de duration van eventuele verwante passiva of verwachte kasuitstromen, of de realisatie van kasstromen door de verkoop van de activa;

Evaluatie of contractuele kasstromen louter betalingen van hoofdsom en interest zijn

Bij de beoordeling of de contractuele kasstromen louter betalingen van hoofdsom en interest zijn, bekijkt de groep de contractuele voorwaarden van het instrument. Dit omvat de beoordeling of het financiële actief contractuele voorwaarden omvat die de timing of het bedrag van de contractuele kasstromen zouden kunnen wijzigen, waardoor deze voorwaarden niet nageleefd zouden kunnen worden. In het kader van deze evaluatie wordt 'hoofdsom' gedefinieerd als de reële waarde van het financiële actief bij de initiële boeking. 'Interest' wordt gedefinieerd als een vergoeding voor de tijdwaarde van geld en voor het kredietrisico dat gepaard gaat met het uitstaan van de hoofdsom gedurende een bepaalde periode en voor andere basisrisico's en kosten, evenals winstmarge.

Een financieel actief wordt gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs als het voldoet aan beide voorwaarden hierna en niet aangeduid is als zijnde tegen reële waarde via winst en verlies:

- het wordt aangehouden binnen een businessmodel dat tot doel heeft activa aan te houden om contractuele kasstromen te ontvangen; en
- de contractuele voorwaarden geven op specifieke datums aanleiding tot kasstromen die louter betalingen van hoofdsom en interest op de uitstaande hoofdsom zijn.

Een schuldinvestering wordt gewaardeerd tegen reële waarde via de niet-gerealiseerde resultaten als ze voldoet aan beide voorwaarden hierna en niet aangeduid is als zijnde tegen reële waarde via winst en verlies:

- ze wordt aangehouden binnen een businessmodel waarvan de doelstelling wordt bereikt door zowel contractuele kasstromen te innen als financiële activa te verkopen; en
- de contractuele voorwaarden geven op specifieke datums aanleiding tot kasstromen die louter betalingen van hoofdsom en interest op de uitstaande hoofdsom zijn.

Bij de initiële opname van een participatie die niet wordt aangehouden voor handelsdoeleinden kan de groep er onherroepelijk voor kiezen om latere veranderingen van de reële waarde van de investering op te nemen in niet-gerealiseerde resultaten. Deze keuze wordt voor elke investering afzonderlijk gemaakt.

TOELICHTING 33: GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING (vervolg)

Alle financiële activa die niet geëvalueerd zijn als gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs of tegen reële waarde via de niet-geëvalueerde resultaten zoals hiervoor beschreven, worden gewaardeerd tegen reële waarde via winst en verlies, met inbegrip van alle afgeleide financiële activa.

Latere waardering van financiële activa:

- Financiële activa tegen reële waarde via winst en verlies worden nadien gewaardeerd tegen reële waarde. Netto winsten en verliezen, met inbegrip van interest- of dividendopbrengsten, worden opgenomen in winst of verlies, met uitzondering van derivaten aangeduid als afdekkingsinstrumenten.
- Financiële activa tegen afgeschreven kostprijs worden nadien gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs via de effectieve-interestmethode. De afgeschreven kostprijs daalt door bijzondere waardeverminderingverliezen. Interestopbrengsten, koerswinsten en -verliezen en waardeverminderingen worden opgenomen in winst of verlies. Eventuele winsten of verliezen op de niet verdere opname worden opgenomen in winst of verlies.
- Schuldinvesteringen tegen reële waarde via de niet-geëvalueerde resultaten worden nadien gewaardeerd tegen reële waarde. Interestopbrengsten berekend via de effectieve-interestmethode, koerswinsten en -verliezen en waardeverminderingen worden opgenomen in winst of verlies. Overige netto winsten en verliezen worden opgenomen in niet-geëvalueerde winsten. In geval van geen verdere opname worden cumulatieve winsten en verliezen opgenomen in de niet-geëvalueerde resultaten geëvalueerd naar winst of verlies.
- Participaties tegen reële waarde via de niet-geëvalueerde resultaten worden nadien gewaardeerd tegen reële waarde. Dividenden worden opgenomen als opbrengsten in winst of verlies, tenzij het dividend duidelijk de recuperatie van een deel van de investeringskost vertegenwoordigt. Overige netto winsten en verliezen worden opgenomen in niet-geëvalueerde resultaten en worden nooit geëvalueerd naar winst of verlies.

Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen omvatten contanten en direct opvraagbare deposito's, met uitsluiting van geblokkeerde of niet-beschikbare contanten in handen van de groep. Kasequivalenten zijn kortlopende (maximum 3 maanden), uiterst liquide beleggingen die onmiddellijk kunnen worden omgezet in geldmiddelen, waarvan het bedrag gekend is en die geen materieel risico op waardeverandering inhouden. Geldmiddelen en kasequivalenten worden geëvalueerd en gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs.

Financiële passiva worden geëvalueerd als gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs of tegen reële waarde via winst of verlies. Een financieel passief wordt geëvalueerd als zijnde tegen reële waarde via winst of verlies als het geëvalueerd is als aangehouden voor handelsdoeleinden, een derivaat is, of als dusdanig is aangeduid bij de initiële opname. Financiële passiva tegen reële waarde via winst of verlies (behalve afdekkingsinstrumenten) worden gewaardeerd tegen reële waarde en netto winsten en verliezen, inclusief eventuele interestkosten, worden geboekt in winst of verlies. Overige financiële passiva worden nadien gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs via de effectieve-interestmethode. Interestkosten en koerswinsten en -verliezen worden opgenomen in winst of verlies. Eventuele winsten of verliezen op de niet verdere opname worden ook opgenomen in winst of verlies.

Eigen vermogen

Gewone aandelen worden als eigen vermogen geëvalueerd. Bijkomende kosten rechtstreeks toegeschreven aan de uitgifte van gewone aandelen en aandelenopties worden in mindering van het eigen vermogen gebracht, netto van eender welke belasting(en).

Wanneer de Venootschap (of haar dochterondernemingen) haar eigenvermogensinstrumenten terugkoopt, worden die instrumenten van het eigen vermogen afgetrokken als eigen aandelen. Wanneer zulke eigenvermogensinstrumenten vervolgens verkocht worden, wordt elke vergoeding in eigen vermogen erkend.

De dividenden die na balansdatum voorgesteld of aangekondigd zijn aan de houders van eigenvermogensinstrumenten, worden niet als schuld erkend op de balansdatum; ze worden opgenomen in het eigen vermogen.

AFGELEIDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Derivaten worden gebruikt ter afdekking van de financiering en van de financiële risico's van de groep.

Door zijn activiteiten is de groep blootgesteld aan financiële risico's verbonden met wisselkoersverschillen en wijzigingen in de rentevoeten. De groep gebruikt termijncontracten in vreemde valuta ('FX-contracten'), rentevoetswaps ('IRS'), 'cross currency interestswaps' ('CCIRS') en opties om die risico's af te dekken. De groep gebruikt geen derivaten voor speculatieve doeleinden. Bepaalde transacties op derivaten, die in economische zin nochtans afdekkingen zijn, voldoen echter niet aan de specifieke criteria van IAS 39 om hedge accounting te kunnen toepassen.

Ondanks de introductie van IFRS 9 past de groep nog steeds hedge accounting toe voor Moleskine onder IAS 39 (wat een optie is onder IFRS 9).

Derivaten worden initieel geboekt tegen reële waarde. Alle rechtstreeks toewijsbare transactiekosten worden geboekt als winst of verlies op het ogenblik dat ze zich voordoen. Latere veranderingen in de reële waarde worden meestal in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

TOELICHTING 33: GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING (vervolg)Kasstroomafdekking

Wijzigingen in de reële waarde van derivaten die beschouwd worden als een afdekking van toekomstige kasstromen, en die effectief zijn, worden onmiddellijk opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten en elk niet-effectief afgedekt deel wordt direct opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Indien de kasstroomafdekking een vaststaande toezegging is of indien een verwachte onderliggende transactie tot de opname van een financieel actief of een financiële verplichting leidt, dan moeten op het moment dat het actief of passief erkend wordt, de verbonden winsten of verliezen die direct in de niet-gerealiseerde resultaten werden opgenomen, erkend worden samen met het actief of passief dat ze afdekken. Voor afdekkingen die niet resulteren in de opname van een actief of een verplichting, worden de bedragen, voorheen opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten, overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening in dezelfde periode waarin het onderliggende element een invloed heeft op de winst of het verlies.

Afdekking van de reële waarde

Voor de effectieve afdekking van een risico dat tot een verandering van de reële waarde leidt, wordt het afgedekte element aangepast voor wijzigingen in de reële waarde toegekend aan het risico dat afgedekt wordt, met een overeenkomstige boeking in de winst-en-verliesrekening. Winsten of verliezen voortvloeiend uit de herwaardering van het derivaat, of voor niet-derivaten het vreemde-valutabestanddeel van de boekwaarde, worden geboekt in de winst-en-verliesrekening.

Hedge accounting wordt stopgezet als het afdekkingsinstrument afloopt of wordt verkocht, beëindigd of uitgeoefend, of als het niet meer aan de voorwaarden voor hedge accounting voldoet. Voor een kasstroomafdekking wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening wanneer het afgedekte element een invloed heeft op de winst-en-verliesrekening. Indien verwacht wordt dat de vooropgestelde transactie niet plaatsvindt, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies direct overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening.

VERKOOPOPTIES TOEGESTAAN AAN MINDERHEIDSBELANGEN

Tot het verlies van exclusieve zeggenschap over Belron op 7 februari 2018 was de groep verplicht de minderheidsbelangen in Belron in handen van derden over te nemen als deze derden hun verkoopopties wilden uitoefenen. De uitoefenprijs van dergelijke opties toegestaan aan minderheidsbelangen werd opgenomen als financiële passiva in de geconsolideerde balans per 31 december 2017. Voor verkoopopties toegestaan aan minderheidsbelangen vóór 1 januari 2010 werd de goodwill aangepast aan het einde van de periode om de wijzigingen in de uitoefenprijs van de opties en de boekwaarde van de desbetreffende minderheidsbelangen weer te geven.

Door de invoering van de herziene versie van IFRS 3 (toepasbaar vanaf 1 januari 2010), voor verkoopopties toegestaan aan minderheidsbelangen vanaf 1 januari 2010, werd bij de eerste boeking het verschil tussen de vergoeding en de uitoefenprijs van de toegestane opties opgenomen in het eigen vermogen, groepsaandeel. Op het einde van elke periode werd de waardeaanpassing van de financiële passiva die resulteerde uit deze opties opgenomen in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening (netto financieringskosten).

VASTE ACTIVA (OF GROEPEN DIE WORDEN AFGESTOTEN) AANGEHOUDEN VOOR VERKOOP EN BEÏNDIGDE BEDRIJFSACTIVITEITEN

Vaste activa (of groepen die worden afgestoten en die activa en passiva omvatten) worden geclassificeerd als activa aangehouden voor verkoop indien de boekwaarde ervan hoofdzakelijk in een verkooptransactie zal worden gerealiseerd en de verkoop hoogst waarschijnlijk is. Ze worden gewaardeerd tegen de laagste waarde van de boekwaarde en de reële waarde min de verkoopkosten. Eens ze geclassificeerd zijn als aangehouden voor verkoop, worden immateriële activa en vaste activa niet langer afgeschreven of verminderd in waarde.

Een beëindigde bedrijfsactiviteit is een component van de activiteit van de groep die een afzonderlijke belangrijke lijn van de business of geografische activiteitenzone vertegenwoordigt en die ofwel afgestoten is, ofwel geclassificeerd is als aangehouden voor verkoop en apart op een specifieke lijn wordt gepresenteerd in de winst-en-verliesrekening. Als een activiteit geclassificeerd wordt als een beëindigde activiteit, worden de comparatieve winst-en-verliesrekening en het overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten voorgesteld alsof de activiteit beëindigd werd vanaf de start van het vergelijkende jaar.

OPBRENGSTEN UIT CONTRACTEN MET KLANTEN

De opbrengsten worden gewaardeerd op basis van de vergoeding vermeld in een contract met een klant. De groep neemt opbrengsten op als hij de controle over een goed of dienst overdraagt aan een klant.

In het segment D'leteren Auto genereert de groep vooral opbrengsten uit de verkoop van nieuwe voertuigen aan onafhankelijke concessiehouders en aan eindklanten, de verkoop van tweedehandsvoertuigen aan eindklanten, de verkoop van onderdelen en accessoires, en de verlening van naverkoopdiensten.

Bij de verkoop van voertuigen of onderdelen aan onafhankelijke concessiehouders of eindklanten, komt de groep zijn prestatieverplichtingen na en worden opbrengsten geboekt op het moment dat de controle van de goederen overgedragen wordt aan de klanten. Aangezien de groep facturen aan klanten uitgeeft als zijn prestatieverplichtingen vervuld zijn, worden rechten op financiële vergoeding onmiddellijk onvoorwaardelijk en worden ze dan ook opgenomen als vorderingen. Er geldt een wettelijke garantie van 2 jaar bij de verkoop van nieuwe voertuigen aan klanten, wat op zijn beurt overeenstemt met de wettelijke garantie die de fabriek verleent aan het segment D'leteren Auto. Deze garantie vertegenwoordigt geen afzonderlijke prestatieverplichting.

TOELICHTING 33: GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING (vervolg)

De groep biedt klanten de mogelijkheid om onderhoudscontracten aan te kopen bij de verkoop van een nieuw voertuig. De looptijd van deze contracten varieert van 3 tot 12 jaar. Dit type van contract vertegenwoordigt een afzonderlijke prestatieverplichting en mag niet gecombineerd worden met de verkoop van een nieuw voertuig. In het kader van dergelijke regelingen draagt de groep het voordeel van de onderhoudsdiensten over aan de klanten naarmate er prestaties verleend worden. De groep komt zijn prestatieverplichting dan ook in de loop der tijd na. De groep erkent opbrengsten in de loop der tijd door prestatieverplichtingen te ramen aan de hand van historische gegevens en verwachte opbrengsten. Opbrengsten die erkend worden volgens de methode van het voltooiingspercentage worden dan ook redelijkerwijs geraamd op basis van kostencurves en historische gegevens.

Het verschil tussen de vergoeding ontvangen van de eindklant en de kosten in de loop der tijd om de prestatieverplichting na te komen, vertegenwoordigt contractverplichtingen krachtens IFRS 15. Aangezien het bedrag van de contractverplichtingen niet geacht wordt significant te zijn voor de groep in vergelijking met de totale opbrengsten, werd het niet apart voorgesteld in de geconsolideerde balans.

Bij de verlening van andere herstellings- of onderhoudsdiensten aan eindklanten erkent de groep opbrengsten over de tijd dat ze significant worden geacht. De opbrengsten voor overige reparatie en onderhoud die in de loop der tijd werden opgenomen waren op 31 december 2019 niet significant.

In alle verkoopkanalen van het segment Moleskine worden opbrengsten meteen geboekt zodra de controle van de goederen overgedragen wordt aan de klanten (i.e. als het goed fysiek wordt geleverd aan de eindklant).

Uitsplitsing van opbrengsten uit contracten met klanten

Bij de keuze van de te gebruiken categorieën voor de uitsplitsing van opbrengsten uit contracten met klanten, hield het management rekening met de manier waarop de informatie over de opbrengsten van de groep voorgesteld wordt voor andere doeleinden, met inbegrip van persberichten en informatie voorgesteld aan de hoogstgeplaatste operationele beslissingsbevoegde, alsook met de manier waarop de aard, het bedrag, de timing en de onzekerheden van opbrengsten en kasstromen beïnvloed worden door economische factoren. Zie toelichting 5 voor meer informatie over de uitsplitsing van opbrengsten.

FINANCIËLE OPBRENGSTEN EN KOSTEN

Financiële opbrengsten en kosten omvatten interestopbrengsten, interestlasten, dividendinkomsten en netto winsten en verliezen op financiële activa en passiva gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies. Interestopbrengsten en -lasten worden opgenomen via de effectieve-interestvoetmethode. De 'effectieve interestvoet' is de rentevoet die exact de geraamde toekomstige contante betalingen of ontvangsten tijdens de verwachte levensduur van het financiële instrument verdisconteert tot:

- De bruto boekwaarde van het financiële actief; of
- De afgeschreven kostprijs van het financiële passief.

Bij de berekening van de interestopbrengsten en -lasten wordt de effectieve interestvoet toegepast op de bruto boekwaarde van het actief (als de kredietwaardigheid van het actief niet is verminderd) of op de afgeschreven kostprijs van het passief. Voor financiële activa waarvan echter na de initiële opname de kredietwaardigheid is verminderd, worden de interestopbrengsten berekend door de effectieve interestvoet toe te passen op de afgeschreven kostprijs van het financiële actief. Als de kredietwaardigheid van het actief niet langer is verminderd, wordt voor de berekening van de interestopbrengsten opnieuw de brutobasis gebruikt.

Dividendopbrengsten worden opgenomen in winst of verlies op de datum waarop het recht van de groep op de ontvangst van de betaling wordt bepaald.

OP AANDELEN GEBASEERDE BETALINGEN

Op aandelen gebaseerde betalingen worden uitsluitend gerealiseerd in verband met aandelenoptieplannen ten voordele van het personeel.

Aandelenoptieplannen afgewikkeld in eigenvermogensinstrumenten toegekend aan het personeel na 7 november 2002 worden overeenkomstig IFRS 2 geboekt, zodat hun kost in het resultaat wordt opgenomen, met een overeenkomstige stijging van het eigen vermogen, over de wachtperiode voordat de toekenningen uitoefenbaar zijn.

FINANCIERINGSKOSTEN

Financieringskosten die rechtstreeks zijn toe te rekenen aan de verwerving, bouw of productie van een in aanmerking komend actief, worden geactiveerd als deel van de kostprijs van dat actief.

OVERHEIDSSTEUN

Overheidssubsidies voor de aankoop van vaste activa worden opgenomen onder uitgestelde inkomsten (passiva) en worden afgeschreven over de levensduur van de desbetreffende activa.

TOELICHTING 33: GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING (vervolg)**BELASTINGEN**

Winstbelastingen omvatten actuele belastingen en uitgestelde belastingen. Ze worden opgenomen in de winst of het verlies behalve in de mate dat ze verband houden met een bedrijfscombinatie, of elementen die rechtstreeks opgenomen worden in het eigen vermogen of onder niet-gerealiseerde resultaten.

Actuele belastingen betreffende lopende en voorgaande perioden worden, in zoverre ze nog niet zijn betaald, opgenomen als een verplichting. Het bedrag van de verschuldigde of te ontvangen actuele belasting is de beste schatting van het belastingbedrag dat naar verwachting zal worden betaald of ontvangen en weerspiegelt eventuele onzekerheid met betrekking tot inkomstenbelastingen. Actuele belastingen worden gewaardeerd aan de hand van belastingpercentages die zijn vastgesteld, of in wezen zijn vastgesteld, op de rapporteringsdatum. Als het bedrag dat al is betaald met betrekking tot lopende en voorgaande perioden hoger is dan het bedrag dat over deze perioden is verschuldigd, wordt het saldo opgenomen als actief. Het voordeel met betrekking tot een fiscaal verlies dat kan worden gecompenseerd met in een voorgaande periode verschuldigde actuele belasting, wordt opgenomen als actief. Het management onderzoekt regelmatig de standpunten ingenomen in belastingaangiftes met betrekking tot situaties waarbij toepasbare fiscale verordeningen tot interpretatie kunnen leiden. Actuele belastingactiva en -passiva worden enkel gecompenseerd als voldaan is aan de volgende criteria:

- de entiteit heeft een wettelijk afdwingbaar recht om de opgenomen bedragen te compenseren; en
- is van plan om deze op netto basis te vereffenen, of het actief te realiseren en het passief tegelijkertijd te vereffenen.

Uitgestelde belastingen worden vastgesteld volgens de balansmethode, rekening houdend met tijdelijke verschillen tussen de boekwaarden van activa en passiva in de financiële verslaggeving en de bedragen die worden gebruikt voor fiscale doeleinden (zoals overgedragen niet-aangewende fiscale verliezen).

Er worden geen belastinglatenties opgenomen voor:

- tijdelijke verschillen bij de eerste opname van activa of passiva in een transactie die geen bedrijfscombinatie is en geen invloed heeft op de boekhoudkundige of belastbare winsten of verliezen;
- tijdelijke verschillen met betrekking tot investeringen in dochterondernemingen, geassocieerde ondernemingen en joint ventures in de mate dat de groep in staat is de timing van de terugnemings van de tijdelijke verschillen te controleren en het waarschijnlijk is dat de tijdelijke verschillen in de nabije toekomst niet teruggenomen zullen worden; en
- belastbare tijdelijke verschillen die voortvloeien uit de eerste opname van goodwill.

Het opgenomen bedrag aan uitgestelde belastingen is gebaseerd op de verwachtingen met betrekking tot de realisatie of vereffening van de boekwaarde van de activa en passiva, waarbij gebruik wordt gemaakt van de belastingtarieven die zijn vastgesteld of in wezen zijn vastgesteld op de balansdatum. Een uitgestelde belastingvordering wordt slechts geboekt in de mate dat het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten zullen zijn tegenover dewelke de niet-aangewende fiscale verliezen en belastingkredieten zullen kunnen worden aangewend. Toekomstige belastbare winsten worden bepaald op basis van de terugnemings van relevante belastbare tijdelijke verschillen. Als het bedrag van de belastbare tijdelijke verschillen ontoereikend is om een uitgestelde belastingvordering op te nemen, dan worden toekomstige belastbare winsten, aangepast voor terugnemingen van bestaande tijdelijke verschillen, in aanmerking genomen.

Uitgestelde belastingvorderingen worden verminderd naarmate het niet langer waarschijnlijk is dat het desbetreffende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd. Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd als er een in rechte afdwingbaar recht bestaat om actuele belastingvorderingen met actuele belastingverplichtingen te salderen en als de uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen verband houden met winstbelastingen die door dezelfde belastingautoriteit worden geheven, ofwel op dezelfde belastbare entiteit, ofwel op verschillende belastbare entiteiten met de bedoeling de balans op nettobasis te regelen.

WAARDEVERMINDERING VAN NIET-AFGELEIDE FINANCIËLE ACTIVA

De groep neemt voorzieningen voor verliezen gerelateerd aan VKV (verwachte kredietverliezen) op financiële activa gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs, schuldinvesteringen gewaardeerd tegen reële waarde via de niet-gerealiseerde resultaten en contractactiva. De groep waardeert de voorzieningen voor verliezen op een bedrag dat gelijk is aan de VKV over de hele levensduur, met uitzondering van schuldeffecten waarvan is vastgesteld dat ze een laag kredietrisico hebben (d.w.z. het risico op in gebreke blijven over de verwachte levensduur van het financiële instrument) op de verslagdatum, en andere schuldeffecten en banksaldi waarvoor het kredietrisico niet significant is toegenomen sinds de eerste opname en die gewaardeerd worden op basis van VKV over 12 maanden. Voorzieningen voor verliezen voor handelsvorderingen en contractactiva worden altijd gewaardeerd tegen een bedrag dat gelijk is aan de VKV over de hele levensduur.

De groep beschouwt een schuldbewijs als een schuldbewijs met een laag kredietrisico als de kredietrisicorating equivalent is aan de algemeen aanvaarde definitie van 'Investment Grade'.

De groep gaat ervan uit dat het kredietrisico op een financieel actief aanzienlijk is toegenomen als het meer dan 30 dagen achterstallig is. Bij het bepalen of het kredietrisico van een financieel actief aanzienlijk is toegenomen sinds de eerste opname en bij het ramen van de verwachte kredietverliezen, houdt de groep rekening met redelijke en onderbouwde informatie die relevant is en beschikbaar is zonder buitensporige kosten of inspanningen. Dit omvat zowel kwantitatieve als kwalitatieve informatie en analyse, gebaseerd op de historische ervaring van de groep en een geïnformeerde kredietbeoordeling, die toekomstgerichte informatie omvat. Een financieel actief wordt geacht in gebreke te zijn wanneer het onwaarschijnlijk is dat de debiteur zijn kredietverplichting volledig zal betalen.

TOELICHTING 33: GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING (vervolg)

De verwachte kredietverliezen over de hele levensduur zijn de verwachte kredietverliezen die voortvloeien uit alle mogelijke gevallen van in gebreke blijven gedurende de verwachte levensduur van een financieel instrument. VKV over 12 maanden zijn de VKV die resulteren uit gevallen van in gebreke blijven die mogelijk zijn binnen de 12 maanden na de verslagdatum (of een kortere periode als de verwachte levensduur van het instrument minder dan 12 maanden bedraagt). De maximumperiode die in aanmerking wordt genomen bij de raming van VKV is de maximale contractuele periode waarover de groep blootgesteld is aan het kredietrisico.

Verwachte kredietverliezen zijn een naar waarschijnlijkheid gewogen schatting van de kredietverliezen, gewaardeerd als de contante waarde van alle kastekorten (het verschil tussen de kasstromen die in overeenstemming met het contract aan de entiteit verschuldigd zijn en de kasstromen die de groep verwacht te ontvangen). VKV worden verdisconteerd tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief.

Op elke verslagdatum beoordeelt de groep of de kredietwaardigheid van financiële activa geboekt tegen afgeschreven kostprijs en schuldeffecten gewaardeerd tegen reële waarde via de niet-gerealiseerde resultaten is verminderd. De kredietwaardigheid van een financieel actief is verminderd als er zich één of meer gebeurtenissen hebben voorgedaan die een nadelig effect hebben op de geraamde toekomstige kasstromen van het financiële actief. Het bewijs dat de kredietwaardigheid van een financieel actief verminderd is, omvat de volgende waarneembare gegevens:

- aanzienlijke financiële moeilijkheden van de debiteur;
- contractbreuk zoals in gebreke blijven;
- waarschijnlijkheid dat de debiteur failliet gaat of een andere financiële reorganisatie zal doormaken;
- het verdwijnen van een actieve markt voor het effect door financiële moeilijkheden.

Voorzieningen voor verliezen voor financiële activa gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs worden in mindering gebracht van de bruto boekwaarde van de activa. Voor schuldeffecten gewaardeerd tegen reële waarde via de niet-gerealiseerde resultaten wordt de voorziening voor verliezen ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht en opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten.

De bruto boekwaarde van een financieel actief wordt afgeschreven wanneer de groep geen redelijke verwachting heeft dat het financiële actief in zijn geheel of een deel ervan zal worden gerealiseerd.

WAARDEVERMINDERING VAN NIET-FINANCIËLE ACTIVA

Op elke rapporteringsdatum beoordeelt de groep de boekwaarde van zijn niet-financiële activa (met uitzondering van vastgoedbeleggingen die zijn opgenomen tegen reële waarde - indien van toepassing -, voorraden en uitgestelde belastingvorderingen) om te bepalen of er indicaties van een waardevermindering zijn. In geval van een dergelijke indicatie wordt de realiseerbare waarde van het actief geraamd.

Voor het waardeverminderingsonderzoek worden de activa gegroepeerd in de kleinste groep van activa die een instroom van kasmiddelen uit voortgezet gebruik genereert, die grotendeels onafhankelijk is van de instroom van kasmiddelen van andere activa of kasstroomgenererende eenheden. Goodwill die voortvloeit uit een bedrijfscombinatie wordt toegewezen aan kasstroomgenererende eenheden of groepen van kasstroomgenererende eenheden waarvan verwacht wordt dat ze voordeel zullen halen uit de synergiën van de combinatie. Waardeverminderingsonderzoek op goodwill wordt jaarlijks of vaker uitgevoerd als gebeurtenissen of wijzigende omstandigheden wijzen op een mogelijke bijzondere waardevermindering.

De realiseerbare waarde van een actief of kasstroomgenererende eenheid is de hoogste waarde van de bedrijfswaarde en de reële waarde min de verkoopkosten. De bedrijfswaarde is gebaseerd op de geschatte toekomstige kasstromen, gediscoteerd naar hun contante waarde op basis van een disconteringsvoet vóór belastingen die de huidige marktbeoordelingen van de tijdwaarde van geld en de specifieke risico's voor het actief of de kasstroomgenererende eenheid weerspiegelt.

Een waardeverminderingverlies wordt opgenomen als de boekwaarde van een actief of kasstroomgenererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde. Waardeverminderingverliezen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Ze worden eerst toegewezen om de boekwaarde van eventuele aan de kasstroomgenererende eenheid toegewezen goodwill te verminderen, en vervolgens om de boekwaarde van andere activa in de eenheid te verminderen, op een pro-ratabasis.

Een waardeverminderingverlies met betrekking tot goodwill wordt nooit teruggenomen. Voor andere activa wordt een waardeverminderingverlies alleen teruggenomen voor zover de boekwaarde van het actief niet hoger is dan de boekwaarde die, na aftrek van afschrijvingen of amortisatie, zou zijn vastgesteld mocht er geen waardeverminderingverlies zijn opgenomen.

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van D'leteren NV over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van D'leteren NV (de "Vennootschap") en zijn dochterondernemingen (samen de "Groep"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019, alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 1 juni 2017, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2019. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van D'leteren NV uitgevoerd gedurende 6 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep over het boekjaar afgesloten op 31 december 2019 opgesteld in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. Deze geconsolideerde jaarrekening omvat de geconsolideerde balans op 31 december 2019, alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum evenals de toelichting bestaande uit een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatieverschaffing. Het totaal van de geconsolideerde balans bedraagt EUR 3.458,2 miljoen en de geconsolideerde winst- en verliesrekening sluit af met een winst van het boekjaar van EUR 64,5 miljoen

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Groep op 31 december 2019, alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van D'Ieteren NV over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op de huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van een bepaalde aangelegenheid – gebeurtenissen na balansdatum

Wij vestigen de aandacht op toelichting 32 van de geconsolideerde jaarrekening waarin de mogelijke gevolgen van de COVID-19-crisis op de activiteiten en financiële situatie van de Groep worden beschreven, evenals de maatregelen die door de Groep zijn genomen.

Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Waardering van goodwill en immateriële activa met onbepaalde gebruiksduur van de kasstroomgenererende eenheid Moleskine

We verwijzen naar toelichting 12 "Goodwill" en toelichting 13 "Immateriële vaste activa" van de geconsolideerde jaarrekening

— Omschrijving

In overeenstemming met de vereisten van IAS 36 "Bijzondere waardevermindering van activa" heeft de Groep een test op de bijzondere waardevermindering uitgevoerd van haar kasstroomgenererende eenheid "Moleskine", die goodwill en immateriële activa met onbepaalde gebruiksduur omvat. De test op de bijzondere waardevermindering, op basis van de berekening van de bedrijfswaarde, werd uitgevoerd om ervoor te zorgen dat de boekwaarde van de activa van de kasstroomgenererende eenheid niet hoger is

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van D'leteren NV over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019

dan hun realiseerbare waarde, zijnde de hoogste van de reële waarde minus verkoopkosten en de bedrijfswaarde.

Als gevolg van de test op de bijzondere waardevermindering werd een waardevermindering van 102.3 miljoen geboekt en in zijn totaliteit aan goodwill toegewezen.

Wij hebben de waardering van de kasstroomgenererende eenheid "Moleskine" geïdentificeerd als een kernpunt van de controle vanwege het belang van de aanschaffingswaarde van de goodwill en immateriële vaste activa met onbepaalde gebruiksduur en ook vanwege de hoge graad van beoordelings- en inschattingsvermogen van het management dat vereist is bij het beoordelen van een potentiële bijzondere waardevermindering die mogelijk onderhevig is aan fouten en aan mogelijke oneigenlijke beïnvloeding door het management. Bovendien kunnen wijzigingen in de belangrijkste hypothesen een aanzienlijke financiële impact hebben.

— Onze controlewerkzaamheden

Met de betrokkenheid van onze waarderingsspecialisten omvatten onze procedures onder meer:

- het navragen bij het management van de belangrijkste inschattingen die zijn gebruikt voor de test op de bijzondere waardevermindering (toekomstige kasstroomprognoses, verdisconteringsvoet en perpetuele groei) en het beoordelen van de redelijkheid van deze inschattingen;
- het vergelijken van de toekomstige kasstroomverwachtingen die het management gebruikt voor de test op de bijzondere waardevermindering met het budget goedgekeurd door de raad van bestuur;
- het beoordelen van het inschattingsvermogen van het management om kasstromen nauwkeurig te voorspellen en de redelijkheid van de huidige prognoses te toetsen door belangrijke veronderstellingen en parameters (met name de disconteringsvoet, het verwachte groeipercentage en de inflatie) te vergelijken met historische resultaten, economische en industriële prognoses en interne planningsgegevens;
- het evalueren van de methodologie die door het management is toegepast in haar test op de bijzondere waardevermindering, met verwijzing naar de vereisten van de relevante accountingstandaard (*IAS 36 Bijzondere waardevermindering van activa*);
- het testen van de rekenkundige nauwkeurigheid van het discounted cash flow-model;
- het uitvoeren van een sensitiviteitsanalyse rond verdisconteringsvoet en de kasstroomprognoses gebruikt door de Groep, om te beoordelen welke wijziging daarin tot een andere eindconclusie zou kunnen leiden, en beoordelen of er aanwijzingen waren voor oneigenlijke beïnvloeding door het management bij de selectie van deze veronderstellingen; en
- het beoordelen van de toereikendheid van de toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening.

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van D'leteren NV over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019

Waardering van het aandeel van D'leteren Groep in het resultaat van Belron Group SA ("Belron" of "het Groepsonderdeel")

We verwijzen naar de toelichting 17 "Deelnemingen verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode" van de geconsolideerde jaarrekening.

— Omschrijving

Sinds 2018 wordt Belron verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode ten gevolge van de gezamenlijke zeggenschap dewelke wordt gedeeld tussen de Vennootschap en een externe investeerder.

Één van de meest significante aangelegenheden bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van D'leteren Groep voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019 was de waardering van het aandeel van D'leteren Groep in het resultaat van Belron.

Het aandeel van D'leteren Groep in het resultaat van Belron kan aanzienlijk beïnvloed worden door de inschatting van Belron's onzekere belastingposities en bijzondere waardeverminderingen geleden op het niveau van Belron.

Deze aangelegenheden ("de Aangelegenheden") werden beschouwd als een kernpunt van de controle voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019 voor de volgende redenen:

- Verkeerde interpretatie van de land specifieke belastingswet- en regelgeving kan leiden tot extra belastingsschulden, rente en boetes die tot materiële uitstromen in de volgende jaren kunnen leiden. De beoordeling van de te verwachten afloop van Belron's onzekere belastingposities vereist een aanzienlijk beoordelingsvermogen door het bestuursorgaan van Belron welke tevens onderhevig zou kunnen zijn aan mogelijke vooringenomenheid.
- Een aanzienlijke beoordelingsvermogen en inschatting is vereist bij de bepaling van mogelijke bijzondere waardeverminderingen die tevens onderhevig kunnen zijn aan mogelijke vooringenomenheid door het bestuursorgaan van Belron. Wijzigingen in de belangrijkste veronderstellingen kunnen een aanzienlijke financiële impact hebben op de geconsolideerde jaarrekening van D'leteren Groep via het aandeel van D'leteren Groep in het resultaat van Belron.

— Onze controlewerkzaamheden

Onze procedures omvatten onder meer:

- het verzoeken van de auditor van Belron (de "Auditor van het Groepsonderdeel") om een audit uit te voeren op de financiële informatie van Belron voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019 en dit in overeenstemming met onze instructies;
- het uitvoeren van risico-inschattingsprocedures met behulp van de Auditor van het Groepsonderdeel, en het beoordelen van de algehele controleaanpak en controleprogramma van de Auditor van het Groepsonderdeel;

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van D'leteren NV over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019

- de control informatie van de Auditor van het Groepsonderdeel geraadpleegd en beoordelen of de Auditor van het Groepsonderdeel geschikte controlewerkzaamheden heeft ontworpen en geïmplementeerd om de geïdentificeerde Aangelegenheden te behandelen. We hebben met name de geschiktheid van de uitgevoerde controlewerkzaamheden, de verkregen controle-informatie en de conclusies van de Auditor van het Groepsonderdeel beoordeeld met betrekking tot:
 - de belangrijke veronderstellingen die het bestuursorgaan van Belron gebruikt heeft in het kader van de testen op de bijzondere waardevermindering op Belron-niveau, de betrouwbaarheid van de kasstroomvoorspellingen van Belron en de mogelijke indicaties van vooringenomenheid in het kader van deze inschattingen;
 - het proces dat bij Belron wordt toegepast om de potentiële financiële gevolgen van onzekere belastingposities te identificeren, te beoordelen en te meten, inclusief de mogelijke indicaties van vooringenomenheid in het kader van deze inschattingen.
- het evalueren van D'leteren Groep's beoordeling inzake afwezigheid van enige indicatie van bijzondere waardevermindering op haar investering in Belron dewelke verwerkt is volgens de vermogensmutatiemethode in Belron;
- het beoordelen van de toereikendheid van de bepaling en de boeking van het aandeel van D'leteren Groep in het resultaat van Belron, en van de toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van D'leteren NV over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België na. Een wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van D'Ieteren NV over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019

- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep zijn continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die met het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport.

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van D'leteren NV over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en andere informatie opgenomen in het jaarrapport

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, zijnde:

- de “Kerncijfers” en “Kernindicatoren” in de sectie “Geïntegreerd verslag”; en
- de “Jaarresultaten 2019” en de “Samengevatte statutaire jaarrekening 2019” in de sectie “Jaarrekening en -verslag 2019”

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32 §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, dat deel uitmaakt van sectie “Jaarrekening en -verslag 2019” van het jaarrapport. De Vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op de referentiemodellen GRI (“Global Reporting Initiative”) en SASB (“Sustainability Accounting Standards Board”). Overeenkomstig 3:80 §1, eerste lid, 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons evenwel niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met de vermelde referentiemodellen GRI en SASB.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening verricht en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van D'leteren NV over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019

Andere vermelding

Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Zaventem, 27 april 2020

KPMG Bedrijfsrevisoren
Commissaris
vertegenwoordigd door

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Alexis Palm', written over a light blue grid background.

Alexis Palm
Bedrijfsrevisor

s.a. D'leteren n.v.

Samengevatte statutaire jaarrekening 2019

INHOUD

98	MENGEVATTE BALANS
99	SAMENGEVATTE RESULTATENREKENING
99	SAMENGEVATTE RESULTAATVERWERKING
100	SAMENVATTING VAN DE WAARDERINGSREGELS

De statutaire jaarrekening van s.a. D'leteren n.v. wordt hieronder samengevat overeenkomstig artikel 105 van de vennootschapswet. De volledige versie van de statutaire jaarrekening van s.a. D'leteren n.v., samen met het jaarverslag van de Raad van bestuur en het verslag van de Commissaris, zullen binnen de wettelijke termijn bij de Nationale Bank van België neergelegd worden en kunnen gratis verkregen worden via het internet op www.dieteren.com of op aanvraag bij:

s.a. D'leteren n.v.
Maliestraat 50
B-1050 Brussel

Samengevatte balans

Op 31 december

in miljoen EUR		2019	2018
ACTIVA			
Vaste activa		3.951,5	2.881,2
II.	Immateriële vaste activa	28,1	18,7
III.	Materiële vaste activa	21,6	22,0
IV.	Financiële vaste activa	3.901,8	2.840,5
Vlottende activa		1.240,8	749,5
V.	Vorderingen op meer dan één jaar	0,3	20,0
VI.	Vorraden	383,5	350,2
VII.	Vorderingen op ten hoogste één jaar	362,1	334,8
VIII.	Geldbeleggingen	470,6	37,8
IX.	Liquide middelen	15,0	-
X.	Overlopende rekeningen	9,3	6,7
TOTAAL DER ACTIVA		5.192,3	3.630,7
in miljoen EUR		2019	2018
PASSIVA			
Eigen vermogen		3.340,3	1.540,1
I.A.	Geplaatst kapitaal	160,0	160,0
II.	Uitgiftepremies	24,4	24,4
IV.	Reserves	3.141,4	1.341,2
V.	Overgedragen winst	14,5	14,5
Voorzieningen en uitgestelde belastingen		14,5	33,5
Schulden		1.837,5	2.057,1
VIII.	Schulden op meer dan één jaar	178,6	553,2
IX.	Schulden op ten hoogste één jaar	1.621,8	1.466,6
X.	Overlopende rekeningen	37,1	37,3
TOTAAL DER PASSIVA		5.192,3	3.630,7

Samengevatte resultatenrekening

Jaar afgesloten op 31 december

in miljoen EUR	2019	2018
I. Bedrijfopbrengsten	3.495,2	3.280,3
II. Bedrijfskosten	3.409,2	3.218,4
III. Bedrijfswinst	86,0	61,9
IV. Financiële opbrengsten	1.996,2	82,4
V. Financiële kosten	202,8	27,6
IX. Resultaat van het boekjaar vóór belasting	1.879,4	116,7
IXbis. Uitgestelde belastingen	0,4	0,3
X. Belastingen op het resultaat	-25,4	-16,3
XI. Resultaat van het boekjaar	1.854,4	100,7
XII. Wijziging van de belastingvrije reserves ⁽¹⁾	0,5	0,6
XIII. Te bestemmen resultaat van het boekjaar	1.854,9	101,3

(1) Onttrekking aan de belastingvrije reserves (+) / Overboeking naar de belastingvrije reserves (-).

Samengevatte resultaatverwerking

Jaar afgesloten op 31 december

in miljoen EUR	2019	2018
RESULTAATSVERWERKING		
Te bestemmen winst (verlies)	1.869,4	115,8
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	1.854,9	101,3
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar	14,5	14,5
Onttrekking aan het eigen vermogen	1,7	4,1
Aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies	-	-
Aan de reserves	1,7	4,1
Toevoeging aan het eigen vermogen	1.802,2	50,7
Aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies	-	-
Aan de wettelijke reserve	-	-
Aan de overige reserves	1.802,2	50,7
Over te dragen winst (verlies)	14,5	14,5
Uit te keren winst	54,4	54,7
Vergoeding van het kapitaal	54,4	54,7

Deze voorgestelde resultaatverwerking moet goedgekeurd worden door de Jaarlijkse Algemene Vergadering op 28 mei 2020.

Samenvatting van de waarderingsregels

De **geactiveerde informaticaontwikkelingskosten (immateriële vaste activa)** worden volgens de lineaire methode afgeschreven gedurende hun economische levensduur. De duur van deze afschrijving mag niet minder bedragen dan 2 jaar noch meer bedragen dan 7 jaar.

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun aanschaffingswaarde; de financieringskosten zijn hier niet inbegrepen. Vaste activa die worden gehouden, via langetermijnleases ('emphytéose'), financiële leases of vergelijkbare rechten, worden aan hun reconstitutiewaarde in het kapitaal opgenomen. De afschrijvingspercentages van de vaste activa worden bepaald op basis van de waarschijnlijke economische gebruiksduur. Vanaf 1 januari 2003 worden de verworven of de na deze datum gebouwde vaste activa pro rata temporis afgeschreven. De hieraan verbonden kosten worden over dezelfde periode afgeschreven.

De voornaamste afschrijvingspercentages zijn de volgende:

	Rate	Method
Gebouwen	5%	L/D
Inrichting van lokalen	10%	L/D
Magazijn- en garage	15%	L/D
Netwerkidentificatiematerieel	20 %	L/D
Meubilair	10%	L/D
Kantoormaterieel	20 %	L/D
Rollend materieel	25%	L
Verwarmingsuitrusting	10%	L/D
Informatica-uitrusting	20%-33%	L/D

L: lineair.

D: degressief (percentage dubbel zo hoog als het basispercentage).

Materiële vaste activa worden geherwaardeerd wanneer ze een zekere meerwaarde op lange termijn vertonen. De afschrijvingen op de herwaarderingsmeerwaarden worden lineair berekend op de resterende looptijd voorzien in het afschrijvingsplan van de betreffende activa.

Financiële vaste activa worden opgenomen tegen hun aanschaffingsprijs, na aftrek van de nog niet opgevorderde bedragen (deelnemingen), of tegen nominale waarde (vorderingen). Ze kunnen onderworpen worden aan herwaarderings. Ze ondergaan waardeverminderingen in geval van duurzame minderwaarde of waardevermindering. Bijkomende kosten worden ten laste genomen tijdens het boekjaar.

Vorderingen op meer dan één jaar en vorderingen op ten hoogste één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Waardeverminderingen worden toegepast indien de terugbetaling na afloop van de termijn geheel of gedeeltelijk onzeker is of in gevaar wordt gebracht, of indien de realisatiewaarde bij afsluiting van het boekjaar lager is dan de boekwaarde.

Vorraden van nieuwe wagens worden gewaardeerd tegen de individuele aanschaffingsprijs. De andere voorraadrubrieken worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs volgens de FIFO-methode, de gewogen gemiddelde prijs of de individuele aanschaffingsprijs. Waardeverminderingen worden toegepast naargelang de realisatiewaarde of de marktwaarde.

Geldbeleggingen en liquide middelen worden opgenomen tegen aanschaffingswaarde. Ze zijn onderhevig aan waardeverminderingen indien de realisatiewaarde bij afsluiting van het boekjaar lager ligt dan de aanschaffingswaarde.

Indien deze beleggingen uit eigen aandelen bestaan, aangehouden ter dekking van aandelenopties, worden bijkomende waardeverminderingen geboekt als de uitoefenprijs lager ligt dan de boekwaarde zoals beschreven in voorgaande paragraaf.

Voorzieningen voor risico's en kosten worden geïndividualiseerd opgenomen en houden rekening met voorzienbare risico's. Ze zijn aan terugname onderhevig voor zover ze bij afsluiting van het boekjaar een actuele schatting overschrijden van de risico's en kosten waarvoor ze zijn opgesteld.

Schulden worden tegen nominale waarde opgenomen.

Waardering van activa en passiva in vreemde valuta

Financiële vaste activa worden gewaardeerd in overeenstemming met advies 152/4 van de Commissie voor Boekhoudnormen. Voorraden worden tegen historische kostprijs gewaardeerd. De marktwaarde (zoals gedefinieerd door de gemiddelde prijs bij afsluiting van de balans) wordt evenwel toegepast indien deze lager is dan de historische kostprijs. Monetaire posten en verplichtingen worden gewaardeerd tegen de officiële slotkoers of tegen de koers van het contract in het geval van specifieke afdekkingstransacties. Alleen de negatieve verschillen per valuta worden in resultaat genomen.